Dzisiaj 20 stron

Wydanie wieczorne

Cena 20 groszy

KURIER POZNAŃSKI

wychodzi 2 × dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr Marian Chełmikowski
Za wszelkie inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna
w Poznaniu, św. Marcin 70.

Nr. 201 Wydanie P Poznań, środa dnia 5 maja 1937 Rok 32

Hołd złożony idei wszechpolskiej

Uroczystości piętnastolecia „Młodzieży Wszechpolskiej" w Poznaniu

Dwa ostatnie przepiękne, słoneczne dni świąteczne: niedziela i dzień Trzeciego Maja — były jedną potężną manifestacją narodową patriotycznego Poznania, który tonął w powodzi sztandarów i dekoracyj.

Niedziela była przepełniona uroczystościami na cześć idei wszechpolskiej z okazji piętnastolecia „Młodzieży Wszechpolskiej", połączonego z poświęceniem nowego jej sztandaru.

Dnia następnego jako w dzień Trzeciego Maja rozwinęła się wspaniała defilada wojska naszego oraz organizacyj społecznych, po czem odbyło się oddzielnie wielkie zgromadzenie Stronnictwa Narodowego w cyrku „Olympia"

Oba dni były zarazem dniami zapoczątkowania Targów Międzynarodowych, które ściągnęły do Poznania dużo przyjezdnych, tak, że ruch w mieście był olbrzymi, przypominający czasy Powszechnej Wystawy Krajowej. Z terminem Targów połączone były jeszcze specjalne imprezy.

Tłumny udział młodzieży i starszego społeczeństwa w obchodzie piętnastolecia „Młodzieży Wszechpolskiej" w Poznaniu najlepiej świadczy o szczerym stosunku do idei wszechpolskiej, do ruchu wszechpolskiego, do „Młodzieży Wszechpolskiej".

W kościele farnym

O godz. 10,30 odbyła się msza św. w kościele farnym, na którą przybyli członkowie „Młodzieży Wszechpolskiej" z nowym sztandarem, rodzice chrzestni z czołowych kół społeczeństwa narodowego, barwne poczty korporacyj akademickich i innych stowarzyszeń oraz liczne obywatelstwo miasta Poznania.

W czasie mszy św., którą odprawił tak przez młodzież kochany ks. prałat Prądzyński, nastąpiło uroczyste poświęcenie sztandaru, ufundowanego przez p. Rynarzewskiego.

Po poświęceniu ks. prał. Józef Prądzyński wygłosił od ołtarza podniosłe kazanie, które rozpoczął od podkreślenia doniosłości modlitwy: modlitwy biskupów i kapłanów, a także świeckich. Kościół Katolicki łączy wiarę w Boga z miłością ojczyzny. Młodzież polska ideały swe i dążenia poleca Bogu. Kapłanów katolickich darzy zaufaniem.

Minęły czasy, kiedy fakt objęcia katedry uniwersyteckiej przez kapłana (z Poznańskiego) wystarczył, by zorganizowano przeciwko niemu w Krakowie burzliwe demonstracje. Te same sfery, które wówczas tego rodzaju gorszące demonstracje urządzały albo im patronowały, dzisiaj rozdzierają szaty, gdy młodzież w walce o szlachetne ideały katolickie i narodowe pozwoli się może czasami ponieść temperamentowi. Nie zmieni to zasadniczego kierunku ideowego dzisiejszej polskiej młodzieży, która dążenia swe narodowe buduje na wierze i praktyce katolickiej.

Dowodem tego „Młodzież Wszechpolska", która z nowym swym sztandarem przybyła do świątyni Pańskiej. A na sztandarze tym widnieje wizerunek Tej, której na Jasnej Górze młodzież akademicka złożyła wiekopomne ślubowanie, oraz symbol polskości: orzeł. Przy tym sztandarze skupi się rychlej czy później cały naród. Młodzież wszechpolska idąc z tym sztandarem w dłoni, zawsze wierna Bogu i oddana ojczyźnie, dojdzie do celu swych pragnień i wysiłków, do Polski prawdziwie katolickiej i narodowej.

Kazanie głęboko zapadło w duszę i serce zgromadzonych wiernych.

Po mszy św. rozległo się potężne „Boże coś Polskę", poczem udano się pochodem z pocztami „Młodzieży Wszechpolskiej", „Sodalicji Mariańskiej" i korporacyj akademickich na czele do kinoteatru „Słońce" na akademię.

Akademia

Akademię zagaił prezes „Młodzieży Wszechpolskiej" p. Antoni Wolniewicz witając gości, delegatów stowarzyszeń akdemickich oraz zgromadzoną młodzież i starsze obywatelstwo, poczem chór akademicki, głosowo barwny i zwarty, odśpiewał „Gaude mater, Polonia".

Uwagi wstępne wygłosił prof. Stefan Dąbrowski, podnosząc, że

polski nacjonalizm buduje na zasadach katolickich.

Mówca przypomniał, że ruch wszechpolski młodego pokolenia wyłonił się z tzw. „Zetu" czyli Związku Młodzieży Polskiej na uniwersytetach, który stał na gruncie dążenia do niepodległości w myśl wskazań Popławskiego, Balickiego i Dmowskiego. Dmowski, gdy tamci dwaj już umarli, dziś jeszcze przewodzi ruchowi narodowemu swym świeżym umysłem. „Zet" dbał o wysoki ogólny poziom etyczny, ale młodzież ówczesna pod wpływem pozytywizmu nie była dostatecznie związana z wiarą katolicką. Natomiast dzisiejsze młode pokolenie polskie jest pokoleniem wierzącym.

Opatrzność dokonała wyzwolenia Polski w wojnie światowej; Opatrzności zawdzięczamy odrodzenie religijne warstw inteligencji po wojnie. To też, gdy bolszewizm krzewi bezbożnictwo, a hitleryzm walczy z Kościołem Katolickim, nacjonalizm polski buduje na zasadach katolickich.

Jasnogórskie ślubowanie akademickie niewątpliwie zelektryzowało społeczeństwo. Za tym pochodem młodych do Panienki Częstochowskiej pójdą inne warstwy. Stary duch pozytywizmu i materializmu żyje a raczej słania się po odnośnych naszych ministerstwach, do duszy młodzieży jednak nie trafi.

W Polsce musi być przeprowadzona harmonia między nacjonalizmem a katolicyzmem, bez czego idea narodowa powiodłaby do dysharmonii. Ubóstwianie państwa jest obce naturze polskiej. Nie jest przypadkiem, że skołatana w walkach katolicka Europa na kongres międzynarodowy celem zorganizowania walki z bezbożnictwem przybywa za dwa miesiące do Poznania.

Wy młodzi macie sztandar, dziś poświęcony wam przez wypróbowanego naszego przyjaciela ks. prał. Prądzyńskiego. Obowiązkiem waszym jest stać przy tym sztandarze wiernie. Jeżeli się spośród was usiłuje wyłowić pewne jednostki pod hasłem tzw. „zjednoczenia", i jeżeli te głosy pochodzą od dobrych skądinąd żołnierzy naszej armii, którzy zrzucili mundur, aby się poświęcić polityce, to muszę wyznać, że zachodzi chyba nieporozumienie i pomieszanie pojęć. O tej chęci wyławiania jednostek z szeregów narodowych należy powiedzieć, że, jak z dezerterów nie buduje się armii ,tak i w polityce nie tworzy się z nich nowych ugrupowań.

Prof. Dąbrowski zwrócił się w zakończeniu gorącymi słowy do dra Mariana Seydy jako do chorążego w dzielnicy zachodniej ideowego sztandaru ruchu narodowego od długich lat, z czym zgromadzenie zsolidaryzowało się długotrwałą manifestacją.

Z kolei dr Marian Seyda wskazał

źródło powstania ruchu niepodległościowego na ziemiach zachodnich.

Mówca stwierdził, że, jak „Młodzież Wszechpolska" jest organizacją akademicką, tak cały ruch wszechpolski w dzielnicy zachodniej wyłonił się z życia, z pracy, z wysiłku narodowego młodzieży: młodzieży gimnazjalnej i akademickiej. Ruch ten kończy u nas w bieżącym roku okres 40-letniego swego pochodu poprzez zmienne koleje bytu narodu polskiego ku zawsze niezmiennym jego ideałom i celom.

Choćby najskromniejsze wspomnienie tych faktów dziejowych, tych przeżyć będzie zarazem hołdem, złożonym sztandarowi codopiero poświęconemu, który ma nieść dumnie tradycję wszechpolską w dalsze pokolenia.

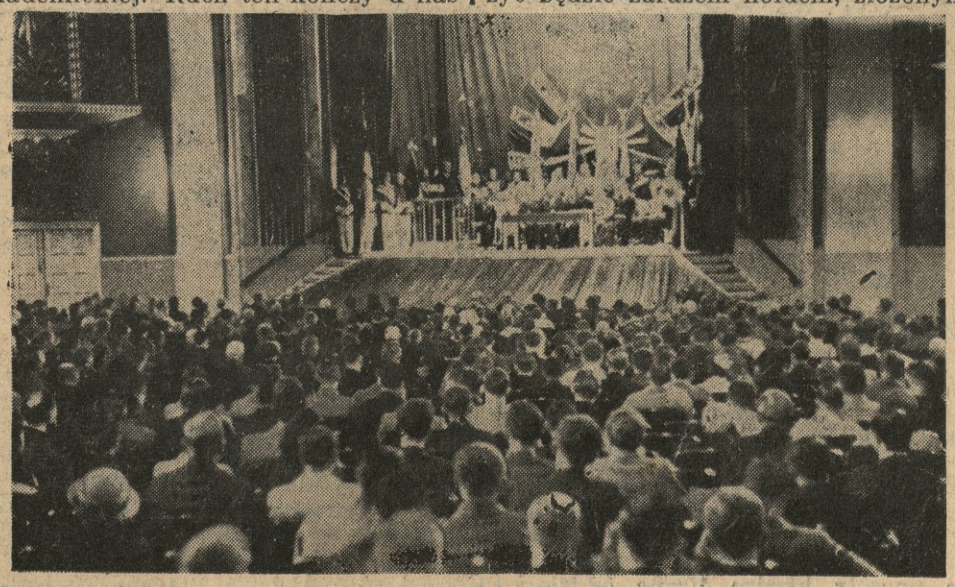

Sala kino-teatru „Słońce" podczas akademii „Młodzieży Wszechpolskiej

Tym, co 40 lat temu jako gimnazjaści przeżyli te rzeczy, trudno o owym zaraniu u nas ruchu wszechpolskiego mówić bez wzruszenia. Zdawałoby się, że od tych czasów dzielą nas wieki: jak gdyby w międzyczasie świat cały był się przewrócił do góry nogami — zawaliły się potęgi militarne i polityczne, runęły trony, dokonały się przewroty, tu twórcze, tam destrukcyjne, a przede wszystkim zmartwychwstała Polska. Więc zdawałoby się, że to wieki. Ale jednak nieraz, gdy przymkniemy oczy, spojrzymy w głąb duszy i puścimy wodze wyobraźni, zdaje nam się, że to wczoraj...

Idziemy do gimnazjum św. Marii Magdaleny. Pod pachą książki szkolne, a wśród nich ściśnięty, ukryty, najświeższy, właśnie tajnie nam dostarczony zeszyt „Przeglądu Wszechpolskiego". W przerwie między godzinami nauki schodzi się grono zakonspirowanych: spojrzenia, szepty, ukradkiem wglądanie w „Przegląd", w artykuły Popławskiego, Balickiego, Dmowskiego, potem informowanie się o najbliższych lekcjach tajnych kółek gimnazjalnych samokształcenia narodowego, a w gronie najbardziej zaufanym umawianie się z dreszczem oczekiwania — w sprawie najściślej tajnego zjazdu powstać mającej kierowniczej organizacji ideowej młodzieży gimnazjalnej. Przyjedzie kilku kolegów z gimnazjów prowincjonalnych. Znakiem poznania się będzie czerwona róża przy marynarce.

Tak oto lat temu 40 powstał pod mianem „Czerwona Róża" pierwszy zawiązek organizacyjny ruchu wszechpolskiego w Poznaniu, przeszczepiony do nas z Królestwa względnie przez jego młodzież akademicką studiującą na uniwersytetach zagranicznych.

Kółka gimnazjalne, późniejsze Towarzystwa im. Tomasza Zana, były ogniskami samokształcenia w dziedzinie historii i literatury polskiej, natomiast „Czerwona Róża" była pierwszą u nas organizacją ideowo-polityczną ruchu wszechpolskiego, pierwszą u nas wówczas organizacją polskiej myśli niepodległościowej.

Czy dla innych tymi czasy w społeczeństwie naszym idea niepodległości nie istniała? Owszem, istniała, ale jako ukryte uczucie, jako oderwane marzenie; natomiast pozytywizm, tzw. „realizm" polityczny kazał ówczesnemu społeczeństwu wypierać się rzeczywistego dążenia do niepodległości, przy czym jedni stawiali na kartę lojalizmu wobec korony pruskiej i dworu królewskiego, drudzy na kartę legalizmu wobec konstytucji pruskiej, której obowiązki gotowi byli wypełniać całkowicie za cenę korzystania z praw zagwarantowanych konstytucją.

Wbrew temu ruch wszechpolski stanął na gruncie programu niepodległego państwa polskiego, obejmującego zjednoczone ziemie trzech zaborów. Powstanie wszechpolskiej „Czerwonej Róży", to były narodziny w dzielnicy naszej prawdziwego, realnego ruchu niepodległościowego.

Członkowie gimnazjalnej „Czerwonej Róży" przeszedłszy na grunt uniwersytecki, przeważnie w uniwersytetach niemieckich, weszli w skład wszechpolskiego Związku Młodzieży Polskiej, tzw. „Zetu", — jednostki zaś kierownicze przyjęte zostały stopniowo do naczelnej w kraju tajnej organizacji wszechpolskiej, do Ligi Narodowej. Liga Narodowa miała tajne podorganizacje, u nas „Obronę Narodową". Jawnym wyrazem politycznym Ligi Narodowej było Stronnictwo Demokratyczno-Narodowe, popularnie zwane Stronnictwem Wszechpolskim.

Oto rodowód ideowo-organizacyjny wszystkiego, co się zrodziło z ruchu. Oto zarazem wielka tajemnica, jak sta-

ło się możliwe, że garść młodych inteligentów, których bronią jedyną był entuzjazm dla idei, zahartowany — stwierdźmy to bez fałszywego wstydu — dużą cywilną odwagą, zgrupowawszy się dokoła dziennikarskiego warsztatu pracy i walki narodowej, że garść ta ludzi młodych zdobyła politycznie w lat zaledwie kilka przygniatającą większość społeczeństwa zaboru pruskiego wiądąc ją do twardego, niezłomnego oporu wobec najpotężniejszego z wszystkich systemów eksterminacyjnych, a następnie do zwycięskiej walki zaczepnej, nie cofającej się przed krwawymi demonstracjami.

Czym to zwarcie się społeczeństwa naszego przy sztandarze wszechpolskim, sztandarze zjednoczenia i niepodległości stało się dla narodu całego, gdy wybiła godzina wojny światowej, to wszystkim wiadomo. Zwarcie to, które się później wyraziło w w powstaniu wielkopolskim, było przez cały ciąg wojny ostoją dla rodaków naszych pod gniotącą i kuszącą okupacją niemiecką i było walnym argumentem w ręku Komitetu Narodowego Polskiego na rzecz wyzwolenia tej ziemi i stworzenia Polski o obliczu czujnie baczącym na sąsiada zachodniego.

Młody był wówczas ruch wszechpolski, młody jest on dzisiaj i młody duchem będzie on zawsze. Bo młodość swą, swoją czerstwość, junactwo swoje czerpie on z wiecznie młodej, wiecznie żywej, nieśmiertelnej idei: idei Polski niepodległej i wielkiej, dźwiganej barkami zorganizowanego narodu polskiego dla szczęścia jego. dla chwały i potęgi ojczyzny. Młody duchem jest i będzie ruch wszechpolski zawsze: z pokolenia na pokolenie będzie on treścią treści, duszą duszy narodu, jego wierzeń i aspiracyj, jego dążeń i zmagań.

Przeminą takie czy inne okresy, takie czy inne runą systemy, a żywą i życie tworzącą pozostanie idea wszechpolska, i ruch wszechpolski przewodzić będzie milionom serc i dusz polskich, z których woli zrodzi się Polska narodowa, Polska charakterów, Polska wielka, zwarta i mocna.

Zdobycze ruchu narodowego

Nawiązując do wywodów przedmówców wiceprezes zarządu głównego Stronnictwa Narodowego dr Tadeusz Bielecki podkreślił, że polski ruch narodowy posiada własny rodowód, własną tradycję polityczną. Dlatego też nie naśladuje obcych wzorów, ale buduje na polskich fundamentach. Wszechpolacy mogą być dumni, że mają mocną tradycję zarówno w dziedzinie myśli politycznej, jak pracy organizacyjnej. Fundamenty ruchu narodowego polskiego położyli Popławski, Balicki i Dmowski.

Są rzeczy głębokie, zasadnicze, które polski nacjonalizm przeciwstawiają np. niemieckiemu: polski nacjonalizm nie zwalcza Kościoła Katolickiego, ale, przeciwnie, buduje na religii rzymskokatolickiej.

Istnieją oczywiście między nacjonalizmami także podobieństwa, choć nie tożsamości . Szczególnie dotyczy to ustosunkowania się do kwestii żydowskiej . Jednak zaznaczyć należy, że polska myśl polityczna pierwsza zrozumiała i głębiej uzasadniła niebezpieczeństwo żydowskie i sformułowała swoje poglądy w tej sprawie na długo przed hitleryzmem.

Budując na własnej tradycji polski ruch narodowy rozwija się stale ku nowym etapom. Rozwój ten dokonywa się zawsze organicznie, co jest najlepszym dowodem żywotności naszego ruchu; pomnażamy własną twórczością dorobek naszych poprzedników. Natomiast wszelkie próby innych ugrupowań tworzenia przeobrażeń drogą mechaniczną zawiodły i będą zawsze zawodziły, bo brak im treści wewnętrznej i naturalnego wewnętrznego rozpędu. Taki los spotkał przelotne koalicje przedmajowe. Tak stało się też z B. B. W. R.; zwietrzał i rozsypał się rychło. Nie przyjmuje się również mechanicznie tworzony „O. Z. N." Nie wystarcza bowiem chęć dzierżenia władzy; celem musi być służenie wielkiej idei.

Piętnaście lat zmagań się polskiej młodzieży akademickiej z przeciwnikami, to właśnie walka dwóch metod: organicznej i mechanicznej. Na wyższych uczelniach, jak i wśród młodzieży robotniczej, chłopskiej i rzemieślniczej, zwyciężył ruch narodowy, wiążący naród w jedną organiczną całość. Połamali zęby na młodzieży bracia Jędrzejewiczowie, nie da rady trzeci reformator min. Świętosławski. Dorobek ruchu narodowego w latach ostatnich jest wielki. Dokonał on się wbrew wszystkiemu, co w nas godziło.

Zwycięstwo to stało się owocem ducha karności i dobrowolnej dyscypliny, jaką przyjęła młodzież. A dalej stało się to dzięki temu, że młoda inteligencja narodowa weszła w masy burząc sztuczne i niezdrowe zapory społeczne: dziś inteligent idzie z robotnikiem, kupiec i rzemieślnik z chłopem. Fakt, że szerokie warstwy znalazły się w szeregach obozu narodowego, wzmocniło w nim siłę wiary w zwycięstwo oraz ducha poświęcenia i odwagi. Stąd owa zdecydowana postawa ruchu narodowego w walce przeciwko wszystkiemu, co Polsce zagraża.

Osiągnięte zdobycze i walory te są najlepszą rękojmią, że przyszłość do nas należy. Konieczna jest oczywiście żmudna codzienna praca wszystkich narodowo myślących Polaków. Nikt nam Polski duchowo i materialnie potężnej nie da za darmo. Trzeba ją trudem wyrąbać!

Na zakończenie mówca złożył poznańskiej „Młodzieży Wszechpolskiej" życzenia, by zawsze kroczyła w pierwszych szeregach tych, co idą do zwycięstwa.

Następnie chór akademicki odśpiewał dwie pieśni.

Jako ostatni z kolei mówca wystąpił mgr Nowosad ze Lwowa. Wywody jego, które miały charakter deklaracji zasadniczej młodego pokolenia, podamy w obszerniejszym streszczeniu w najbliższym numerze „Życia Młodzieży Akademickiej". Wszystkie przemówienia były często i bardzo gorąco oklaskiwane.

Prezes „Młodzieży Wszechpolskiej" p. Wolniewicz podziękował p. Rynarzewskiemu za ufundowanie „Młodzieży Wszechpolskiej" sztandaru, a prelegentom za wygłoszenie przemówień. Akademia zakończyła się zbiorowo odśpiewanym, mocnym „Hymnem Młodych".

Popołudniu o godz. 16 odbyło się w sali „Adrii" spotkanie towarzyskie, które miało bardzo serdeczny charakter. Tam też odbyło się wbijanie gwoździ, jak i przekazanie sztandaru przez fundatora pocztowi „Młodzieży Wszechpolskiej". (fp)

Podniosły przebieg Święta Narodowego w całej Polsce

Z DEFILADY 3 MAJA W POZNANIU. U DOŁU: GRUPA MOTOCYKLISTÓW WOJSKOWYCH I SZEREGI STRONNICTWA NARODOWEGO

W Poznaniu

Uroczystość 3 maja w Poznaniu wypadła bardzo okazale.

O godz. 6,30 z wieży ratuszowej zabrzmiał świąteczny hejnał. W dwie godziny później zapełniły się nawy katedry i o godz. 9-tej J. E. ks. biskup Dymek rozpoczął celebrować uroczystą mszę św. Obecni byli na niej, poza przedstawicielami miejscowych władz, holenderski minister przemysłu i handlu Gellisser, który jest katolikiem, minister przemysłu i handlu Roman i wiceminister Morawski. Podniosłe kazanie wygłosił ks. kanonik dr Mendlewski, śpiewał męski chór katedralny pod dyr. ks. dra Gieburowskiego. Po mszy świętej odśpiewano „Boże coś Polskę", a sztandary korporacyj akademickich pochyliły się głęboko.

O godz. 10, przed gmachem D. O. K. ks. dziekan Wilkans odprawił mszę świętą dla wojska, oddziałów W. F. i P. W. oraz organizacyj społecznych. Na mszy św. byli m. in. wiceministrowie Sokołowski i Rose. Podczas mszy świętej grała orkiestra wojskowa pod dyr. kpt. Chmielewicza.

Po nabożeństwie oddziały wojskowe i organizacje ustawiły się do defilady, która odbyła się o godz. 11 przed Pomnikiem Wdzięczności.

Na przygotowanych trybunach zajęli miejsca liczni przedstawiciele władz państwowych, wojskowych, samorządowych oraz zaproszeni goście. Defiladę, którą prowadził gen. Wład, odbierali min. Roman, min. Gellissen, woj. Maruszewski i gen. Knoll-Kownacki.

Defiladę otwierały oddziały piechoty, dziarsko maszerującej przy dźwiękach orkiestry wojskowej. Maszerujące wojsko, zarówno zgromadzeni na trybunach jak i publiczność zalegająca tłumnie chodniki wzdłuż trasy, przyjmowała gorącymi oklaskami. Za piechotą defilowały oddziały saperów i artyleria. Gdy do trybuny zbliżyli się ułani, obecni przyjęli ich grzmotem oklasków, publiczność zaś okrzykami „Niech żyją". W czasie przemarszu wojska nad trybunami pojawiły się eskadry samolotów.

Za wojskiem przedefilowały oddziały P. W. szkolne, kolejowe, pocztowe, organizacje b. wojskowych, inwalidów, liczne oddziały harcerek i harcerzy.

OWACJE NA CZEŚĆ OBOZU NARODOWEGO

Z kolei kroczyły organizacje społeczne, które prowadziło Bractwo Kurkowe, dalej szedł witany serdecznie Sokół, K. S. M., poczty sztandarowe korporacyj akademickich. Zarówno postawę dziarską młodzieży akademickiej, jak i jej barwne stroje publiczność żywo oklaskiwała. Oklaski wzmogły się i spotężniały, aż wreszcie przechodzą w burzę entuzjazmu, gdy kroczyć poczęły bardzo liczne oddziały Stronnictwa Narodowego. Raz po raz, wzdłuż całej trasy pochodu, padały głośne i żywiołowe okrzyki na cześć Stronnictwa Narodowego. Również serdecznie witano Młodzież Wszechpolską.

Defilada, którą zamknęły oddziały P. C. K. zakończyła się o godz. 13-tej. O godz. 18,55 rozgłośnia poznańska nadała okolicznościową audycję, poświęconą rocznicy 3 maja, o godz. 20 zaś w Teatrze Polskim odbyło się okolicznościowe przedstawienie „Księcia Niezłomnego" Calderona de la Barca w tłum. Słowackiego. Przedstawienie poprzedziło okolicznościowe przemówienie dyr. T. C. L. ks. dra Milika i odegranie hymnu państwowego. Na przedstawieniu obecny był wojewoda Maruszewski.

Miasto było w dniu 3 maja bardzo bogato i pięknie udekorowane chorągwiami narodowymi i nalepkami na dar 3 maja. Na dar ten odbywała się też zbiórka na ulicach miasta.

W BYDGOSZCZY

Bydgoszcz. (Tel. wł.) Przy cudownej, słonecznej pogodzie odbyły się w Bydgoszczy doroczne uroczystości ku czci wiekopomnej Konstytucji 3-go Maja. Całe miasto było wspaniale udekorowane flagami i emblematami narodowymi. na ulicach panował wzmożony ruch. Szczególnie na ulicy Gdańskiej, pomiędzy Placem Teatralnym, którędy przeszła defilada wojska i organizacyj, zebrały się nieprzebrane wprost tłumy, witające bardzo serdecznie wojsko i młodzież, a także wielkie, liczniejsze od wszystkich innych organizacyj razem wziętych, szeregi Stronnictwa Narodowego.

Nabożeństwo uroczyste odbyło się na błoniach ułańskich przy szosie Szubińskiej. Wzięły w nim udział delegacje wszystkich formacyj wojskowych i organizacje starszego społeczeństwa oraz młodzieży. Licznie reprezentowane były władze wojskowe i cywilne.

Po nabożeństwie ruszył wspaniały pochód, w którym po za oddziałami wojskowymi doskonałą postawą wyróżniały się formacje harcerskie, Stronnictwo Narodowe ze sztandarami i transparentami poszczególnych kół miejskich, oddziały LOPP. i Czerwonego Krzyża, kolejarze, pocztowcy itd.

Defiladę przyjął gen. Chmurowicz w otoczeniu wyższych oficerów garnizonu i przedstawicieli władz cywilnych i duchownych na Placu Wolności. Wzdłuż trasy pochodu zebrało się aż czterdzieści tysięcy osób.

WIELKIE ZEBRANIE STRONNICTWA NARODOWEGO

Jednym z głównych punktów programu uroczystości trzeciomajowych było wielkie zebranie i zjazd powiato-

wy Stronnictwa Narodowego w ogrodzie Resursy Kupieckiej. Zjazd zgromadził 3000 osób.

Zebranie zagaił kierownik powiatowy, b. poseł Lewandowski, poświęcając serdeczne słowa wspomnienia zmarłym w ubiegłym tygodniu dwu wybitnym postaciom naszego życia narodowego: śp. Michała Drzymały i śp. ks. biskupa Łosińskiego. Po odśpiewaniu „Pieśni Bojowej" zabrał głos wiceprezes zarządu głównego Stronnictwa, dr Tadeusz Bielecki, który w przeszło godzinnym referacie zobrazował najważniejsze punkty Konstytucji 3 Maja. Dalej referent omawiał zagadnienie konsolidacji narodowej w myśl wskazań Obozu Narodowego i istotnych potrzeb Narodu i Państwa Polskiego.

Zebrani żywo reagowali na wywody doskonałego mówcy, często przerywając mu żywiołowymi, długotrwałymi oklaskami. Nastrój na zebraniu panował jednomyślny.

Na zakończenie zaśpiewano „Hymn Młodych". W godzinach po południowych, po spożyciu w ogrodzie obiadu żołnierskiego, rozpoczęła się miła zabawa, która pod wieczór przeniosła się na wielką salę Resursy.

ŚWIĘTO NARODOWE W STOLICY

Warszawa. (Tel. wł.). W dniu święta narodowego 3 Maja stolica przybrała odświętny widok.

W godzinach rannych w świątyniach wszystkich wyznań zostały odprawione uroczyste nabożeństwa.

O godz. 10 rano w katedrze zostało odprawione uroczyste nabożeństwo, które celebrował ks. arcybiskup Gall. W nabożeństwie uczestniczyli: Prezydent R. P., członkowie rządu, korpus dyplomatyczny, generalicja itd.

Kulminacyjnym punktem uroczystości była rewia wojska, policji i oddziałów P. W. Obok pomnika ks. Józefa Poniatowskiego trybuny zajęła tłumnie publiczność, wśród której zwracała uwagę wycieczka nauczycieli oraz młodzieży szkolnej z Bułgarii. O godz. 10.30 przeglądu oddziałów dokonał dowódca O. K. gen. Trojanowski.

O godz. 11 przybył na plac rewii p. minister spraw wojskowych gen. T. Kasprzycki — reprezentujący marszałka Rydza-Śmigłego.

O godz. 11.15, witany hymnem narodowym, przybył Prezydent Rzeczypospolitej w otoczeniu świty.

Pierwsze maszerowały oddziały szkół podchorążych, dalej batalion stołeczny pułku piechoty garnizonu warszawskiego, artyleria i kawaleria. Po oddziałach wojskowych przedefilowały oddziały policji pieszej i konnej. Po oddziałach policji przemaszerowały poczty sztandarowe organizacji b. kombatantów, a dalej oddziały przysposobienia wojskowego, żeńskie i męskie, hufce szkolne, oddziały Zw. Straży Pożarnych, a wreszcie korowód samochodów przybranych chorągiewkami L. O. P. P. z drużynami odkażającymi.

Doskonała postawa oddziałów wojskowych, policji i organizacji P. W. wzbudziła zachwyt zgromadzonych tłumów.

Po skończonej rewii Prezydent Rzeczypospolitej, żegnany hymnem narodowym, udał się na Zamek.

Oddziały, biorące udział w rewii przemaszerowały ulicami miasta do koszar, witane serdecznie przez publiczność, zgromadzoną na chodnikach.

NARODOWA ŁÓDŹ ROBOTNICZA W DNIU 3 MAJA

Łódź. (T. w.) Uroczystości 3-majowe w Łodzi przeszły pod znakiem potężnej i żywiołowej manifestacji na cześć Obozu Narodowego.

Przeciągające ulicami miasta szeregi członków Stronnictwa Narodowego, w liczbie ponad 7.000, swą karną, zdecydowaną postawą wywoływały wśród licznie zgromadzonej publiczności polskiej żywiołowe oklaski i okrzyki na cześć Wielkiej Polski i Romana Dmowskiego. Publiczność obsypywała kwiatami przeciągające oddziały Stronnictwa Narodowego.

W niedzielę, dnia 2 bm., została urządzona przez Stronnictwo Narodowe uroczysta akademia ku czci Królowej Korony Polskiej i z racji rocznicy konstytucji 3 maja.

Wielka sala Domu Śpiewaków przy ul. 11 listopada 21 zapełniła się olbrzymimi tłumami członków Stronnictwa Narodowego.

Po odegraniu hymnu narodowego przez orkiestrę Stronnictwa Narodowego, akademię zagaił Henryk Szulc, prezes „Pracy Polskiej", po czym chór „Lutnia" pod dyrekcją p. Rokickiego odśpiewał Gaude Mater Polonia. Przemówienie n. t. Kult Matki Boskiej w Narodzie Polskim wygłosił adw. Grochowski, podkreślając szczególną cześć i miłość, jaką darzył na przestrzeni wieków i dziś niezmiennie darzy Naród Polski Bogurodzicę, którą w dowód tej miłości obwołał Królową Korony Polskiej.

W części drugiej, poświęconej rocznicy Konstytucji 3 maja, po odegraniu przez orkiestrę Hymnu Młodych, wygłosił referat n. t. „Aktualność 3 maja" profesor Kacer, zwracając szczególną uwagę na fakt, że Konstytucja 3 maja powstała jako wspólny znak odrodzenia narodu i zjednoczenia się wszystkich warstw w jeden silny, nierozerwalny organizm. Z kolei chór „Lutni" odśpiewał kilka pieśni narodowych, których wykonanie wywołało gorące oklaski publiczności. Na zakończenie kpt. Grzegorzak wygłosił przemówienie nt. „Polska dawniej a dziś".

W poniedziałek, dnia 3 maja od wczesnych godzin rannych zaczęły się zbierać w wyznaczonych miejscach członkowie Stronnictwa Narodowego.

O godzinie 10 przed południem z różnych punktów miasta poczęły ciągnąć poszczególne oddziały Stronnictwa Narodowego do katedry na nabożeństwo. O godz. 11.30 rozpoczęła się uroczysta msza św., celebrowana przez J. E. ks. biskupa Tomczaka. Płomienne kazanie wygłosił ks. Siekiera. Po nabożeństwie na placu przed katedrą uformował się pochód.

Na dpochodem łopotały sztandary i proporce poszczególnych placówek. Widniały liczne transparenty z napisami: „Precz z żydo-komuną", „Precz z anarchią komunistyczną", „Armia z narodem, naród z armią", „Armia nie może być wciągana do polityki", „Precz z Żydami z Polski", „Komunizm, to twór żydowski, śmierć Żydom" itd.

W pochodzie wzięli udział przedstawiciele wszystkich warstw, ale przewagę mieli robotnicy. Oni nadawali ton manifestacji. Sczerniałe, wychudłe twarze płonęły wiarą i entuzjazmem i silną, upartą wolą.

Hymn Młodych i Boże coś Polskę, śpiewane na przemian jednym chórem, las podniesionych rąk z narodowym pozdrowieniem, entuzjastyczne okrzyki, wiwaty i oklaski zlewały się w jedną całość. Szła potęga i moc dzisiejszej Polski. Szczególnie serdecznie witała publiczność oddziały kobiece. Były one też ubrane w jasne koszule.

Przy posesji, gdzie mieści się „Orędownik", kilkakrotnie wznoszono okrzyki na cześć prasy narodowej, a w szczególności naszego pisma.

Gdy czoło Obozu doszło do Placu Wolności, delegacja narodowa z adw. Kowalskim, red. Petryckim i adw. Szwajdlerem na czele złożyła przy dźwiękach Hymnu Narodowego wieniec przed pomnikiem Kościuszki, po czym po odśpiewaniu Hymnu Młodych pochód skierował się ul. Pomorską na stadion sportowy w Helenowie.

Na stadionie w Helenowie odbyła się defilada przed władzami organizacyjnymi Stronnictwa Narodowego. Olbrzymie tłumy publiczności oczekiwały już przybycia pochodu narodowego.

Gdy weszły oddziały na plac sportowy, wniesiono sztandary na trybunę, na której powiewała wielka flaga narodowa z mieczem Chrobrego. Morze ludzkich głów zalało niemal cały plac sportowy. Orkiestra odegrała Hymn Narodowy i pochyliły się głowy.

Na mównicę wszedł p. Dembiński, który zagaił zgromadzenie.

Pierwsze przemówienie wygłosił red. Petrycki z Warszawy. Wskazał on na nieprzemijające wartości Konstytucji 3-majowej i uwypuklił jej znaczenie jako zryw rozbitego, sponiewieranego narodu do lepszej przyszłości. Były radny narodowy Czernik, który z kolei zabrał głos, omówił aktualność Konstytucji 3-majowej i podkreślił wagę obchodów i manifestacyj, które wiążą się ze świętem Królowej Korony Polskiej.

Gdy na trybunie ukazał się adw. Kowalski został powitany burzą oklasków i okrzyków na jego cześć. — Adw. Kowalski omówił konstytucję 3 maja i dzisiejsze stosunki.

Uroczystość zakończono odśpiewaniem Hymnu Młodych. Wśród entuzjastycznych okrzyków na cześć Polski Narodowej, przyszłego rządu narodowego, Romana Dmowskiego, tłumy poczęły opuszczać plac zgromadzenia.

Bez trudu

można dokonać wyboru z 21 rodzajów zup KNORR. Doskonały smak tych zup pozwala podanie ich nawet na najwykwintniejszym stole.

Zupy Knorr-dobre zupy!

Pg 27 297-K. 4262

NA POMORZU

Gdynia. (Tel. wł.) — Uroczystości z okazji święta narodowego wypadły nad morzem imponująco. Sprzyjała pogoda; masowy był udział organizacyj i stowarzyszeń we mszy św. polowej i pochodzie. W pochodzie brało też udział Stronnictwo Narodowe, którego członkowie w liczbie 850 stanęli w szeregu. Stronnictwo Narodowe wystąpiło w pochodzie jako grupa najliczniejsza z wszystkich organizacyj społecznych. Publiczność zgotowała narodowcom szczególnie entuzjastyczne przyjęcie. Czoło szeregów Stronnictwa Narodowego stanowił oddział umundurowanych z nowym proporcem, poświęconym w niedzielę przez ks. kanonika Turzyńskiego. (p)

Puck. — Przy pięknej wiosennej słonecznej pogodzie uroczystość 3 Maja w Pucku wypadła bardzo uroczyście. W uroczystości oprócz oddziałów wojskowych i licznych organizacyj brało udział bardzo licznie niezrzeszone polskie społeczeństwo m. Pucka i okolicy.

Raport od wojska i poszczególnych organizacyj odebrał p. kpt. Filanowicz. Okolicznościowe przemówienie wygłosił na rynku adwokat Maliński. Uroczyste nabożeństwo w kościele parafialnym odprawił ks. prob. Fittkau. Po nabożeństwie odbyła się defilada wojska i organizacyj. Po ulicach miasta sprzedawały znaczki na „Dar Narodowy 3-go Maja" druhny Kaszubki w oryginalnych strojach regionalnych.

Jak było w Krakowie?

Do tegorocznych uroczystości 3-majowych w Krakowie zgłosiło udział także Stronnictwo Narodowe. Później jednak odwołało swój udział w oficjalnych uroczystościach, a to z powodów, które tłumaczy pismo wysłane pod adresem komitetu obchodu.

Pismo to brzmi:

„Komunikujemy, że Starostwo Grodzkie w Krakowie zakazało nam wystąpić w uroczystościach 3 Maja w mundurach organizacyjnych i z proporcami (sztandarami). Wobec tego, że wszystkie inne organizacje biorą udział w uroczystościach ze sztandarami i odznakami organizacyjnymi, a wspomniany wyżej zakaz zastosowano wyłącznie do nas, przeto odwołujemy nasz udział w oficjalnych uroczystościach święta 3 Maja."

Socjaliści i Żydzi w dniu 1 maja bez żadnych przeszkód paradowali po ulicach Krakowa z dziesiątkami czerwonych sztandarów i z umundurowanymi oddziałami.

Wielkie zebranie Stronnictwa Narodowego w Poznaniu

Członkowie Stronnictwa Narodowego udali się z trzeciomajowej defilady bezpośrednio do cyrku „Olympia" na wielkie publiczne zgromadzenie, gdzie już zebrane były tysiączne tłumy patriotycznego obywatelstwa. Sala była przepięknie udekorowana staraniem koła S. N. św. Michała.

Zgromadzenie zagaił p. Maksymilian Weber, kierownik koła S. N. Poznań-Śródmieście. W momencie rozpoczęcia śpiewu „Pieśń Bojowa" zgasły wszystkie światła na sali, a wyłącznie reflektor, skierowany na podium, oświecał emblematy organizacyjne, oraz kilkadziesiąt sztandarów ustawionych po obu stronach.

Jako pierwszy mówca wystąpił kierownik organizacyjny okręgu Poznańskiego S. N. dr Tadeusz Wróbel. W doskonałym swym przemówieniu, często przerywanym gorącymi oklaskami, przedstawił sytuację polityczną Polski w okresie panowania Sasów i przygotowań do dania Polsce konstytucji. Mówca zanalizował zarazem obecne stosunki i wskazał drogę z nich wyjścia.

Mgr Witold Nowosad ze Lwowa omówił konstytucję trzeciomajową pod względem prawnym, wskazując jej aktualność, jeśli chodzi o rozwiązanie wielu dzisiejszych zagadnień.

Zebrani urządzili serdeczną owację na cześć narodowego Lwowa.

Mocne, podniosłe słowa trzeciego mówcy, b. radnego m. Łodzi, Antoniego Belki, wypowiedziane ustami tego robotnika-bojownika, sprawiały niezapomniane wrażenie.

Jako ostatni, krótko przemówił mgr Rynarzewski Ignacy.

Uchwalono jednogłośnie rezolucję, w której zgromadzeni podkreślają swe przywiązanie do Stronnictwa Narodowego.

Kilkakrotnie zebrani manifestowali na cześć twórcy ruchu narodowego, prezesa Romana Dmowskiego.

Przewodniczący zebrania zamykając je wezwał wszystkich, którzy nie są jeszcze członkami S. N. do wstępowania w jego szeregi.

Olbrzymie i mocne zgromadzenie zakończono „Hymnem Młodych".

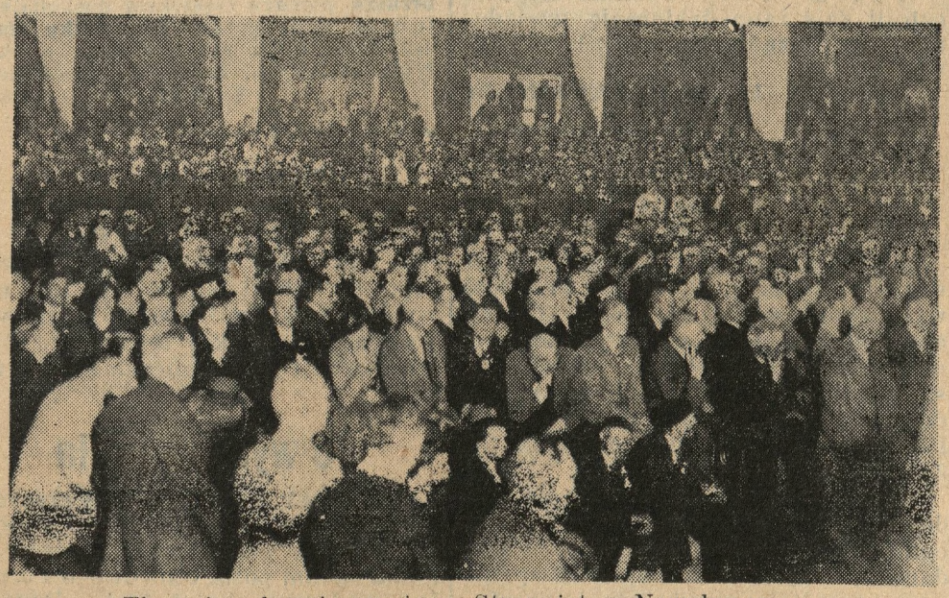

Tłumnie zebrani na wiecu Stronnictwa Narodowego

Nuncjusz apostolski

Warszawa (Tel. wł.). Posiedzenie generalne św. Kongregacji Obrzędów w sprawie omówienia kanonizacji bł. Andrzeja Boboli, w którym będzie brał udział również papież, wyznaczono na 11 maja.

Donoszą z Rzymu, że papież przyjął na prywatnej audiencji arcyb. Cortesiego, nowego nuncjusza apostolskiego dla Polski. (w)

Poważne trudności w stolicy Anglii

Interwencja króla w sprawie szybkiego zakończenia strajku autobusów? — Trudności z opanowaniem ruchu w Londynie — Możliwości zażegnania zatargu

Londyn. (PAT) Odbyło się posiedzenie specjalnego trybunału, powołanego przez rząd dla rozpatrzenia położenia pracowników autobusowych w Londynie. Przesłuchano przewodniczącego Trade Unionów brytyjskich i gen. sekretarza Związku Zaw. Prac. Transportowych, Ernesta Bevina.

Szczególne wrażenie wywołał fakt, że król Jerzy VI przyjął na specjalnej audiencji min. pracy Browna. Panuje przekonanie, że wyraził życzenie jak najprędszego zakończenia strajku

Zagadnienie ruchu ulicznego zaczyna stawać się niezwykle trudne. Na głównych ulicach jak Piccadilly, Oxfordstreet itd., sygnały świetlne okazały się zupełnie bezużyteczne i ruch z trudnością regulowany jest przez wielką ilość policjantów. Rzecz oczywista że natłok jest większy nietylko z powodu braku autobusów, ale i z tego względu, że w związku z koronacją do Londynu zaczynają napływać tysiące ludzi.

Londyn (PAT). Zagadnienie strajku pracowników autobusowych przedstawia się w ten sposób, że dla znalezienia niezbędnej sumy pół miliona funtów sterlingów, celem pokrycia dodatkowych kosztów w związku z ewentualnym skróceniem dnia roboczego o pół godziny, trzeba by albo podnieść opłaty za przejazd, albo też zmniejszyć dywidendy akcjonariuszy przedsiębiorstwa.

Podniesienie opłat należy uważać za wykluczone, wywołałoby to bowiem wielką opozycję w parlamencie i całym Londynie. W grę wchodzi przeto tylko obniżenie dywidend.

Londyński transport pasażerski utworzono przed 5 laty drogą połączenia wszystkich istniejących wówczas jeszcze prywatnych linij autobusowych. Z prywatnego przedsiębiorstwa powstało coś w rodzaju korporacji publicznej, która na mocy ustawy przymusowo wykupiła wszystko. Korporacja ta przybrała miano Londyńskiego Transportu Pasażerskiego i reprezentuje olbrzymi fundusz 110 milionów funtów.

W r. 1932 parlament zatwierdził przymusowy wykup z rąk prywatnych wszystkich linij autobusowych i ustanowił dla wykupionego w ten sposób kapitału dywidendę w wysokości przeciętnie 5 i pół pct. Aby więc tę dywidendę obniżyć, konieczna jest zgoda parlamentu. Według wszelkiego prawdopodobieństwa zostanie obrana ta droga.

Zasiadający obecnie specjalny trybunał ukończy — jak przypuszczają — wieczorem swe prace i orzeczenie przedstawi rządowi, który zapewne rozpatrzy sprawę na środowym posiedzeniu gabinetu. W czwartek mogłaby być wniesiona do parlamentu nowela, zatwierdzająca obniżenie dywidendy z 5 i pół do 5 pct. W ten sposób, w piątek strajk autobusów mógłby się zakończyć.

Londyn. (PAT) Strajk pracowników autobusowych na prowincji rozszerzył się wczoraj na Hull i Peterborough.

Strajk generalny w Hollywood?

Hollywood. (PAT). Wybuchł strajk dekoratorów, malarzy, rysowników i fryzjerów, zatrudnionych w wytwórniach filmowych. Strajkujący wystawili pikiety przed wytwórniami i kinami.

Domagają się oni od pracodawców uznania swych organizacyj zawodowych.

Część aktorów sprzyja strajkowi. Artyści są wpuszczani bez przeszkód do wytwórni. Sytuację utrudnia strajk bufetów w tych wytwórniach, proklamowany na znak solidarności.

Hollywood. (PAT). Strajk w studiach filmowych znowu rozszerzył się wczoraj wieczorem, gdyż do 4 strajkujących już związków zawodowych, przyłączyło się 6 nowych. Są to związki inżynierów, charakteryzatorów, garderobianych, kucharzy, maszynistów i spawaczy, reprezentujący 6.000 pracowników.

W dniu jutrzejszym należy oczekiwać zamknięcia 9 wielkich studiów filmowych. Placówki strajkujących, trzymające straż przed studiami, wycofały się, ażeby umożliwić delegatom związków zawodowych aktorów narady z dyrekcjami.

Narady te mają się odbyć w środę wieczorem. Od wyniku ich zależeć będzie, czy aktorzy solidaryzować się będą ze strajkującymi.

Hollywood (PAT). W wytwórniach filmowych coraz więcej ludzi porzuca pracę.

Obojętne stanowisko bogatych gwiazd filmowych oburzyło strajkujących pracowników, których przewódca Charles Lessing oświadczył, iż nie gwarantuje bezpieczeństwa tych gwiazd w chwili, gdy będą przychodzić do pracy.

Liczne manifestacje artystyczne, naukowe, literackie i sportowe.
Informacje: Tow. Nawigacyjne, Agencja Podróży, Biura Turystyczne i Komitet Propagandy. Frascati 22 Warszawa.

W Japonii położenie bez zmian

Tokio. (PAT). Definitywne wyniki wyborów: Partie skrajno prawicowe. „Tohokai" — 11 mandatów (+ 2 w porównaniu z poprzednimi wyborami), „Kokumin Domei" — 11 mandatów (— 1), różne drobne ugrupowania prawicowe — 8 mandatów (— 10), partie rządowe „Sziowakai" — 19 mandatów (— 6), partie opozycyjne: „Minseito" — 179 mandatów (— 26), „Seijukai" — 175 mandatów (— 4). Partie lewicowe: socjaliści — 37 mandatów (+ 16), lista robotniczo-chłopska (komuniści) — 1 mandat, niezależni — 25 mandatów (+ 21).

Tokio. (PAT). Premier Hayaszi ogłosił dziś rano deklarację zawiadamiającą, iż rząd pragnie pozostać przy władzy.

Londyn (PAT). Wynik wyborów w Japonii uważany jest jako mało zmieniający dotychczasowy układ sił politycznych. Parlament pozostał na ogół niemal bez zmian tzn. opozycyjnym, co jednak — zdaniem tutejszych kół politycznych — nie wpłynie na bieg spraw rządowych.

„Times" oceniając wytworzone w Japonii położenie, stwierdza, że wynik wyborów nie jest doniosły. Rząd, który nie popierał żadnego stronnictwa, ani przegrał, ani wygrał.

Neurastenikom, których przypadłości polegają na zaburzeniach organów podbrzusza, pomaga częstokroć doskonale naturalna woda gorzka **Franciszka Józefa**, zażywana kilka razy dziennie po kilka łyżek stołowych. Zalecana przez lekarzy.
Tg 20 677

Ustawa o neutralności Ameryki

Londyn. (PAT) Z Waszyngtonu donoszą, że prez. Roosevelt przerwał wypoczynek w Zatoce Meksykańskiej, aby podpisać nową ustawę o neutralności, którą wysłano samolotem, samochodem i łodzią motorową, aby dotrzeć do odległego o tysiąc mil od Białego Domu jachtu prezydenta St. Zjedn.

Natychmiast po podpisaniu ustawy departament stanu w Waszyngtonie ogłosił dwa dekrety: pierwszy powiadamia o wojnie domowej w Hiszpanii i wyszczególnia przedmioty, zaliczające się do materiałów wojennych, których nie wolno wysyłać stronom walczącym. Drugi odnosi się do rejestracji producentów broni materiałów wojennych, a także towarzystw przewozowych i prowadzących handel bronią.

O wydanie posła

Gdańsk (PAT). Na ręce prezydenta Volkstagu złożony został wniosek prokuratury gdańskiej, żądający wydania sądom posła centrowego Formella, wydawcy katolickiej „Danziger Volkszeitung".

Wiadomości

W dniu 3 maja odbyło się w Rzeszy szereg uroczystości, związanych z zakładaniem kamieni węgielnych pod ogniska „Hitlerjugend".

*

Z ambon kościołów katolickich odczytany został nowy list pasterski biskupa diecezji berlińskiej. W liście tym ks. biskup wzywa ponownie młodzież do uczęszczania do szkół katolickich i wyraża przekonanie, iż zobowiązania, przyjęte w konkordacie będą dotrzymane przez rząd Rzeszy.

*

Kanclerz Hitler mianował posła w Bernie von Weizsaeckera dyrektorem departamentu w Min. Spraw Zagr., generalnego konsula Hoechera posłem w Bernie, a pos. von Erdmannsdorffa posłem w Budapeszcie.

*

W wyborach uzupełniających w okręgu Sete sekretarz gen. Prezydium Rady Min., Moez występując w charakterze jedynego kandydata „frontu ludowego", został obrany 8 554 głosami przeciwko 2 312, które padły na kontrkandydata z grupy Doriota.

*

Budżet Paryża zamyka się deficytem, sięgającym wysokości 1 200 milionów fr., wywołanym przede wszystkim nowym ustawodawstwem społecznym, a w pierwszym rzędzie 40-godzinnym tygodniem pracy. Takie są skutki rządów lewicy.

*

Były premier i min. finansów, obecny przewodniczący komisji finansowej senatu, sen. Caillaux, przemawiając w departamencie Sarthe, zaatakował w ostry sposób obecną politykę socjalną i finansową rządu a zwłaszcza jego szkodliwe ustawy socjalne.

*

Ks. Windsoru przybył dziś do Paryża. Spodziewają się, że w najbliższych dniach odbędzie się jego ślub z p. Simpson, której rozwód stał się już prawomocny.

*

W Kownie odbyło się zebranie delegatów polskiego towarzystwa „Pochodnia". Pomimo ogromnych prześladowań organizacja spełnia swe zadanie. Posiada ona 20 świetlic, 5 przedszkoli, 2 ochronki, 2 internaty, 1 bursę i bibliotekę.

Ojciec św. przemęczony

Castel Gandolfo. (PAT) Stan zdrowia Ojca św. wymaga w dalszym ciągu wielkiej pieczołowitości. W ostatnich tygodniach Papież przyjmował codziennie wielkie rzesze wiernych, zwłaszcza nowo zaślubione pary, co wywoływało zmęczenie. Dlatego też, mimo niepewnej pogody, przyśpieszony został wyjazd do Castel Gandolfo.

W związku z tym odczytanie dekretu o czynach błogosławionej Marii Krystyny Sabaudzkiej, mające nastąpić w najbliższy czwartek odbędzie się bez zwykłego w tych wypadkach ceremoniału.

Prez. Miklas w Budapeszcie

Budapeszt. (PAT). W poniedziałek rano przybyli tu z Wiednia prezydent republiki austriackiej Miklas z małżonką, kanclerz Schuschnigg, sekretarz stanu dr Schmidt i kilku wyższych urzędników austriackich.

Min. Neurath w Rzymie

Rzym. (PAT). W poniedziałek o godz. 11 min. 25 przybył tu minister spraw zagranicznych Rzeszy baron von Neurath.

Zjazdy w stolicy

Warszawa. (Tel. wł.) Odbył się walny zjazd delegatów Tow. Nauczycieli Szkół średnich i wyższych. Poświęcony po za sprawami zawodowymi, dwum zagadnieniom: kształceniu nauczycieli szkół średnich oraz ustaleniu opinii o projektach programów liceum ogólnokształcącego.

Wśród uchwał natury zasadniczej stwierdzono m. i., że materiał przeznaczony do nauki w liceum ogólnokształcącym ze względu na swój obszerny zakres, oraz dużą trudność nie da się przerobić w ciągu dwuletniej nauki licealnej.

Warszawa. (Tel. wł.) Obraduje tu zjazd nauczycieli-przyrodników z całej Polski.

Obrady potrwają do środy, obejmując kilkanaście referatów natury fachowej i z dziedziny organizacji szkolnictwa.

W Wiśle utopił się urzędnik sądowy

Grudziądz. (PAT) Wpłynęło na Wisłę, na żaglowcu, czterech wioślarzy tutejszego klubu wioślarskiego. W pewnej chwili, kiedy żaglowiec znajdował się na środku Wisły, podmuch wiatru wywrócił go.

Z żeglarzy trzech się uratowało, natomiast Zenon Rogalski, urzędnik Sądu Okręgowego w Grudziądzu utonął. W zamieszaniu, wywołanym katastrofą, wioślarze zapomnieli o żaglowcu, który fale poniosły w kierunku Tczewa.

Zwłok tragicznie zmarłego, pomimo usilnych poszukiwań, nie udało się wyłowić, jak również nie odnaleziono żaglowca.

Fiasko 1 maja na prowincji

Ostrów. Tegoroczny socjalistyczny obchód 1 maja wypadł bardzo słabo. Udział uczestników w pochodzie był — podobnie jak w innych miastach wielkopolski i Pomorza znacznie słabszy niż w roku ubiegłym.

Gdynia. — W Chłodni Portowej 40 robotników zgłosiło wystąpienie ze Związku Transportowców, będącego pod wpływami socjal-komuny. Robotnicy motywują swój krok tym, że nie mogą pozostawać w szeregach, którym przewodzą bluźniercy i Żydzi. W Chłodni Portowej mają transportowcy obecnie już tylko 10 członków. Ta ucieczka robotników z pod „czerwonej" opieki nazywa się w języku socjalistycznym „terrorem". O „terrorze" w Chłodni Portowej mówiły socjalistyczne tansparenty w dniu 1 maja. Oczywiście terroru nie było. Robotnicy opuszczają szeregi zupełnie samorzutnie. (p)

Świecie. — Obchód 1-majowy w Świeciu wypadł w tym roku bardzo blado. Poza pochodem, w którym maszerowała garstka „czerwonych", odbył się na sali w Zamku wiec i zabawa. (bk)

Macki Kominternu we Francji

Komuniści opanowali ważniejsze związki zawodowe — Atak na Gen. Konfederację Pracy — Tworzenie nielegalnej organizacji — Sowieccy sternicy „frontu ludowego"

Paryż. (PAT) „Le Matin" przynosi szereg wiadomości na temat ostatnich posunięć Kominternu.

Przypominając, że inicjatywa utworzenia „frontu ludowego" i zjednoczenia związków zawodowych wyszła od Kominternu, dziennik zwraca uwagę na to, że pod pretekstem zjednoczenia udało się komunistom opanować główne organizacje, należące do Gen. Konf. Pracy, a w szczególności syndykat metalowców, którym kieruje komunistyczny poseł Cotes. Syndykat ten ma stanąć na czele ruchu, zmierzającego do usunięcia ze związków zawodowych czynników z dawnej Konf. Pracy, które mogłyby się sprzeciwiać wykonaniu planu, ustalonego przez Komintern 15 września ub. r., a polegającego na tworzeniu stałych komitetów fabrycznych.

W dniu 14 kwietnia delegat Trzeciej Międzynarodówki na Francję Datnow wydał polecenie podjęcia akcji, zmierzającej do usunięcia ze związków zawodowych tych przewódców, którzy są przeciwni strajkom politycznym i zajmowaniu fabryk, a przede wszystkim właściwego kierownika Konf. Gen. Pracy p. Jouhaux, sekretarza Belina i wielu innych działaczy.

Poza tym przewidując niepowodzenie rokowań o połączenie partii socjalistycznej z komunistyczną i licząc się z tym, że dalszy bieg wydarzeń we Francji może doprowadzić do rozwiązania partii komunistycznej, Komintern polecił agentowi niemieckiemu Walterowi Ulbrichtowi, aby wraz z jednym z kierowników „czerwonej pomocy międzynarodowej", Boureau, opracował plan nielegalnej organizacji. Odpowiednich funduszów dostarczyć ma sekretarz odcinka zachodniego Trzeciej Międzynarodówki, Willy Trostel w Zurychu. Kontrolę nad tymi funduszami sprawować ma Sternberg.

W skład Komitetu wykonawczego obok Datnowa wchodzą sekretarz stałego komitetu fabrycznego Maze, jeden z organizatorów „czerwonych" syndykatów w ZSRR Smirnow i członek Kominternu Petrowski.

Operacja marsz. Rydza-Śmigłego

Warszawa (Tel. wł.). Marsz. Rydz Śmigły podał się operacji wycięcia z gardła migdałów. Stan zdrowia jest całkiem zadowalający. (w)

Żydowskie prowokacje

Warszawa (Tel. wł.). Podczas wczorajszych pochodów młodzieży po Warszawie po nabożeństwie w Ogrodzie Botanicznym zaszło kilka wydarzeń z Żydami.

Na Wybrzeżu Kościuszkowskim grupa Żydów nie chciała ustąpić idącemu pochodowi. Czterech zepchnięto do Wisły. Na Nowym Świecie przed lokalem żydowskiego dancingu „Paradies" Żydzi zachowywali się niewłaściwie, co podrażniło młodzież, która wybiła dwie wielkie lustrzane szyby. (w)

Tragedia bezdomnej

Warszawa (Tel. wł.). Wieśniaczki wracające z nabożeństwa w Raszynie zobaczyły w przydrożnym rowie nieprzytomną kobietę, a przy niej niemowlę.

Zawiadomiony o tym wójt gminy Ostrowski zaopiekował się kobietą i odstawił ją do szpitala Dzieciątka Jezus z Warszawy. Matką okazała się 23-letnia Milanowska, zredukowana nauczycielka ludowa, która bezdomna nocowała na polach w stertach słomy. (w)

Za fałszerstwa i nadużycia

Katowice. (PAT) Sąd Okręgowy ogłosił wyrok w sprawie przeciwko b. sekretarzowi adwokackiemu Tadeuszowi Jaworskiemu i innym, oskarżonym o fałszowanie postanowień sądu i podejmowanie na tej podstawie z depozytów kaucyj.

Sąd skazał Jaworskiego na 3 lata więzienia, b. sekretarza sądu Respondka na 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem, pozostałych oskarżonych unie-

Trudności handlowe z ZSRR

Warszawa. (Tel. wł.) Trwający od pewnego czasu stan bezumowny w dziedzinie celnej między Polską a Sowietami wskutek wygaśnięcia umowy kontyngentowej spowodował wstrzymanie obrotów towarowych polsko-sowieckich. M. i. brak umowy celnej uniemożliwił wprowadzenie do Polski dużego transportu futer, wartości około półtora miliona złotych, który kupcy polscy nabyli w czasie aukcyj futrzanych w Leningradzie (w)

Nowa konstytucja w Irlandii

Londyn. (PAT) Nowa konstytucja irlandzka ogłoszona przez de Valex, uważana jest w Londynie za akt pozbawiony większego praktycznego znaczenia.

Konstytucja ta w artykule drugim stwierdza, że terytorium narodowe składa się z całej niepodzielnej Irlandii i wód terytorialnych, otaczających ją ze wszystkich stron, tymczasem północna część Irlandii posiada system zupełnie odrębny, jak najściślej związana z W. Brytanią i protestancką, podczas gdy konstytucja uznaje katolicyzm za religię panującą. Jeśli chodzi o wody terytorialne, to są one pod kontrolą brytyjską.

W konstytucji nie ma ani jednego słowa o stosunku Irlandii do W. Brytanii, tak, jakby zagadnienie to wogóle nie istniało.

Formą państwowości, przewidzianą w konstytucji, jest republika z prezydentem obieranym co 7 lat, wyposażonym w bardzo szerokie uprawnienia. M. i. jest on również najwyższym dowódcą sił zbrojnych. Prezydent mianuje premiera — słowem przejmuje wszystkie uprawnienia dawnego generalnego gubernatora.

Cała konstytucja zredagowana jest w taki sposób, jakby, W. Brytania oddalona była od Irlandii o tysiąc mil, według powiedzenia de Valery w przemówieniu radiowym.

Blokada Bilbao zaostrza się

Guernica (PAT). Ag. Havasa donosi:

Wojska powstańcze przeprowadziły szereg akcyj lokalnych na zachód od drogi Guernica — Bermeo, zajmując wszystkie wyniosłości górujące nad doliną Bilbao. Równocześnie oczyściły one teren z ostatnich gniazd oporu oddziałów rządowych.

W chwili obecnej dostęp do portu Bilbao znajduje się pod ogniem ciężkiej artylerii powstańczej. Wszystkie statki, którym uda się ominąć pola minowe u wejścia do portu, znajdą się teraz pod obstrzałem artylerii powstańczej. Zajęcie miejscowości Bermeo sprawiło, że armia gen. Moli może obecnie wykonywać skuteczną kontrolę nad zaopatrywaniem Bilbao w środki żywnościowe.

Salamanka (PAT). Ag. Havasa donosi:

Generalny sztab armii powstańczej wydał w sprawie zatonięcia na Morzu Kantabryjskim pancernika „Espana" następujący komunikat:

„Rozgłośnie rządowe puszczają w świat fantastyczne historie na temat bombardowania przez samoloty naszych okrętów na Morzu Kantabryjskim. Zatonięcie „Espany" należy przypisać jedynie przypadkowi. Pancernik natknął się na olbrzymią minę, założoną przez powstańców u wejścia do portu Santander.

„Wypadek zdarzył się w chwili, gdy „Espana" ścigał angielski statek handlowy, który nie usłuchał wezwania do zatrzymania się. W chwili rozgrywania się akcji nie było w pobliżu żadnego okretu, ani samolotu rządowego. Ewakuacja pancernika odbyła się w największym porządku.

W jutrzejszym wydaniu głównym:

TEN, KTÓRY „ODKRYŁ" CONRADA

przez prof. dr. Władysława Tarnawskiego

Przerwana budowa szkół niemieckich

Bydgoszcz. (Tel. wł.) Od trzech lat prowadzona jest tu budowa wielkiego ośrodka szkół niemieckich na Bielawkach. W ośrodku tym miały być skoncentrowane wszystkie szkoły średnie i powszechne z niemieckim językiem wykładowym. Budowa prowadzona była ściśle według planów, uzgodnionych z wojewódzką komisją budowlaną, i pod jej techniczną kontrolą.

Z początkiem nowego roku szkolnego projektowane było oddanie gmachów szkolnych do użytku. Nagle zaszła nieprzewidziana przeszkoda w formie zakazu dalszej budowy. Roboty musiały być wobec tego przerwane.

Podobno zakaz wywołał fakt, iż przy budowie zaczęto stosować poważne odchylenia od ustalonego planu, a nad zwracanymi ze strony urzędowej uwagami przechodzono sobie pogardliwie do porządku dziennego.

Wznowienie robót możliwe jest po usunięciu odchyleń od planu i ścisłym zastosowaniu się do wymogów władz budowlanych.

Zgon prof. Tokarza

Warszawa (Tel. wł.). Zmarł dr Wacław Tokarz, profesor uniwersytetu, czynny członek Akademii Umiejętności, pułkownik wojsk polskich w stanie spoczynku.

Tokarz był swego czasu szefem Biura Historyczno-Wojskowego.

Konferencja międzyimperialna

Londyn (PAT). Kanclerz skarbu Chamberlain dokonał otwarcia międzyimperialnej konferencji parlamentarnej.

Witając delegatów, kanclerz oświadczył, iż imperium brytyjskie jest bezwzględnie jednomyślne w postanowieniu użycia całego swego wpływu i mocy dla utrzymania pokoju światowego. Obrady dotyczyły spraw zagranicznych, Ligi Narodów, obrony imperium i dróg handlowych.

Groźny pożar

Nowe n. W. (Tel. wł.) Wybuchł w Twardej Górze pod Nowem, powiat świecki, groźny pożar w zabudowaniach rolniczych rolnika p. Butawskiego.

Pożar zniszczył doszczętnie stajnię, stodołę, drwalnię i wozownię oraz całe sprzęty i maszyny rolnicze. Szkoda wynosi około 7.000 zł. Pokrywa je ubezpieczenie. Od czego powstał pożar nie udało się dotychczas ustalić. (bk)

Mowa Hitlera

Berlin (ATE). Z okazji tzw. dnia pracy kanclerz Hitler wygłosił przemówienie, w którym omówił m. i. zatarg ze Stolicą Apostolską. Kanclerz zaznaczył, że encykliki papieskie nie mogą ograniczać decydującego wpływu czynnika państwowego.

Poza tym Hitler zajął się Sowietami, twierdząc, że proletariat sowiecki jest trzymany w niewoli przez obce elementy, a mianowicie Żydów.

Ścięcie zbrodniarza

Berlin (PAT). Na mocy wyroku sądu przysięgłych w Wuppertal ścięto niejakiego Mixa i jego kochankę Mayerową, którzy otruli wspólnie męża Meyerowej.

Mord 215 trędowatych

Szanghaj (ATE). Według wiadomości nadesłanych ze źródeł chińskich z Kantonu, projektowano utopić w morzu 215 trędowatych i w tym celu zwabiono ich na dwa statki pod pretekstem, że zostaną wysiedleni do nowej kolonii na odległej wyspie. Trędowaci domyśliwszy się podstępu rzucili się na załogę i opanowali statki. Po dłuższych pertraktacjach statki te wraz z chorymi wróciły do portu, a trędowatych wysadzono na ląd, gdzie ich rozstrzelano, chowając nieraz półżywych we wspólnej mogile.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 4. 5. 1937 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była spokojna.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% poż. konwers. — większe odcinki — 59,75.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. ofiarowano 4½% złotowe listy zast. po 51,— oraz 4% listy zast. konwert. po 43,— — przy małych obrotach.

Akcje bankowe bez notowania.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominału wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

5% państw. poż. konwers. większe odc. 59,75 P.

4½% złotowe listy zastaw. serii L. Pozn. Ziem. Kred. 51,— O.

4% listy zast. konwert. ostempl. P. Z. K. 43,— O.

Tendencja spokojna.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 4. 5. 1937 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg:

STANDARTY: 1) żyto 700 g/l., 2) pszenica 742 g/l., 3) owies 420 g/l.

Ceny transakcyjne:

Żyto 150 tonn par. Poznań	24.75

Ceny orientacyjne:

Żyto (Usposobienie stałe)	24.00— 24.25
Pszenica (Usposobienie stałe)	29.00— 29.25
Jęczmień 630—640 g/l.	23.00— 23.25
Jęczmień 667—676 g/l.	24.25— 24.50
Jęczmień 700—715 g/l.	26.25— 27.00
Usposobienie spokojne.	
Owies	22.00— 22.25
Usposobienie spokojne.	
Mąki żytnie standarty nowe	
żytnia gat. I 0-70%	32.50
żytnia razowa 0-95%	28.00
Usposobienie spokojne.	
Mąki pszenne standarty nowe	
pszenna gat. I 0-65%	42.50
pszenna gat. II 65-70%	30.50— 31.50
pszenna gat. IIA 65-75%	28.00— 29.00
pszenna gat. III 70-75%	24.00— 25.00
Usposobienie spokojne.	
Otręby żytnie stand.	15.00— 15.50
Otręby pszenne grube stand.	15.25— 15.75
Otręby pszenne średnie stand.	14.00— 14.50
Otręby jęczmienne	15.50— 16.50
Gorczyca	30.00— 32.00
Wyka latowa	23.00— 25.00
Peluszka	23.00— 25.00
Groch Wiktoria	21.50— 24.00
Groch Folgera	22.00— 24.00
Łubin niebieski	13.50— 14.50
Łubin żółty	13.50— 14.50
Seradela	23.00— 26.00
Koniczyna czerwona surowa	100.00—110.00
Koniczyna czerw. 95—97% czyst.	120.00—130.00
Koniczyna biała	85.00—125.00
Koniczyna szwedzka	150.00—180.00
Koniczyna żółta odłuszczona	65.00— 75.00
Przelot	65.00— 75.00
Rajgras angielski	60.00— 70.00
Makuch lniany w taflach	21.75— 22.00
Makuch rzepak. w taflach	17.25— 17.50
Makuch słon. w taflach 42—43%	23.25— 24.00
Śrut Soja	23.50— 24.50
Słoma pszenna luzem	2.00— 2.25
„ pszenna prasowana	2.50— 2.75
„ żytnia luzem	2.20— 2.45
„ żytnia prasowana	2.95— 3.20
„ owsiana luzem	2.40— 2.65
„ owsiana prasowana	2.90— 3.15
„ jęczmienna luzem	2.10— 2.35
„ jęczmienna prasowana	2.60— 2.85
Siano zwykłe luzem	4.75— 5.25
„ zwykłe prasowane	5.40— 5.90
„ nadnoteckie luzem	5.85— 6.35
„ nadnoteckie prasowane	6.85— 7.35

Ogólne usposobienie stałe.

Ogólny obrót: 1096.5 tonn, w tem żyta 371 tonn, pszenicy 85 tonn, jęczmienia — tonn, owsa 27 tonn

Rewia „fołksfrontu“

Aż siedem pochodów socjalistycznych paradowało w tym roku po ulicach Warszawy: 3 polskie i 4 żydowskie. Nawiasem mówiąc, ten podział narodowościowy nie jest zupełnie ścisły, bo o ile pochody „Bundu“ dwóch „Poalej-Syjonów“ i „niezależnych“ (trockistów) były stuprocentowo żydowskie, to nie można tego samego powiedzieć o polskości pochodów P. P. S., Frakcji Rewolucyjnej i Związku Związków Zawodowych, bo miały one — zwłaszcza P. P. S. — wcale liczne „brygady“ żydowskie.

Siedem pochodów — to rozbicie, brak jedności w proletariacie. Takby się zdawało. Rozdziera szaty nad tym rozbiciem gorliwy propagator zjednoczenia ruchu zawodowego — oczywiście pod swoją komendą — p. Jędrzej Moraczewski, upatrując przyczyny akcji rozbijackiej w „straszaku Kominternu“ i w „Lewiatanie“.

Znacznie lepiej, choć nie bezstronnie ocenia sytuację znany felietonista żydowski p. Regnis w „Naszym Przeglądzie“. Stwierdza on, że w pochodach panował „nastrój zgody i pojednania“, że więc „niepotrzebnie je rozdzielono“, bo nie było obawy, żeby trzy grupy wspólnej macierzy P. P. S. pokłóciły się między sobą, a także, by wszystkie te grupy „łącznie odrzuciły myśl wspólnego kroczenia z organizacjami żydowskimi“. Zgoda szła tak daleko, że także „wtuleni, jako nielegalni sublokatorzy, komuniści unikali przez cały czas drastyczniejszych okrzyków, jak gdyby nie chcąc narażać na nieprzyjemności gospodarzy pochodu“.

P. Regnis wyraża swoje pretensje w formie nieosobowej („rozdzielono“), wiadomo jednak, że na wspólny pochód P. P. S. i „Bundu“ nie zgodziły się władze policyjne. Zakaz ten tak komentuje publicysta żydowski:

„Rozseparowano pochody właśnie w tym okresie, gdy między grupami robotniczymi toczyły się rozmowy nieurzędowe na temat porozumienia, ewentualnego zespolenia związków zawodowych i radzenia nad wspólną dolą.“

Trudno orzekać, czy między tymi rozmowami i „rozseparowaniem“ pochodu zachodzi suggerowany przez p. Regnisa związek. Można na tę sprawę spojrzeć z wprost przeciwnego punktu widzenia. Pochody P. P. S. i „Bundu“ były liczebnie równe. A że w pochodzie P. P. S. były znaczne grupy żydowskie, to pochód połączony odznaczałby się wyraźną przewagą Żydów. Toby zraziło polskich robotników z P. P. S., a opinii publicznej dało by dowód, że rację mają narodowcy, wykazując zależność polskiego socjalizmu od Żydów. Parada byłaby szumniejsza, ale i reakcja na nią zdrowsza. Na tym tryumfie Żydzi dobrze by nie wyszli.

Zresztą, jak było, tak było, ale nuta przewodnia zgody brzmiała bardzo wyraźnie. Wystąpiła ona w odezwach, hasłach i transparentach manifestujących oddzielnie grup socjalistycznych. Znane, stereotypowe postulaty marksizmu i opozycyjność wobec rządu ustąpiły na drugi i trzeci plan wobec „demokracji“, walki z „faszyzmem“ i antysemityzmem, przy czym adresatem tej walki był przeważnie obóz narodowy, nazwany w odezwie Frakcji Rewolucyjnej „endeko - hitleryzmem“ (Frakcją kierują starzy piłsudczycy, nie lubiący „endeków“, ale powyższe wyrażenie pochodzi ze słownika — żydokomuny).

Krótko mówiąc, tegoroczny obchód pierwszomajowy był manifestacją na rzecz „frontu ludowego“, mającego w Polsce specyficzny odcień, który bardzo trafnie określa nazwa „fołksfront“. Nie chcemy twierdzić, że stało się tak z nakazu Kominternu. Ale też i nikt nie zaprzeczy, że „front ludowy“ to jest twór i hasło Trzeciej Międzynarodówki. Przyjęły, jak widać, tę platformę wszystkie nasze ugrupowania socjalistyczne. Patronują im gorliwie Żydzi.

A komuniści polscy i żydowscy pogrzecznieli w stosunku do niedawnych jeszcze wrogów, których nazywali „socjal - faszystami“ i z którymi jeszcze przed paru laty staczali pierwszego maja krwawe boje na Placu Teatralnym i na ulicach Warszawy. Teraz maszerowali we wszystkich siedmiu pochodach jako „sublokatorzy“.

„Pierwszy maj“ w Polsce nie przyniósł nic nowego, potwierdził tylko istniejący od roku z górą stan rzeczy. Tak, ale sami socjaliści i Żydzi nie wystarczą na „front ludowy“. Zobaczymy, co 16 maja powiedzą ci, bez których nie może być takiego frontu, czyli ludowcy.

M. K.

Sprawa o „Tragizm dziejów Polski“

Autor książki, Jędrzej Giertych, przed sądem w Starogardzie

Proces Jędrzeja Giertycha w Starogardzie w związku z konfiskatą jego książki „Tragizm losów Polski“ budzi zainteresowanie w całym kraju.

Jak wiadomo, zakwestionowana publikacja Giertycha jest próbą syntetycznego ujęcia dziejów narodu polskiego, zarówno na przestrzeni czasów przed- i rozbiorowych, jak i okresu niepodległości odrodzonego państwa. Książka, mimo, że traktuje o historii, nie jest jednak książką naukową, ale polityczną.

„Nie opiera się ona — czytamy w przedmowie — na samodzielnych badaniach źródłowych autora, lecz jest zestawieniem wyników badań cudzych i ujęciem ich w system, przepojony jedną myślą przewodnią.“

Fakt odbudowania państwa dokonał wielkiego przewrotu w życiu polskim i polskiej umysłowości. Polska weszła ponownie na wielką dziejową widownię.

„Powoli — pisze Giertych — rodzić się zaczyna nowy pogląd na historię Polski i zachodzi pilna potrzeba sformułowania, choćby w sposób prowizoryczny jakiejś syntezy dotychczasowego dorobku prac nad rewizją poglądów na historię Polski. O tę syntezę kusi się niniejsza książka.“

W jakim kierunku idzie ta rewizja poglądów?

„W badaniach dziejów Polski — i nietylko Polski — pomijany bywa — zaznacza Giertych we wstępie do „Tragizmu“ — zazwyczaj pewien czynnik, który na przestrzeni ostatnich paru wieków potężnie na losach Polski i Europy zaważył. Czynnikiem tym jest działalność żydostwa, oraz związanych z żydostwem tajnych stowarzyszeń, istniejących w łonie społeczeństw chrześcijańskich.“

A dalej, w tym samym wstępie czytamy:

„Zarówno właściwa nauka historii, jak i popularne pojęcia o historii, rozpowszechniane w szerokich kołach społeczeństwa, są w Polsce, a tak samo też i w innych krajach silnie zaprawione tendencją masońską, wyrażającą się przede wszystkim w dążności do przemilczania roli Żydów i tajnych judaizujących stowarzyszeń. A jednak rola ta była znaczna. Nie ma narodu w Europie, na którego dziejach czynnik ten by nie zaważył. A naród polski jest tym właśnie narodem, na którego losach czynnik ten zaważył w sposób najbardziej ze wszystkich narodów złowieszczy.“

Giertych oparł się w swych wywodach na pracach Romana Dmowskiego, Kazimierza Morawskiego, Mariana Seydy, dalej na wynikach badań ks. Waleriana Kalinki, prof. Wacława Tokarza, prof. Adama Skałkowskiego oraz m. i. na materiałach zawartych w publikacjach Zygmunta Wasilewskiego, Jana Kucharzewskiego, Henryka Rolickiego, Jana Ludwika Popławskiego, Ottona Bismarka, Jöhlingera.

Książka Jędrzeja Giertycha ukazała się w handlu księgarskim w pierwszej połowie 1936 r. w nakładzie drukarni i księgarni „Pielgrzyma“. Konfiskatę nakładu zarządził Sąd Grodzki w Tczewie na wniosek prokuratury w Starogardzie w dn. 28 maja 1936 r. Zajęcia dokonano na podstawie art. 152 k. k., mówiącym o „publicznym lżeniu lub wyszydzaniu narodu lub państwa“.

Po przesłuchaniu J. Giertycha w drodze rekwizycji prokuratura w Starogardzie

„mając na uwadze jego osobę i pobudki kierujące nim przy pisaniu książki..., dając wiarę oskarżonemu, iż nie miał on zamiaru znieważenia lub wyszydzania narodu polskiego“

zmieniła kwalifikację czynu i wystąpiła z oskarżeniem z art. 170 k. k. Wobec tego, że sporządzony akt oskarżenia dotyczył tylko dwóch ostatnich części książki, drukarnia i księgarnia „Pielgrzyma“ wystąpiła z wnioskiem o wydanie niekwestionowanych dwóch pierwszych części. Wniosek uwzględniono i w handlu księgarskim ukazał się „Tragizm“ z opuszczeniem skonfiskowanych części.

Dzisiejsza rozprawa

Starogard, 4. 5. (Tel. wł.) Rozprawa rozpoczęła się o godz. 9.20 w Sądzie Grodzkim w sali rozpraw nr 9. Wśród publiczności zwraca uwagę ks. Jerzy Chudziński, redaktor „Pielgrzyma“, w którego drukarni tłoczono „Tragizm losów Polski“, oraz żona autora książki Maria Giertychowa. Ławę obrońców zajmują adwokaci Borowski z Warszawy, Gajewicz z Radomia, Kowalski z Łodzi oraz Suchecki i Stankiewicz z Starogardu. Rozprawie przewodniczy wiceprezes Sądu Okręgowego dr Julian Pobłodzki przy udziale wotantów Czesława Wasilkowskiego, sędziego S. O. i Alfreda Schicela, sędziego Sądu Grodzkiego. Oskarżenie wnosi wiceprokurator Łucjan Detrich, protokół prowadzi aplikant Hącia.

Przewodniczący otworzywszy rozprawę stwierdza personalia osk. Jędrzeja Giertycha, który, jak wiadomo, przybył niedawno z Hiszpanii.

Gdy sąd przystąpił do odczytania aktu oskarżenia, prokurator wystąpił z wnioskiem, aby zarządzone zostało wykluczenie jawności rozprawy odnośnie do uzasadnienia aktu oskarżenia i w punkcie wyjaśnień oskarżonego.

Obrona wypowiada się za dopuszczeniem dowodu ze świadków i biegłych i przeciwko wnioskowi prokuratora jako nieuzasadnionemu ani ze stanowiska konstytucji, ani przepisów kodeksu postępowania karnego. Adw. Borowski stwierdza, że przyjęcie wniosku prokuratora stanowiłoby wyraźne zaprzeczenie zasady wyrażonej w art. 64 konstytucji, obecnie obowiązującej, traktującym o tym, iż sądy przez wyrokowanie kształtują prawne poczucie społeczeństwa, co może tylko dziać się przy pełnej nieskrępowanej jawności rozprawy. Jeżeli książka zawiera fakty nieprawdziwe, to społeczeństwo może przyjąć je jako takie pod warunkiem, że rozpoznawanie i wyjaśnienie będą jawne, a więc pod kontrolą sumienia społecznego.

Po wymianie zdań między prokuratorem i obroną sąd udaje się na naradę. Po jej odbyciu ogłasza postanowienie, przychylające się do wniosku prokuratora. Na wniosek obrony sąd zezwala na pozostanie na sali ks. Chudzińskiego i p. Marii Giertychowej.

Dalszy ciąg rozprawy trwa przy drzwiach zamkniętych.

Przy powiększeniu gruczołu krokowego i cierpieniach pęcherza naturalna woda gorzka **Franciszka Józefa** jest niezastąpionym środkiem przeczyszczającym, działającym delikatnie i niezawodnie.

Tg 20 678

Przykry zapach z ust

razi bardzo; brzydkie zabarwienie zębów szpeci najpiękniejszą nawet twarz. Obydwa te mankamenty usunąć można często już przez jednorazowe użycie miłej w smaku i orzeźwiającej pasty do zębów CHLORODONT. Tylko CHLORODONT nadaje zębom subtelny połysk kości słoniowej nie naruszając jednocześnie emalii.

Tg 20 679

ng 41 039

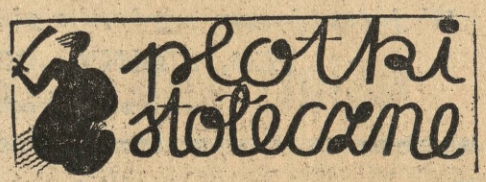

Tegoroczny maj ma świąt podostatkiem. A już Targom Poznańskim udało się świetnie: w jednym tygodniu cztery dnie świąteczne. A pogoda jak na zamówienie. Frekwencja tedy powinna dopisać, tym bardziej, że Targi wzbudziły w stolicy duże zainteresowanie. Szczególnie interesują się nimi przedstawiciele przedsiębiorstw i referenci gospodarczy. Np. reprezentanci prasy niemieckiej okazywali dla nich bardzo duży interes, a zwłaszcza specjalny referent agencji, będącej źródłem informacyjnym Schachta.

Niemcy bowiem obstawili Warszawę bardzo silnie. Działa tutaj z 10 korespondentów niemieckich pism zagranicznych, a wśród nich znajduje się jeden, który niczemu innemu się nie poświęca, jak tylko kwestiom gospodarczym: to jest przedstawiciel agencji, służącej Schachtowi.

Obserwowali oni żywo manifestacje pierwszo-majowe. Z wszystkich relacyj wynika, że nie posiadały one tak silnego zasięgu, jak roku minionego. PPSowskie pochody dawnymi laty wyglądały o wiele silniej, zapewne dzięki temu, że występowały łącznie z „Bundem“. Dzisiaj wrażenie pochodu było znacznie słabsze. Natomiast pochód „Bundu“ przytłaczał swą siłą wszystkie inne żydowskie, które mu nie mogły nawet w sumie dorównać.

*

Trzeci Maja traci wiele na rzecz 11 listopada. Nawet czynniki oficjalne więcej przydają tej drugiej dacie znaczenia, aniżeli wspomnieniom lat dawnych. W prasie np. nie widać było nawiązań do przeszłości.

Co jednak jest bardzo pocieszające: oto coraz więcej widzi się w oknach nalepek na rzecz „Macierzy Szkolnej“, coraz mniej osób uchyla się od złożenia datku na cele oświatowe. To jest postęp. To staje się już zjawiskiem uznanym. To jest realne uczczenie wielkiej rocznicy.

WARSZAWIANIN

Po zgonie śp. biskupa Łosińskiego

Zarząd główny Stronnictwa Narodowego z powodu zgonu śp. ks. biskupa Łosińskiego wysłał depeszę kondolencyjną treści następującej:

„Kapituła Katedralna Kielce.

„Głęboko przejęci śmiercią Dostojnego Arcypasterza diecezji kieleckiej, którego zgon jest nie tylko niepowetowaną stratą dla wiernych, ale i dla narodu polskiego, dla którego śp. ks. biskup Łosiński był wzorem nieugiętego charakteru, ślemy wyrazy najgłębszego współczucia i serdecznego żalu.

Zarząd Główny Stron. Narodowego:
Prezes, Bartoszewicz, Sekr. Niebudek.

STRONNICTWO NARODOWE

KOŁO STAROŁĘKA

Kurs kandydatów we wtorek 4 bm. o godz. 20 w sali „Polonia“.

KOŁO STARE MIASTO

Kurs kandydatów we wtorek 4 bm. o godz. 20 na sali Domu Katolickiego na Śródce.

XVI Targi Poznańskie

Uroczyste otwarcie — W pierwszym dniu 30 tysięcy, w drugim 35 tys. zwiedzających

W niedzielę, dnia 2 bm. otwarto uroczyście w Poznaniu XVI Targi Międzynarodowe.

Uroczystość odbyła się tradycyjnie w sali recepcyjnej Targów. Przybył na nią jako reprezentant rządu minister przemysłu i handlu Roman w otoczeniu wyższych urzędników ministerstwa i wiceministrów Sokołowskiego i Rosego, dyr. Instytutu Badania Koniunktur prof. dra Lipińskiego, dyr. Instytutu Eksportowego Mariana Turskiego, nacz. dyr. Polskiego Instytutu Rozrachunkowego Siebeneichena, wiceministra skarbu Morawskiego, dyr. dep. M. S. Z. Drümmera i innych Na otwarciu obecni byli również J. Em. ks. kard. Hlond, wojewoda Maruszewski i gen. Knoll-Kownacki. Z Berlina przyjechał ambasador Lipski, przybyli też prezesi polskich i niemieckich Izb Przemysłowo - Handlowych, oraz wielu innych wybitnych przedstawicieli sfer gospodarczych.

Na wstępie przemówił komisaryczny prezydent m. Poznania płk. Więckowski, podkreślając m. i., że jesteśmy świadkami ponownego wzrostu Targów, które dorównywują obecnie najpotężniejszym tego rodzaju przedsięwzięciom gospodarczym w Europie, po czym wygłosił przemówienie min. Roman i dokonał przecięcia wstęgi, otwierając tym samym XVI Targi międzynarodowe w Poznaniu.

Następnie minister Roman, wraz z otoczeniem udał się na zwiedzanie Targów, po czym odjechał do Izby Handlowej w Poznaniu, gdzie odbyło się posiedzenie Międzynarodowej Izby Handlowej.

O godz. 12.46 przybył do Poznania holenderski minister przemysłu i handlu Gellissen, który wraz z min. Romanem, otoczeniem i gośćmi targowymi podejmowany był śniadaniem przez Izbę Przemysłowo-Handlową.

W godzinach popołudniowych obaj ministrowie zwiedzili szczegółowo Targi.

O godz. 18 min. Roman był podejmowany przez Związek Ekonomistów jako absolwent Uniwersytetu Poznańskiego. Wieczorem w ratuszu odbył się raut na cześć przybyłych gości.

W poniedziałek o godz. 17.10 minister Roman i minister Gelissen, oraz wiceministrowie Sokołowski i Rose opuścili Poznań i udali się do Warszawy.

W niedzielę, tj. w pierwszym dniu Targów frekwencja zwiedzających była bardzo duża, wyniosła bowiem 30 tysięcy osób. Zeszłego roku pierwszego dnia Targów było znacznie mniej zwiedzających, gdyż 22 tysiące.

W poniedziałek, dnia 3 maja frekwencja jeszcze bardziej wzrosła; wyniosła 35 tysięcy osób.

Zarówno pierwszego dnia jak i drugiego zawarto szereg transakcyj na Targach.

Minister Roman dokonuje otwarcia XVI Targów Międzynarodowych

PRZECHADZKI PO TARGACH POZNAŃSKICH

Pierwsze wrażenia

Od lat trzech, to jest od czasu, kiedy ludzie ochłonęli nieco z przerażenia kryzysowego, przyzwyczailiśmy się do tego, że Targi Poznańskie z roku na rok są większe, to też dziś, przeszedłszy pobieżnie ludne i gwarne tereny zasmuciliśmy się nieco. Nie dlatego, aby tegoroczne Targi były mniejsze, boć przecież ślepy by dostrzegł, że znowu są większe. I nie to nas zmartwiło, lecz to, że są „największe" i że za rok nie będą jeszcze większe, lecz conajwyżej takie same.

To nie jest krakanie pesymisty, lecz prosty obrachunek. Na obecnych Targach wyprzedano wszystkie miejsca, a za rok więcej ich nie będzie. Skończyło się więc z terminem „jeszcze większe".

Mimo to nie wszystko jest stracone. Poprostu budujmy na tym, co dziś zapoczątkowano, a zamiast „jeszcze większe" niech będzie „jeszcze lepsze".

Otóż to! Obecne Targi bowiem odcinają się od poprzednich nie tylko rozmiarami, lecz przede wszystkim poziomem. Są lepsze, znacznie lepsze. Coraz to wyraźniej wybijają się pewne ścisłe określone działy, eliminując to, co organicznie z nimi się nie łączy. Coraz więcej skupiają wystawców dając pełniejszy obraz swych prac i wysiłków. Przemysł budowalny, przemysł metalowy, radiotechnika, przemysł spożywczy — oto przykłady takiej właśnie koncentracji, nie mówiąc już o samochodach.

Ginie stopniowo to, co dotychczas często robiło wrażenie jarmarku, a więc drobny handel wiecznymi piórami, płynem do „wywabiania" odcisków, cudownym klejem i innymi mniej lub więcej cudownymi preparatami. I nie ilość zajętych miejsc, lecz właśnie ta selekcja wystawców jest dowodem, że Targi Poznańskie odnalazły właściwy swój poziom.

OFICJALNI GOŚCIE NA TARGACH W POZNANIU

Walny zjazd delegatów L. M. i K. w Poznaniu

W dniach 7 i 8 maja rb. odbędzie się w Poznaniu walny zjazd delegatów Ligi Morskiej i Kolonialnej. W dniu 7 maja bm. będzie obradowało 13 komisyj nad najważniejszymi zagadnieniami morskimi i kolonialnymi.

W dniu 8 bm. nastąpi rano otwarcie plenarnego zebrania delegatów i uchwalenie wyłonionych w czasie obrad wniosków, a tegoż dnia po południu odbędzie się uroczyste zamknięcie zjazdu. W uroczystości zamknięcia wezmą udział przedstawiciele władz i urzędów.

Na zamknięciu będą obecni J. Em. ks. Kardynał Hlond, wicepremier inż. Kwiatkowski i inspektor armii generał Sosnkowski. Wicepremier Kwiatkowski wygłosi na zebraniu odczyt na temat spraw morskich.

Tegoż samego dnia uczestnicy zjazdu w liczbie około 1.000 udadzą się specjalnymi pociągami do Gdyni, gdzie nastąpi rozwiązanie zjazdu.

Ogólnopolski zjazd pszczelarzy w Poznaniu

W dniu 2 maja w Poznaniu odbył się ogólnopolski zjazd pszczelarzy, na który zjechali się uczestnicy ze wszystkich stron kraju.

Na intencję zjazdu o godz. 9 odbyło się nabożeństwo w kościele św. Michała. O godz. 10 w sali hotelu „Polonia" zjazd otworzył prezes Wielkopolskiego Związku Pszczelarzy, p. Wiktor Widera, witając przedstawicieli wszystkich warstw, stanów i dziedzin. Na zjazd przybyli przedstawiciele władz i organizacyj, którzy składali zjazdowi życzenia pomyślnych obrad. Na zjeździe był przedstawiciel wojewody poznańskiego, przedstawiciel prezydenta miasta, przedstawiciel organizacyj rolniczych i ogrodniczych oraz przedstawiciel Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie i Uniwersytetu Poznańskiego.

Na przewodniczącego zjazdu wybrano profesora Politechniki Lwowskiej p. Kozikowskiego. Uczestnicy zjazdu wysłuchali fachowych referatów. Dyr. Stanisław Mendral wygłosił odczyt nt. „Rozwój organizacyj pszczelarskich na ziemiach zachodniej Polski", prof. Łukomski nt. „Produkcji zbytu miodu w Polsce", kapitan Bajorek nt. „Standarty uli w Polsce", oraz dr Kruszka nt. „Zwalczania chorób pszczelich na terenie Polski".

Po zamknięciu obrad uczestnicy zjazdu pszczelarzy w liczbie kilkuset osób zwiedzili Targi.

O godz. 20 na sali hotelu „Polonia" odbyło się zebranie towarzyskie. (k)

Przemysł budowlany

Wieża Górnośląska, która w historii Targów Poznańskich różne już przechodziła koleje, w roku ubiegłym udzieliła po raz pierwszy gościny przemysłowi budowlanemi, tułającemu się poprzednio po różnych halach. Miejsce to nowemu lokatorowi bardzo przypadło do gustu i stała się rzecz, przypominająca historyjkę z przysłowiowym kukułczym jajkiem; dziś bowiem przemysł budowlany wyparł z Wieży Górnośląskiej wszystkich niemal dawnych współtowarzyszy, ponadto zaś zajął jeszcze spory szmat miejsca na placu pomiędzy Wieżą a pilonami wejściowymi. Z dawnych lokatorów Wieży Górnośląskiej pozostały dwie firmy z branży wyrobów z miedzi, kotłów i urządzeń gorzelniczych.

Tak wielki rozrost działu przemysłu budowlanego tłumaczy się nie tylko znacznie liczniejszym udziałem firm, produkujących materiały budowlane, lecz także szczęśliwym pomysłem przeniesienia do tego działu tych wszystkich firm z branży metalowej, wytwarzających maszyny oraz produkujące urządzenia techniczne, przeznaczone dla budownictwa. Znalazły się tu więc betoniarki, urządzenia do spawania, maszyny do tłuczenia kamieni, urządzenia wentylacyjne, piece kąpielowe, gazowe i węglowe. Znalazły tu gościnę nawet fabryki gwoździ i wytwórnie stali dla konstrukcyj żelazobetonowych. Słowem, skoncentrowano tu wszystko, co ma jakąkolwiek łączność z budownictwem.

Takie ujęcie rzeczy sprawiło, że dział ten jest bardzo przejrzysty i pouczający, daje doskonały pogląd na całokształt spraw, z budownictwem zwiazanych.

W przemyśle materiałów budowlanych należy przede wszystkim zanotować znaczne ożywienie w wytwórczości tynków szlachetnych, które, aczkolwiek znacznie droższe od tynku zwykłego, jednak na dłuższą metę kalkulują się doskonale i dlatego coraz szersze znajdują zastosowanie, nie mówiąc już zupełnie o ich walorach estetycznych. Poza tym obszernie są reprezentowane wytwórnie cementu oraz cegielnie i zakłady ceramiczne, pokazujące bogatą skalę cegieł, dachówek, klinkierów i kafli. Nie mało miejsca zajmują też firmy wyrabiające specjalne płyty budowlane, czy to cementowo-azbestowe, czy też płyty z cementu i wełny drzewnej itp. Jako nowość znalazły się na naszym rynku przetwory żużlowe, przystosowane do celów budowlanych, a pochodzące z żużla hutniczego.

Poza tymi podstawowymi materiałami budownictwa nie zapomniano oczywiście o posadzkach kamiennych i parkietowych, płytach majolikowych, naprawdę pięknych i dekoracyjnych, a nawet o specjalnych metalowych taśmach uszczelniających dla drzwi i okien i — co jest bardzo ważne z punktu widzenia konserwacji budynków — różne preparaty służące do walki z wilgocią i grzybem.

Całość, powtarzamy, daje doskonały pogląd na obecny stan naszego budownictwa i jest naprawdę warta widzenia.

Czytajcie i abonujcie „Jlustrację Polską"

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Maj **5** Środa

Środa	Czwartek
KALENDARZ RZYMSKO-KATOLICKI	
Piusa V pap.	Jana w Oleju
KALENDARZ SŁOWIAŃSKI	
Chocisława	Gościwida bł.

Słońca: wschód 4,15, zachód 19,25
Długość dnia 15 godzin 10 minut
Księżyca: wschód 1,39, zachód 12,58
Faza: 5 dzień przed nowiem

Ważne numery telefonów: **Pogotowie rat.:** 66-66 i 55-55 **Straż ogniow.:** 19-57, 30-50 **Policja:** 42,21 **Posłańcy:** 15-60 i 28-36 **Postoje taksówek:** Grunwaldzka 77-72; Rynek Jeż. 77-08; Klinika przy Polnej 74-02; Marsz. Focha (nar. Niegolewskich) 77-82; Plac Świętokrz. 49-80; Zielona (nar. Strzeleckiej) 50-35; Rynek Wildecki 66-35; W. Garbary (nar. Wielkiej) 57-87. **Poczt. biuro zleceń:** 49-28. **Zegarynka** 07. **Centr. międzym.** 00. **Inform. tel.:** 09. **Biuro napr.** 08.

Woda w Warcie poziom: + 1,24 m. temper.: + 14,6

NOCNY DYŻUR APTEK

Śródmieście: Apt. św. Marcina, Fr. Ratajczaka 12: Apt. pod Białym Orłem, St. Rynek 41; — Apt. św. Piotra, pl. Świętokrzyski; — Apt. przy Rynku Śródeckim 1; — **Jeżyce:** Apt. Mickiewicza ulica Dąbrowskiego 10; — Apt. pod Opatrznością, ul Dąbrowskiego 76 (narożnik Staszica) **Łazarz:** Apt. przy ul. Matejki 1; — Apt. Plucińskiego, ul. Marsz. Focha 72; — **Górczyn:** Apt. Karpińskiego, ul. Marsz. Focha 158; — **Wilda:** Apt. przy Bramie Wildeckiej, Górna Wilda 3. — Apt. Fortuna, Górna Wilda 96. — **Sołacz:** Apt. przy ul Mazowieckiej 12; — **Główna:** Apt. przy Krzyżu, ul. Główna 53; — **Starołęka:** Apt. miejscowa.

KRONIKA MIASTA POZNANIA

W Poznaniu przed 10 laty

Dnia 4 maja 1927 r.

W obecności ministra Kwiatkowskiego odbyło się uroczyste poświęcenie kamienia węgielnego pod Dom Rzemieślniczy. — Przystąpiono do rozbiórki „Kina Pałacowego" przy pl. Wolności. —

KRONIKA MIEJSCOWA

— * **Pielgrzymki do Częstochowy.** W sobotę wieczorem wyjechały z Poznania dwie wielkie pielgrzymki do Częstochowy. Jedna z nich, prowadzona przez ks. prałata dra Mazurkiewicza z parafii św. Jana, skupiła przeszło 500 pątników, przeważnie obywateli Żegrza i Rataj. Pielgrzymka ta po zwiedzeniu Częstochowy wróciła w dniu 3 maja wieczorem do Poznania.

Druga pielgrzymka, zorganizowana przez Towarzystwo Wzajemnej Pomocy Pracowników Tramwajowych, zgromadziła blisko 600 uczestników. Tramwajarze poznańscy wraz z rodzinami przed udaniem się na dworzec pośpieszyli do kościoła św. Floriana na krótkie nabożeństwo, po którym z orkiestrą Bratniej Pomocy światła i wody udano się pod Pomnik Wdzięczności, gdzie złożono okazały wieniec z artystycznie wykonaną odznaką tramwajarzy. W drodze na dworzec

Wotum tramwajarzy poznańskich, zawiezione na Jasną Górę.

towarzyszyły pielgrzymom nieprzeliczone tłumy członków rodzin i znajomych. Pielgrzymka, która obok Częstochowy zwiedziła również Wieliczkę, prowadził ks. Kałuża, oraz prezes Tow. Wzajemnej Pomocy p. Rolewski. U stóp cudownego obrazu w Częstochowie złożyli pątnicy artystycznie wykonany ryngraf.

W pielgrzymce tramwajarzy uczestniczył chór im. św. Kazimierza z Jeżyc, popularni „Kazicy". Chór wystąpił w Krakowie w kościele Mariackim i śpiewał tam podczas uroczystej mszy św.

Dziś rano o godzinie 4,10 pielgrzymka tramwajarzy wróciła do Poznania. (jr)

— * **Wycieczka uczni - Polaków Stoczni Gdańskiej.** W dniach 1, 2 i 3 maja bawiła w Poznaniu wyiceczka Polaków-uczni Stoczni Gdańskiej, w liczbie 90 osób.

W pierwszych dwóch dniach uczestnicy wycieczki zwiedzili miasto wraz z jego zabytkami, oraz urządzenia techniczne elektrowni i gazowni. Specjalnie dużo czasu poświęciła wycieczka na szczegółowe zwiedzenie Targów Międzynarodowych.

W dniu 3 Maja młodzież wzięła udział w mszy polowej oraz w defiladzie, przyjmowana bardzo serdecznie przez szpalery zgromadzonej publiczności.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— * **Zjazd Zw. Pracowników Umysłowych w Handlu i Przemyśle.** W ubiegłą niedzielę odbył się tutaj zjazd delegatów Związku Pracowników Umysłowych w Handlu i Przemyśle z siedzibą w Poznaniu. Na zjazd przybyło 21 delegatów z poszczególnych oddziałów: w Bydgoszczy, Gdyni, Grudziądzu, Kościanie, Lesznie, Starogardzie, Tczewie i Toruniu. W wyniku całodziennych obrad, które toczyły się w sali Strzechy Budowlanej przy ul. Seweryna Mielżyńskiego, i poprzedzone były wysłuchaniem mszy św., odprawionej w kaplicy Serca Jezusowego u Ojców Franciszkanów, omówiono całokształt spraw organizacyjnych, oraz działalność Związku w łączności z 30-letnim istnieniem tegoż. Do nowego zarządu weszli jako prezes: p. Spiżewski, jako wiceprezes: p. K. W. Juszczak, jako skarbnik: p. Socha, jako sekretarz: p. Błaszczyk, wszyscy z Poznania. Do zarządu powołany został również p. Białkowski z Gdyni. Dotychczasowy prezes Związku, p. Stanisław Cofta, który zajmował to stanowisko przez lat 15, wybrany został przez zjazd delegatów honorowym prezesem Związku. Zjazdowi przewodniczył p. Gościński z Gdyni. (lz)

RÓŻNE

— * **Pokaz i konkurs młodych wyżłów,** urządzony przez Sekcję Kynologiczną W. Z. M. w Poznaniu, odbył się w Dębinie dnia 30 ub. m. przy ładnej pogodzie i przy licznym udziale doborowego materiału hodowlanego. Do pokazu stanęło 11 psów. Kolejność w pokazie psów niemieckich szorstkowłosych była: 1. Czok, hodowli Boreczek, 2. Dina, p. Poczty, 3. Dar, hodowli Boreczek, 4. Bodo, p. Ciupińskiego, 5. Mars, 6. Rolf, 7. Hero. — Wyżlica Iwa odpadła w konkurencji z powodu braku exterieru.

Wśród setterów kolejność była następująca: 1. Wermut, por. Święcha, 2. Reks p. Paszka, 3. Lord pułk. Minkusza.

W konkurencji wrodzonych zdolności kolejność była następująca: 1. Hero i Diwa, 2. Rolf, 3. Dar; Czok, Bodo i Mars bez nagrody.

Z przedstawionych setterów pies Lord pułk. Minkusza okazał się psem doskonałym w pracy polowej, lecz nie został nagrodzony z powodu braku dokładnej daty urodzenia.

Komisja przyznała w pokazie dyplomy: w konkursie zdolności medale, dyplomy, upominki praktyczne oraz nagrody pieniężne. Impreza była zupełnie udana pod względem przedstawionego materiału hodowlanego, zaco należy się hodowcom oraz myśliwym pełne uznanie.

— * **W dniu 5 bm. próba wyżłów.** Zarząd „Łowca Wielkopolskiego" przypomina swym członkom, menerom psów myśliwskich, o mających się odbyć w środę dnia 5 maja próbach wyżłów młodocianych w Komaszycach pod Inowrocławiem. Początek prób o godz. 10 przed południem, spotkanie o godz. 9 rano w hotelu „Basta" w Inowrocławiu.

Dzieci z Polesia w Poznaniu

W sobotę wieczorem pociągiem warszawskim przyjechała do naszego miasta wycieczka szkoły powszechnej w Wyłazach pow. pińskiego, złożona z 13 dziewcząt i siedmiu chłopców wraz z nauczycielem. — Na powitanie naszych Poleszuków przybyły na dworzec liczne zastępy dzieci szkolnych z 35 szkoły powszechnej,

Powitanie dzieci polskich przez dzieci poznańskie na dworcu

oraz drużyna harcerska VII hufca. 36 szkoła powszechna od szeregu miesięcy utrzymuje kontakt korespondencyjny ze szkołą poleską, stąd też na zaproszenie Koła Rodzicielskiego przybyły dzieci poleskie do Poznania. Po krótkim powitaniu na dworcu udano się gromadnie do gmachu szkolnego przy ul. Słowackiego.

W pięknie przystrojonej szkole odbyło się właściwe powitanie małych gości. Na wstępie chór dzieci szkolnych odśpiewał specjalnie na powitanie skomponowaną piosenkę, po czym uczeń Strzyżewski wygłosił przemówienie powitalne. W serdecznych, z głębi dziecięcych serc płynących słowach powitania odczuwało się radość, jaką dzieci 35 szkoły powszechnej przeżywają z powodu przyjazdu swoich rówieśników z dalekiego Polesia. — Po przemówieniach prezesa Opieki Rodzicielskiej p. Strzyżewskiego i kierownika szkoły, p. mgr. Lonczaka, podejmowano kawą miłych gości.

W niedzielę dzieci poleskie zwiedzały miasto, m. in. palmiarnię, park Wilsona, oraz szereg zabytków naszego miasta.

W dniu święta narodowego 3 Maja przyglądały się dzieci przed Pomnikiem Wdzięczności defiladzie. Zarezerwowano dla nich specjalne miejsca przed trybuną.

W dniu dzisiejszym dzieci poleskie udały się tramwajem do katedry, gdzie uczestniczyły we mszy św. Mali Poleszucy zatrzymają się w Poznaniu do czwartku, przy czym rozlokowani są w poszczególnych rodzinach członków szkolnej Opieki Rodzicielskiej. (jr)

Kronika towarzyska

Akademickie Koło Harcerskie zaprasza wszystkich na **Wieczorek towarzyski w Polonii, dnia 5 maja.** Początek godz. 20. Wstęp wolny Garderoba obowiązkowa.

Koło Przyjaciół Harcerstwa przy 20 drużynie Harcerzy im. Generała Sowińskiego uprzejmie zaprasza na Wiosenny Wieczorek Taneczny, który odbędzie się dnia 5 maja 1937 r. w salach Ogniska Podoficerskiego, Plac Działowy 2. Początek o godz. 21. Zarząd K. P. H. 20-stki.

zg 26 892

Ohydne morderstwo

Budzyń. (bd) W ubiegłą niedzielę około godz. 9 rano szła drogą do Ostrówek 17-letnia Frieda Schedler ze Sokołowa Budzyńskiego udając się na objęcie posady służącej. W lesie sokołowskim została w bestialski sposób zamordowana. Zbrodniarz poderżnął swej ofierze nożem gardło i zbiegł w niewiadomym kierunku. W godzinę później znaleziono zwłoki zamordowanej.

Na miejsce zjechała komisja sądowo-lekarska, która zarządziła sekcję zwłok. Okazało się, że zbrodniarz poderżnąwszy nieszczęśliwej gardło wbił jej następnie nóż w lewe płuco.

Śledztwo jest w toku. Utrudnili je okoliczni mieszkańcy, którzy przez zbytnią ciekawość zeszli się gromadnie na miejsce straszliwego czynu i w ten sposób przyczynili się do zatarcia śladów zbrodniarza.

Kino „ŚWIT", św. Marcin 65
Dziś premiera filmu
Film reżyserii słynnego **Kinga Vidora,** równy wielkiemu filmowi „**Bengali**"
„LEGIA ZATRACEŃCÓW"
Obsada! Jean Parker! Fred Murray! Jack Oakie! Walki kolonizacyjne na pograniczu Taxasu. — Piękny kolorowy dodatek jako nadprogram. ng 42 482

Zjazd mierniczych polskich w Poznaniu

W niedziele i w poniedziałek gościł Poznań mierniczych miejskich z Krakowa, Łodzi, Wilna, Katowic, Bydgoszczy, Chorzowa, Równego, Kowla i Piotrkowa. Prócz tego wzięli udział w zjeździe kierownicy państwowych urzędów mierniczych i delegaci organizacyj mierniczych.

Zjazd powitał imieniem mierniczych poznańskich dyr. Ignacy Kaczmarek. Do prezydium zjazdu weszli: inż. Franciszek Walicki z Wilna, inż. Witold Dietrich z Krakowa i mier. Feliks Bzdęga z Poznania.

Inż. Dietrich wygłosił referat nt. „O dawnych planach sytuacyjnych miasta oraz o wykonanych pracach pomiarowych na terenie Krakowa". Referat swój uzupełnił bogatym pokazem planów Krakowa od roku 1770 do czasów najnowszych. Żywe zainteresowanie wzbudziła druga część referatu, poświęcona pomiarom Krakowa w latach 1905 do 1930.

Referat na temat: „Stan robót pomiarowych w miastach polskich" wygłosił dyr. Ignacy Kaczmarek. Referent dał pogląd na wykonane prace podstawowe w większych miastach polskich oraz na wykonywane obecnie pomiary szczegółowe. Wskazuje na braki występujące, jak: omijanie regulacji granic i utrwalania podziemnego znaków granicznych i pomiarowych. Osobno podkreśla konieczność pomierzenia szczegółowo bloków starego miasta i fachowej opieki nad planami wykonanymi przez mierniczych przysięgłych na koszt miasta. W końcu przedstawia stan personelu miernicz. i wydatki na pomiary w budżetach miast. Po szczegółowym przedstawieniu dat z 13 większych miast zgłasza wnioski pod dyskusję i uchwałę zjazdu.

W dyskusji wzięli udział: inż. Kozłowski, inż. Żydek, inż. Pietlicki, nż. Latinek, inż. Zagrzejewski, inż. Walicki, inż. Dietrich i inż. Suchoski. Wnioski referenta i wnioski inż. Pietlickiego oraz Zagrzejewskiego przyjęto jednogłośnie.

Następny zjazd odbędzie się w Krakowie w roku 1938. Do komitetu wykonawczego wybrano pp. Dietricha, Pietlickiego, Walickiego, Kaczmarka, Bzdęgę i Formanowicza.

Pod kierownictwem mierniczych poznańskich odbyło się kilka wycieczek po mieście i do biur Miejskiego Urzędu Pomiarów. Wieczorem urządzono wspólną kolację w Adrii. Zjazd przyniósł duże korzyści uczestnikom i przyniesie wyniki korzystne dla robót pomiarowych. Uczestnicy zjazdu wynieśli miłe wspomnienia z dni spędzonych w Poznaniu.

— * **Jesienny tydzień Poznania otrzyma zniżki.** Jak się dowiadujemy, prezydium komitetu „Tygodnia Poznania" zwróciło się do Ministerstwa Komunikacji z zapytaniem, czy może liczyć na zniżki kolejowe w okresie „Tygodnia Poznania", proponowanego w czasie od 26 września do 10 października rb. Ministerstwo udzieliło odpowiedzi przychylnej zapewniając, że chętnie udzieli zniżek kolejowych do Poznania w okresie jesiennym. (sk.)

KRONIKA WYPADKÓW

— * **Samobójstwo.** W domu przy ul. Sosnowej 13 zamieszkiwał u swego syna 67-letni Ludwik Kosicki, z zawodu robotnik. W ub. sobotę około godz. 15 zawezwane zostało przez rodzinę Kosickiego Pogotowie Ratunkowe (66-66). Znaleziono Kosickiego wiszącego na strychu domu. Przybyły lekarz stwierdził zgon. (mz)

— * **Zranieni wybuchem petardy.** Na stację pogotowia ratunkowego (66-66) zgłosili się w sobotę pod wieczór 31-letni Franciszek Kwaśniewski, zam. w Żabikowie, ul. Laskowska 12 i Bogdan Parzybok l. 14 (Skarbowa 22), syn emeryta. Obydwaj spowodowali w okolicach dworca w nieustalonych bliżej okolicznościach wybuch petardy, skutkiem czego Kwaśniewski doznał skaleczenia i otarcia naskórka twarzy, oraz oparzeń drugiego stopnia. Parzybok zaś został ogłuszony na lewe ucho i doznał skaleczenia lewego nadgarstwa. Po opatrzeniu obaj udali się do domów. (mz)

— * **Zderzenia taksówek.** W niedzielę, 2 bm. około godz. 4,45 przy zbiegu ulic św. Marcina i Piekar zderzyły się dwie taksówki, wyjeżdżające z tych ulic: PZ 43242 i PZ 46671. Skutkiem zderzenia pasażer, znajdujący się w pierwszym samochodzie, p. Kazimierz Marcińczak, lat 37, (Grobla 27), doznał złamania lewej ręki i nogi. Odstawiono go do szpitala miejskiego. Nieostrożnymi kierowcami samochodów byli Edmund Stelmaszyk (ul. Młyńska 2) i Józef Kopecki (św. Marcin 20). Obydwa samochody uległy poważnym uszkodzeniom. (mz)

KRONIKA POLICYJNA

— * **Ujęcie zbiega z kolonii karnej.** Przed kilku dniami z majątku państwowego Omrowinie, przeznaczonego na kolonię karną dla więźniów, zbiegł Alfons Szymczak, lat 26, bez stałego miejsca zamieszkania. Na skutek wydanych zarządzeń pościgowych, w dniu dzisiejszym ujęto Szymczaka na ul. 27 Grudnia i odstawiono go do więzienia sądowego przy ul. Młyńskiej. (mz)

— * **Znalezione przedmioty.** W wydziale śledczym w Poznaniu, pl. Wolności 12, pokój 74, są do odebrania znalezione obligacje pożyczki konwersjnej i inwestycyjnej, oraz pochodzące prawdopodobnie z kradzieży taca i dwa kubki z żółtego metalu. W komisariacie I znajduje się sześć kluczy, znalezionych w dniu 29 ub. mies. na ul. Półwiejskiej. (mz.)

KRONIKA SĄDOWA

— * **Proces narkomanów.** Jak już informowaliśmy, dnia 11 maja rb. przed Sądem Okręgowym w Poznaniu odbędzie się rozprawa przeciwko dr. Toporskiemu i pielęgniarce Marii Meden, oskarżonym o bezprawne wydawanie recept na narkotyki. Na rozprawę powołano 14 świadków, którzy rekrutują się przeważnie z kół ofiar zgubnego nałogu. Na rozprawę powołano w charakterze biegłych p. Władysława Śliwińskiego, prof. Horoszkiewicza i dra Łagunę. (k.)

— * **Głośna sprawa opalenicka ponownie przed sądem.** W dniu dzisiejszym Sąd Apelacyjny w Poznaniu rozpatruje głośną sprawę opalenicką małżonków Jaworskich. (k)

— * **Włamywacze przed sądem.** W dniu dzisiejszym przed Sądem Okręgowym w Poznaniu rozpoczął się proces przeciwko szajce włamywaczy, która na początku stycznia br. dokonała zuchwałej kradzieży z włamaniem do złotnika Gąsiorowskiego przy św. Marcinie. Łupem włamywaczy padła wówczas znaczna ilość zegarków i biżuterii. Po żmudnych dochodzeniach sprawców włamania ujęto i osadzono w areszcie. W dniu dzisiejszym pod zarzutem kradzieży i paserstwa u Gąsiorowskiego stanęło 10 osób. I tak: Wosyl Małażyński, Marcin Przybylak, Stanisław Mytko, Hipolit Januszkiewicz, Stefan Krusicki, Marian i Leon Gątkiewiczowie, Wacław Gintrowicz, Zofia Piotrkowiak. Na rozprawę powołano 17 świadków. Sprawę rozpatruje sędzia Stachowski, oskarża prokurator Liptak, bronią adwokaci Kuligowski i Nehring.

Na stole sędziowskim w czasie rozprawy znajdują si ęodebrane włamywaczom przedmioty, pochodzące z kradzieży. (k)

Z UNIWERSYTETU POZNAŃSKIEGO

— * **Promocja doktorska.** W dniu 1 maja rb. odbyła się w małej auli Collegium Minus uroczysta promocja doktorska mgr Jana Podlewskiego, rodem z Kujaw, właściciela d. Oddziału firmy „Fr. Karpiński" S. A. w Poznaniu, który przed sześciu laty ukończył studia na oddziale farmaceutycznym U. P. P. Podlewski uzyskał doktorat nauk farmaceutycznych za pracę wykonaną w Zakładzie Chemii Organicznej na temat: „O niektórych bromopochodnych hydrochininy i cynchonidyny". Promotorem był prof. K. Hrynakowski. Promował J. M. Rektor prof. Peretiatkowicz. Na uroczystości promocyjnej byli obecni liczni znajomi i przyjaciele doktora Podlewskiego.

Z WIELKOPOLSKI

— * **CHODZIEŻ.** W poniedziałek rano znaleziono nieżywą nauczycielkę tutejszej szkoły gospodarstwa domowego Błachutównę w jednej z ubikacyj szkolnej. Denatka już w sobotę wieczorem tam się zamknęła i otworzyła dwa kurki gazowe, którymi ulatniał się gaz i spowodował jej zatrucie. Powodów samobójstwa narazie nie ustalono. (mc)

— * **GNIEZNO.** 3 Maj w grodzie Lecha minął w podniosłym nastroju, do czego przyczyniła się przede wszystkim piękna pogoda. W przeddzień święta narodowego odbył się capstrzyk garnizonu gnieźnieńskiego. Dzień 3 Maja rozpoczął się pobudką, odegraną przez harcerzy, po czym odbyły się dwa nabożeństwa, w Bazylice oraz dla wojska i organizacyj przysposobienia wojskowego na dziedzińcu koszar. Nastąpiła defilada wojska, organizacyj P. W. i społecznych, szli również Młodzi Stronnictwa Narodowego. Wzorowa postawa i liczba (największa jednostka w defiladzie) zrobiły na tłumach publiczności doskonałe wrażenie. W godzinach południowych odbyło się zebranie Stron. Narodowego w hotelu Europejskim, gdzie aktualny referat wygłosił p. Chudziński z Poznania. Zebraniu przewodniczył prezes dr Stefan Pietrowicz. Równolegle odbyła się akademia w kinoteatrze „Słońce", gdzie słowo wstępne wygłosił ks. dziekan Zabłocki, prezes gnieźnieńskiego TCL. Akademia przeplatana była występami chóru farnego, deklamacją, występem orkiestry wojskowej oraz pięknym referatem mgr Sobkowiaka o Józefie Chociszewskim. Popołudnie wypełniły zawody hippiczne, które miały duże powodzenie. (br)

— * **INOWROCŁAW.** Uroczystość 3 Maja obchodzono na całych Kujawach radośnie. W Inowrocławiu, w przeddzień święta narodowego odbył się capstrzyk. Dnia 3 maja nastąpił rano raport wojska, organizacyj p. w. i w. f. i wszystkich stowarzyszeń miejscowych na rynku, po czym podążyli wszyscy na uroczyste nabożeństwo do fary, które celebrował ks. kan. Jaśkowski. Podniosłe kazanie wygłosił ks. prob. Handke. W południe odbyła się defilada wojska i organizacyj społecznych przy Alejach Sienkiewicza. Wieczorem zgromadziło się tłumnie obywatelstwo w sali Teatru Zdrojowego na akademii. Zagaił ją kpt. s.s. Zabłocki, a referat okolicznościowy wypowiedział ks. Misiak, długoletni duszpasterz emigracji polskiej we Francji. Na dalszą część wieczornicy złożył się śpiew i popisy orkiestry wojskowej.

— W ramach programu tegorocznego święta narodowego odbył się „bieg narodowy" na przełaj po ulicach miasta na dystansie 5 000 m z udziałem kilkudziesięciu zawodników. Pierwsze miejsce zdobył Tulkowiec (WKS) w czasie 17 m 48,5.

— Wielki turniej strzelecki zorganizował „Sokół" inowrocławski w sokolni w czasie od 3 do 9 bm. Strzelanie (z broni długiej) trwa codziennie od 16 do 21. Zwycięzcy otrzymają cenne nagrody.

— Ciekawą wystawę urządziło w niedzielę Liceum Dietetyczne, jedyna tego rodzaju uczelnia w Polsce, mianowicie „Wiosna w jadłospisach". Wystawa cieszyła się dużą frekwencją.

— Pociąg popularny na Targi Poznańskie zostaje uruchomiony z Inowrocławia w dniu 6 bm., wyjazd o godz. 7.54 odjazd z Poznania tego samego dnia o godz. 23.30.

— W niedzielnym zlocie gwiaździstym do Poznania z okazji otwarcia Targów Poznańskich wzięła również udział awionetka w barwach miejscowego Aeroklubu Kujawskiego. Był to pierwszy samolot turystyczny, który odtąd startować będzie w barwach Kujaw we wszystkich ogólno-polskich imprezach lotniczych. (mz)

IWONICZ-ZDRÓJ

Sezon ulgowy trwa do 20 czerwca

Zł 153,- ryczałt 3-tygodniowy Żądajcie prospektów

ng 42 699

— * **KROTOSZYN.** Z początkiem roku szkolnego 1937-38 otwarte zostanie przy państw. seminarium nauczycielskim liceum pedagogiczne dla kandydatów wyznania katolickiego i ewangelickiego.

— Ochotnicza Straż Pożarna uroczyście obchodzić będzie w czwartek 6 maja dzień swego Patrona, św. Floriana.

— Za kradzież biżuterii na szkodę p. Mieczysława Wybieralskiego zam. przy ul. Kaliskiej, skazał sąd znanego włamywacza - recydywistę Szklarskiego Romana na 2 i pół roku więzienia oraz na 5-letni pobyt w zakładzie dla niepoprawnych przestępców w Koronowie. (jk.)

— * **LESZNO.** W ramach święta P. W. i W. F. odbyły się popisy wolne „Sokoła" gniazda żeńskiego i męskiego oraz odtańczony został barwny trojak. Dalej odbyły się biegi patrolowe P. C. K., ćwiczenia ułanów na koniach itp. — Punktem kulminacyjnym był bieg sztafetowy od granicy polsko-niemieckiej do Leszna na dystansie 11 000 m. Trasa prowadziła od Długich Nowych, przez Długie Stare, Lasocie, Strzyżewice do Leszna. Udział wzięło 9 drużyn w liczbie 180 zawodników. Zwyciężył zespół szkoły budownictwa, II nagrodę zdobył „Sokół", III — młodzież gimnazjum im. Komeńskiego, IV — Harcerstwo a V — KS Polonia.

Kinoteatr **„SŁOŃCE"** Kinoteatr

Dziś we wtorek, 4 Maja Premiera

Przepiękna wiedeńska komedia muzyczna

realizacji Maksa Neufelda

Jej Wysokość Tańczy Walca

HANS JARAY — IRENA AGAY

Na tle czarownych walców wiedeńskich

w starym cesarskim Wiedniu rozgrywa się prześliczny romans dwojga serc — kompozytora Langera i pięknej Mariki

— * **KOŚCIAN** Święto 3 maja obchodzono w grodzie Żegockiego przy słonecznej pogodzie. Na uroczyste nabożeństwo do kościoła farnego przybył bardzo długi pochód organizacyj P. W. i społecznych. Uroczystą sumę celebrował ks. mansj. Klebba, a kazanie wygłosił ks. mansj. Konwiński. Następnie odbyła się defilada przed starostwem. Po południu odbył się bieg na przełaj na przestrzeni około 3 km, w którym pierwsze miejsce zajął Świątkowski z T. G. „Sokół" Kościan. Poza tym odbył się kolarski bieg patrolowy na przestrzeni 20 km, w którym pierwsze miejsce zajął „Harcerz" Kościan. — Na program wieczornej akademii w auli gimnazjalnej złożyły się: referat mgr Zbierskiego, występy orkiestry gimnazjalnej i obrazek sceniczny pt.: „Widzenie" J. Czara pod kierownictwem kompozytora dyr. St. J. Wojciechowskiego. Współudział brali mgr Brzeziński (melodeklamacja) oraz chór kościelny (śpiew). Na zakończenie odśpiewano wspólnie „My chcemy Boga".

— Pogrzeb śp. dra Nowakowskiego, który odbył się w ub. niedzielę, stał się manifestacją uczczenia zasług honorowego obywatela miasta Kościana. Celem oddania ostatniej przysługi Zmarłemu przybyły poczty sztandarowe „Sokoła", Tow. Śpiew. „Lutnia", Hallerczyków, Tow. Uczestników Powstania, Związku Podoficerów Rezerwy, poza tym członkowie Zarządu Miejskiego i Rady Miejskiej, lekarze obwodu kościańskiego, oraz tłumy obywatelstwa, które zapełniły ponad połowę Rynku, przy którym zamieszkiwał śp. dr Nowakowski. Przed zamknięciem trumny specjalna delegacja miasta wręczyła rodzinie po śp. Zmarłym dyplom honorowego obywatela miasta Kościana, nadany śp. dr Nowakowskiemu. Kondukt żałobny prowadził ks. prob. Bednarkiewicz w asyście pięciu księży. Kondukt zatrzymał się przed ratuszem, gdzie imieniem korporacyj miejskich i obywatelstwa żegnał Zmarłego senior miasta p. W. Czajka, a imieniem lekarzy p. dr Twórz. Na cmentarzu przemawiał nad trumną ks. prob. Bednarkiewicz. Przy odgłosie pożegnalnej pieśni żałobnej, wykonanej przez Tow. Śpiew. „Lutnia", spuszczono do grobu doczesne szczątki zasłużonego obywatela ziemi kościańskiej.

— Piątkowe posiedzenie Rady Miejskiej zagaił wiceburmistrz dr Olejniczak, który przed rozpoczęciem właściwych obrad poświęcił dłuższą chwilę uczczeniu zasług śp. dr Nowakowskiego, położonych dla dobra miasta. Dalsze obrady dotyczyły spraw budżetowych. Rada Miejska w myśl ustaw o miejskich K. K. O. uchwaliła, aby Zarząd Miejski zaciągnął w K. K. O. m. Kościana pożyczkę w kocie 45 tys. zł, celem wpłacenia tejże kasie sumy tej jako kapitał założycielski miasto bowiem jako założyciel K. K. O. musi ten obowiązek spełnić. Przy tym punkcie obrad radny p. Makowski wyraził życzenie aby K. K. O. z osiągniętych rocznych zysków przekazywała na bezrobotnych miasta Kościana tak wysoką sumę, jaką wyniesie procent od spłaconej pożyczki. Przyjęto do wiadomości przekazanie przez Fundusz Zapomogowy w Warszawie kwoty 10 tys. zł i w myśl przepisów uchwalono przyjąć tę bezzwrotną zapomogę. Poza porządkiem obrad szeroko dyskutowano nad przeznaczeniem gruntu pod budowę nowej mleczarni, obecnie bowiem jej położenie, jak i odcieki, odprowadzane do kanału Obry, powodują zażalenia ze strony obywatelstwa.

— We Wielichowie odbyła się w ub. piątek uroczystość przejęcia przez K. K. O. pow. kościańskiego, Komunalnej Kasy Oszczędności m. Wielichowa. Przejęcie to nastąpiło na skutek trudności finansowych K. K. O. m. Wielichowa. Obecnie K. K. O. powiatu kościańskiego utworzyła tam swój oddział, którego zarząd stanowią pp. Narożny i Wacław Fellmann z Kościana oraz Mikołajczak z Wielichowa. Na intencję nowoutworzonego oddziału odprawił mszę św. w kościele parafialnym w Wielichowie ks. prob. Strzelczak. (ko)

— * **OSTRÓW.** Uroczystości 3 Maja miały w bieżącym roku w naszym mieście jeszcze podnioślejszy, niż zwykle przebieg. Dwa momenty wycisnęły na nich specjalne piętno. Obok świetnej postawy oddziałów armii polskiej, po raz pierwszy uczestniczyły w Ostrowie w pochodzie liczne karne szeregi Obozu Narodowego. Z drugiej strony uczestniczyły w obchodzie dzieci szkolne i starsza młodzież z pogranicza śląskiego, przybyła w liczbie ponad tysiąc osób pociągiem specjalnym. — Ostrów przybrał świąteczny wygląd. W całym mieście łopotały dumnie narodowe sztandary. Wieczorem zwracała powszechną uwagę pomysłowa iluminacja ratusza. Uroczystości rozpoczęły się w niedzielę wieczorem capstrzykiem orkiestr i oddziałów wojska i organizacyj. Dzień święta narodowego rozpoczął się uroczystą mszą św. w kościele parafialnym. Celebrował ją ks. Rywolt. Kazanie wygłosił ks. Garyantesiewicz. Pienia religijne wykonał chór kościelny. Po nabożeństwie uformował się olbrzymi pochód. Punktualnie o godz. 12 rozpoczęła się defilada na Rynku. Otwierały defiladę oddziały wojska, potem defilowały oddziały p. w. i w. f., związki powstańcze, organizacje społeczne, jak „Sokół", Hallerczycy, Bractwo Kurkowe, Siostry Pogotowia Sanitarnego itd. Entuzjazm wzbudziły bardzo liczne karnie maszerujące oddziały Stronnictwa Narodowego, męskie i żeńskie. Defiladę Stronnictwa zamykały wielkie oddziały rowerzystów z chorągiewkami o barwach narodowych. Wszyscy rowerzyści przybrani byli w jasne koszulki. Wreszcie przeszły w szeregach dzieci szkolne i młodzież starsza, przybyła z pogranicza. Po południu przy tłumnym udziale widzów odbył się bieg narodowy i zawody lekkoatletyczne. Uroczysty dzień święta narodowego zakończono wieczorem akademią w Teatrze Miejskim, po czym artyści naszego teatru odegrali „Balladynę" Słowackiego.

— **Samobójstwo przez powieszenie się popełnił w lesie pod Ostrowem 70-letni Gustaw Jonat** właściciel tartaku w Kobylinie. Denat cierpiał podobno na rozstrój nerwowy. (os)

ng 42 882

Tragedia rodzinna

Sarnowa. (rb) Niejaki Kruk z Sarnowy, były robotnik francuski zdradzał od pewnego czasu symptomy choroby umysłowej. W chwilach takich maltretował swą żonę. W ub. sobotę, kiedy nikogo nie było w domu udusił żonę.

Furiata odstawiono do więzienia śledczego. Zamordowana była wzorową żoną i matką trojga dzieci. Liczyła lat około 40.

— * **OSTRÓW.** W sędziwym wieku lat 80 zmarła tu śp. Adela z Strohalmów Dobrzańska, teściowa p. płk. Walczaka.

— „Konkurs okien wystawowych" — hasło rzucone przez młodych Absolwentów Gimnazjum Kupieckiego znalazło żywy oddźwięk w sferach kupieckich. W konkursie biorą udział 42 firmy różnych branż z 51 oknami wystawowymi, a mianowicie pp. Domagała Jan, Köhler Jan, Pastusiak Józef, Podemski H., Pawlik Józef, Nowak A., Langner G., Michoszyński E., Nogala Roman, Kasprzak Roman, Gilarski T., Orłowski Wacław, Kunz Stefan, „Flora", Kazowski K., „Delta", Magazyn Mód Warszawskich, „Goplana", Hołdowski J., Grzesiak J., Dycfeld, „Bławat", Heinrich A., Anczykowski, Wojciechowski, Stobicki, Rychter, Ostrowska Fabryka Świec, Sobiś, Rowiński, Splitt, Kaczmarek, Kobzda, Wielkop, Skład Kawy, Buśko, Rudnicki, „Halina", Kostrzewa i Majchówna. Konkurs trwa do 9 maja.

— * **PUSZCZYKOWO.** Bardzo wyraźnie zaznacza się tutaj działalność Stronnictwa Narodowego. Dążenia jego do odżydzenia miejscowości letniskowych spotykają się ze szczerym uznaniem tutejszego społeczeństwa. Praca S. N. nie ogranicza się jednakże do jednej dziedziny, przeciwnie, zajmuje się ono każdym przejawem tutejszego życia społecznego. W związku z dniem 1 maja ukazała się tutaj ulotka S. N. bardzo mile przyjęta przez tutejsze społeczeństwo. (pj.)

— * **ŚREM.** Przed sądem okręgowym zasiadł na ławie oskarżonych rzeźnik Walenty Krajewski, zam. w Książu, oskarżony o uderzenie ręką w głowę poborcę podatkowego, przestępstwo z art. 133 k. k. Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego, które wyświetliło, że bezpośrednią przyczyną zajścia było zachowanie się poborcy, który wszedł do mieszkania służbowo w czapce, sąd wymierzył Krajewskiemu karę więzienia przez 6 m. z warunkowym zawieszeniem wykonania kary na 3 lata.

— * **WĄGROWIEC.** Święto 3 Maja obchodzono tutaj bardzo uroczyście. W mieście powiewały liczne sztandary o barwach narodowych. O godz. 9.30 zebrały się na dziedzińcu szkoły powszechnej organizacje ze sztandarami, które następnie przy dźwiękach orkiestry wymaszerowały na nabożeństwo. Po nabożeństwie odbyła się na rynku defilada. Wieczorem urządzono akademię. Na program złożyły się utwory muzyczne, wykonane przez kółko muzyczne „Chopin", oraz śpiew chóru farnego.

— W nocy z 1 na 2 bm. wybuchł w Łukowie, powiatu wągrowieckiego, w zabudowaniach płk. rez. Stablewskiego pożar, który strawił oborę i stajnie. Na ratunek pospieszyły autopogotowia z Wapna i Wągrowca oraz straż pożarna z Łekna. Wszczęta akcja dała te pomyślni wyniki, że pożar nie mógł przenieść się na przyległe budynki. Bydło i konie uratowano. Mimo to strata jest dosyć poważna. Pokryje ją ubezpieczenie. Przyczyna pożaru dotąd nieznana. (wg)

— * **WRZEŚNIA.** Roczne walne zebranie wrzesińskiego Koła Ziemianek zagaiła prezeska p. Szyfterowa z Gutowa Wielkiego zdając przewodnictwo p. Brzeskiej z Mierzejewa. Zarząd tworzą pp.: prezeska — mjr. Szyfterowa z Gutowa Wielkiego, wiceprezeska — Chrzanowska z Stanisławowa, dyr. Dembowa i star. Czapska z Barda, sekretarka — Z. Koehlerówna z Sokołowa, skarbniczka — W. Kubacka z Żernik, bibliotekarka — K. Opielińska z Białężyc. Do komisji kolonii letnich dla biednych dzieci z Poznania wybrano pp.: Koehlerową, Opielińską i Remleinową.

— Swego czasu odbył się we Wrześni zjazd powiatowy Zw. Strzeleckiego w którym brało udział dokładnie 122 członków. W czasie zjazdu odbyło się walne zebranie powiatowe. Na powyższy zjazd wysłano zaproszenia do różnych zarządów m. in również do „Sokoła" i KSM. Naturalnie Sokół ani KSM z zaproszenia tego nie skorzystali dla tej prostej przyczyny, że jest to sprawa wewnętrzna Zw. Strzeleckiego. W tych dniach nadesłano do wyżej wspomnianych organizacyj pismo z Komendy Obwodowej P. W. z żądaniem wytłumaczenia nieobecności. Niewiadomo czym sobie tłumaczyć stanowisko P. W. „Sokół" czy KSM są conajmniej równorzędną organizacją w przysposobieniu wojskowym. Przypominamy Komendzie P. W. i W. F., że „Sokół" obchodził przed dwoma laty uroczystość 40-lecia swego założenia i na tę uroczystość pomimo rozesłanych zaproszeń K-da P. W. i W. F. nie wydelegowała swych przedstawicieli. (rw)

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zapowiedzi

Dnia 1 bm. wywieszono następujące zapowiedzi (osoby, przy których nie jest podana miejscowość, mieszkają w Poznaniu):

Handlowiec Hieronim Czekała i Teresa Pawłowska; nauczyciel Wiktor Rejminiak i Czesława Śmigielska; urzędnik pryw. Marian Ciećkowski i stenotyp. Franciszka Kirsznowska; ogrodnik Józef Maciejewski i eksped. Czesława Kasprzakówna.

Zgony:

Dnia 1 bm. w Urzędzie Stanu Cywilnego zapisano następujące zgony:

Wincenty Łuczak, szofer, 27 lat; Wojciech Łuczak, robotnik kolejowy, 48 lat; Stanisław Dudka, maszynista, 51 lat.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

CO SŁYCHAĆ W NAUKOWYM POZNANIU?

POWSTAŁO POZNAŃSKIE TOWARZYSTWO PEDAGOGICZNE

Inicjatorzy nowej instytucji trafnie wyczuli potrzebę chwili, skoro na inauguracyjne walne zebranie (które odbyło się 24 kwietnia) przybył liczny zastęp osób, interesujących się kwestiami pedagogicznymi, a reprezentujących różne grupy społeczne. Między innymi był reprezentowany zarówno Uniwersytet przez swych profesorów, jak Poznańskie Kuratorium Szkolne, z którego przybyli naczelnicy wydziałów, wizytatorzy i inspektorzy, jak dyrektorzy gimnazjów, rektorzy i kierownicy szkół powszechnych i wreszcie bardzo licznie członkowie Koła Pedagogicznego U. P.

Zebranie zagaił dr Stefan Błachowski, przedstawiając cele Towarzystwa, które wedle statutu są następujące: 1) praca naukowa członków, 2) rozpowszechnianie wiedzy pedagogicznej i psychologicznej, 3) wprowadzanie jej w praktykę życiową. Cele te urzeczywistniane winne być przez: 1) samodzielną pracę członków, 2) przez zebrania naukowe, 3) przez utrzymywanie biblioteki i czytelni, 4) przez prowadzenie poradni wychowawczej, 5) przez publiczne odczyty i wykłady, 6) przez własne wydawnictwa, 7) przez tworzenie ośrodków wychowawczych, 8) przez utrzymywanie łączności z pokrewnymi towarzystwami na terenie Rzeczypospolitej Polskiej i za granicą.

Następnie wybrano zarząd, do którego weszli pp.: prof. dr Stefan Błachowski, prof. dr Ludwik Jaxa-Bykowski, doc. dr Stanisław Tync, dr prof. Stefan Frycz, naczelnik wydziału K. O. S. Bronisław Biedowicz, naczelnik wydziału K. O. S. Stanisław Izdebski oraz pp.: dr Józef Sułkowski, Wanda Stojanowska i dr Tadeusz Zaworski. Do komisji rewizyjnej weszli pp. przełożona Wanda Szumanówna, rektor Ikiert, dr Jan Głaza. Składkę uchwalono w wysokości 3 zł rocznie.

Po wyczerpaniu w ten sposób pierwszej części porządku obrad wygłosił prof. dr Stefan Błachowski odczyt, w którym przedstawił najnowsze pomysły w dziedzinie reformowania systemu kształcenia nauczycieli szkół średnich. Po referacie rozwinęła się bardzo ożywiona dyskusja. Opinia zebranych wypowiedziała się wyraźnie i zdecydowanie za utrzymaniem dotychczasowego systemu kształcenia nauczycieli w uniwersytetach z tym, żeby wszyscy kandydaci przechodzili przez wyższe lata, prócz studium wybranego przedmiotu, specjalny kurs nauk pedagogicznych.

Poznański Oddział Polskiego Towarzystwa Historycznego odbędzie posiedzenie naukowe jutro, dn. 5 maja we środę o godzinie 18 w Seminarium Historycznym (Col. Minus III p.). Referat pt. „Kryzys polityki polskiej w r. 1813" wygłosi dr J. Willaume.

SUBSKRYPCJA NA CIEKAWĄ KSIĄŻKĘ

W połowie maja br. ukażą się na półkach księg. „Przyczynki do pradziejów Polski zachodniej". W bogato ilustrowanym wydawnictwie tym współpracuje 16 autorów, w ich liczbie wybitni uczeni wielkopolscy, jak prof. dr J. Kostrzewski, prof. dr Z. Zakrzewski, prof. dr Lubicz-Niezabitowski, doc. rr Stojanowski i inni. Książka ta posiadać będzie około 120 stronic, ilustrowanych licznymi rycinami w tekście i około 30 tablicami, przyniesie zaś ciekawe przyczynki do pradziejów Polski zachodniej na podstawie wykopalisk lat ostatnich. Między innymi zawierać będzie gruntowne opracowanie ostatnich nader cennych prac wykopaliskowych, przeprowadzonych w Gnieźnie, rzucających snop światła na prawie niezapisaną dotąd kartę historii tworzenia się państwowości polskiej. Wydawcy, pragnąc dać możność jak najszerszym masom czytelników polskich zaopatrzenia się w tę cenną publikację, ogłaszają subskrypcję, ze znaczną zniżką ceny. Kto więc do 15 maja br. wpłaci na konto Polskiego Towarzystwa Prehistorycznego Poznań P. K. O. nr 209 371 z zaznaczeniem: „na Przyczynki" — zł 3,50, otrzyma wzamian w drugiej połowie maja „Przyczynki" bez ponoszenia kosztów przesyłki. Po 15 maja cena wydawnictwa wynosić będzie 5 zł.

*

Nie potrzebujemy zachęcać do udziału w tej subskrypcji naszych czytelników, którzy są stale i obficie informowani o tajemnicach, jakie zdradza nam niemal codziennie podziemna „Pra - Polska", odkopywana z takim nakładem wiedzy i starań, przez naszych prehistoryków. Biskupin jest głośny dzisiaj w całym świecie jako unikat w swoim rodzaju, teraz staje obok niego Gniezno, którym „Przyczynki" do pradziejów Polski zachodniej" również się zajmą. Cena bogato ilustrowanej książki jest nader przystępna, prenumerata jeszcze ją obniża — mamy nadzieję, że subskrybentów nie zabraknie.

Dawny i dzisiejszy Dobrzyń stał się przedmiotem zainteresowań miejscowego proboszcza ks. Charszewskiego, który w bezpretensjonalnej formie wspomnień skreślił dzieje Dobrzynia i sąsiedniega Golubia. Jest to pamiętnik, który w pewnych momentach wspomina o przeszłości tych miast. Najciekawsze są uwagi autora z okresu wojny światowej i z ostatnich lat walki ekonomicznej z Żydami. Wspomnienia swoje ogłosił ks. Charszewski w regionalnym miesięczniku, ukazującym się w Płocku pt. „Życie Mazowsza" a ozdobił je szeregiem reprodukcyj zabytków. Obok tego ciekawego pamiętnika, którego zakończenie ukazało się w świeżo wydanym zeszycie za marzec 1937 r. znajdujemy barwny obrazek z życia szkolnego pod zaborem rosyjskim. Jest to wspomnienie K. Staszewskiego z końcowych lat ubiegłego stulecia na terenie płockiej szkoły realnej. Poza tym mamy kolumnę poetycką Faustyna Piaska i nowelę o tle regionalnym, wreszcie ciąg dalszy życiorysu artysty malarza Juliana Zawodzińskiego, który był nauczycielem rysunków w szkole płockiej w połowie XIX wieku. Reprodukcje z teki zabytków regionalnych ks. Dmochowskiego zamykają ciekawy zeszyt. Wspomniane pismo regionalne zasługuje na uwagę, jest bowiem starannie wydawane i rozwija się pomimo ciężkich warunków. Jest to zapewne zasługą wydawców-księgarzy płockich, braci Detrychów. (J. St.)

Z TOW. PRZYJACIÓŁ NAUK

OBRADY TEOLOGÓW

W Seminarium Duchownym odbyło się zebranie Komisji Teologicznej Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, na którym ks. rektor Kazimierz Kowalski referował o naukowych wynikach Międzynarodowego Kongresu Tomistycznego, odbytego w Rzymie od 23—28 listopada 1936 r.

Przewodnią myślą Zjazdu było oświetlenie na podstawie zasad filozofii św. Tomasza z Akwinu najaktualniejszych zagadnień współczesnej doby zwłaszcza problemów związanych z kartezjanizmem. W teorii poznania wykłady ks. Noëla (Louvain) i Olgiatiego (Mediolan) doprowadziły do określenia stanowiska neotomistów. Stosunkowi filozofii do nauk matematyczno-przyrodniczych poświęcone były referaty O. Hoenena (Rzym) i Maritaina (Paryż). Pierwszy obronił z wielką ścisłością dowodzenia teorię tomistyczną o materii i formie, drugi wykazał błąd neopozytywizmu Koła Wiedeńskiego, polegający na zapoznaniu rozumowej i naukowej wartości metafizyki. Ks. K. Kowalski (Poznań) podał w odczycie swoim zasady tomistyczne dotyczące rozwiązania zagadnień życia organicznego, zwłaszcza rasizmu i freudyzmu, O. Gemelli (Mediolan) oceniał filozoficzne wyniki współczesnej psychologii, której rola polega na dostarczeniu filozofii rezultatów badań doświadczalnych. Wreszcie O. Garrigou Lagrange (Rzym) wreszcie omawiał istotę filozofii chrześcijańkiej, podtrzymując i komentując znane stanowisko Maritaina w polemice z profesorami Uniwersytetu Fryburskiego (Szwajcaria).

Na posiedzeniach sekcyj doszło do określenia i wyświetlenia mnóstwo odcinków aktualnych badań filozoficznych zwłaszcza w stosunku do teorii poznania Kartezjusza i do hipotez nauk matematyczno - przyrodniczych. Kongres, którego poziom naukowy był wysoki, doprowadził do utrwalenia myśli tomistycznej w powodzi współczesnych dyskusyj i rozświetlił kierunek przyszłych badań naukowych w dziedzinie obecnie bardzo żywotnej filozofii chrześcijańskiej.

W dyskusji zabrali głos ks. ks. Mazurkiewicz i Gładysz.

Książki nadesłane

Dr Aleksander Kosiba: „Grenlandia". Lwów—Warszawa 1937. Książnicza-Atlas.

Tadeusz Łopalewski: „Prawo przyjaźni". Powieść. Poznań 1397. Wyd. Stefan Dippel.

Stefan Balicki: „Ludzie na zakręcie". Powieść. Poznań 1937. Wyd. Stefan Dippel.

„Wartości ducha". Myśli wyjęte z pism i przemówień Benita Mussoliniego. Z przedmową M. Loreta. Katowice 1937. Księgarnia i Drukarnia Katolicka.

ŻYCIE KULTURALNE

NAUKA

„Kolubryna" z Wilna. Żeby nie narazić się na zarzut przesady, stwierdźmy, że ostatni tom wileńskiego czasopisma historycznego „Ateneum Wileńskie", t. XI za rok 1936 liczy prawie tysiąc stron druku. Treść jest nader ważka. Wśród współpracowników spotykamy nazwiska kilku historyków poznańskich. Do nich należy prof. dr Tymieniecki, który zamieścił rozprawę o „wpływach feodalnych w Polsce i na Litwie", gdzie uczony ten rozwija myśli wypowiedziane dawniej w „Rocznikach naukowo - społecznych i gospodarczych" i na VI zjeździe historyków w Wilnie. Dr J Willaume omawia „Schedę po hetmanie Wielkim Litewskim Ogińskim", a dr J. Staszewski w dziale miscellaneów ogłasza „Pamiętnik Piotra Łagowskiego o wojnie 1812 na Litwie". Poza tym wśród polemiki znajdujemy przyczynek prof. U. P. Kazimierza Chodynickiego. Nie sposób choćby pokrótce omówić treść wszystkich artykułów, gdyż jest ich aż 18. Między nekrologami zwraca uwagę obszerny referat prof. Uniwersytetu Wileńskiego St. Zajączkowskiego o działalności śp. prof. dr Stanisława Zakrzewskiego. Jedno tylko możnaby wyrazić życzenie, aby tak obszerną treść dzielić na kilka zeszytów, co ułatwiłoby lekturę czytelnikom, no i referowanie rozpraw recenzentowi. (M. Pr.)

MUZYKA

„Myślistwo a muzyka". Dr Witold Ziembicki, profesor historii medycyny na Uniwersytecie lwowskim, oddaje się także z zamiłowaniem historyka badaniom spraw łowieckich. Właśnie ukazała się we Lwowie spora książka pod tytułem a nagłówku podanym, mieszczącą moc cennych ciekawostek z terenu, na którym styka się twórczość muzyczna i myślistwo. Kto słyszał o Kurpińskiego „operze myśliwskiej", jaką jest „Myśliwy w Kazienickiej puszczy"? Kto zna obie wersje pieśni „Pojedziemy na łów...", którą w literaturze unieśmiertelnił Weysenhoff, biorąc z niej tytuł swego arcydzieła „Soból i panna"? W 17 rozdziałach omawia dr Ziembicki mnóstwo śpiewów solowych i pieśni chóralnych, opierając się uczenie na tekstach autentycznych i na pierwszych wydaniach — a jest to dopiero część pierwsza jego pracy. Druga obejmie właściwą muzykę myśliwską — więc hasła, pobudki, fanfary, wszystko co jest muzycznie związane z wykonaniem polowania i służy bądź do porozumiewania się w czasie łowów, bądź stanowi część łowieckiego ceremoniału. Do wydanych już szkiców dr Ziembickiego przyjdzie powrócić, jako do interesujących przyczynków anegdotycznych, których źródłowe i krytyczne opracowanie godne jest bacznej uwagi. Szczerze trzeba się cieszyć, że lwowski uczony jął się tej pracy i zamierza ją kontynuować. (wn)

DZISIAJ NOWOWIEJSKIEGO „QUO VADIS"

Orkiestra symfoniczna m. Poznania urządza dzisiaj, we wtorek 4 maja, koncert symfoniczny, który odbędzie się w Auli Uniwersytetu pod batutą dyr. dr Zygmunta Latoszewskiego.

Na programie znajduje się oratorium Feliksa Nowowiejskiego „Quo vadis" na sola, chóry i orkiestrę.

Wykona to dzieło Orkiestra Symfoczninа m. Poznania i Chór Filharmoniczny, oraz soliści pp.: Zofia Fedyczkowska (sopran), Aleksander Karpacki (baryton) i Karol Urbanowicz (bas). Partię organową odegra sam kompozytor.

„Sprzedaną narzeczoną" wystawiła berlińska Volksoper, tymsamym dzieło Smetany obeszło w tym sezonie wszystkie trzy sceny operowe w Berlinie.

TEATR

Wiedeński „Volkstheater" w Łodzi. Piszą nam z Łodzi (wp): W Teatrze Polskim bawił wiedeński „Volkstheater" z komedią Bus-Feketega pt. „Jean". W rolach naczelnych występowali: Lilli Darwas, Hans Jaray i in.

VARIA

Z pism i przemówień Mussoliniego wyjął p. Maciej Loret cały szereg tez i aksjomatów pt. „Wartości Ducha", wydając je nakładem Księgarni i Drukarni Katolickiej T. A. w Katowicach. We wstępie podaje p. Loret krótki życiorys Mussoliniego oraz zaznacza, iż zebrał wyjątki z jego pism i przemówień w tym celu, aby wykazać, że „obecne poglądy Mussoliniego na religię, na stosunek Kościoła do państwa, na rodzinę i na cały szereg problemów społecznych i moralno-życiowych są w zgodzie z nauką katolicyzmu, w którym upatruje on źródło jednolitej siły swego narodu i umocnienia podstaw państwa". Broszurka ta jest w wysokim stopniu godna uważnego przeczytania. Stosunek faszyzmu do pracy, do nauki, do wytwórczości, do liczebności narodu itd. są to kwestie natury zasadniczej i ogólnej, które istnieją w każdym narodzie i każdy naród musi sobie odpowiedzieć na pytania, jakie z nich praktycznie wynikają. (tk)

OCHRONA ZABYTKÓW

O bydgoskiej monecie. W dawnych wiekach poszczególne miasta wypuszczały obiegową monetę, która miała wartość na równi z państwową. Niezawsze jednak zachowały się odnośne obiekty, wypuszczane przez mennice miejskie. O takich właśnie zachowanych we własnych zbiorach monetach bydgoskich zamieścił informację p. Leon Rożdżyński w ostatnim zeszycie „Przeglądu Bydgoskiego" opisując w zarysie także samą mennicę bydgoską w latach 1594—1601. W naszym zabytku prywatnych zbiorów bydgoskich, może p. Tadeusz Janicki opisując będącą w jego posiadaniu buławę i wyrażając przypuszczenie, że jest to buława hetmana Stanisława Żółkiewskiego. Wychowanek naszego Uniwersytetu mgr A. Kucner zamieścił ciekawą rozprawkę o Bydgoszczy w czasie wojen polsko-krzyżackich, zaś regionalista bydgoski p. Z. Malewski trzy prace o dziale Biblioteki Miejskiej, odtwarzającym dawną bibliotekę Bernardynów bydgoskich, aforyzmów i sentencyj z dzieła Erazma z Rotterdamu, wreszcie zakończenie kroniki lekarzy bydgoskich. Kronika i recenzje zamykają zeszyt. (J. St.)

LITERATURA

Korespondencja romantyka. Miłośnicy Goszczyńskiego zostali mile zaskoczeni ukazaniem się zbiorów jego listów. Kult poety był i jest zawsze żywy w kołach szczególnie polskiej demokracji niegdyś na emigracji a potym w kraju. Najzasłużeńszym dla tego kultu był badacz poety, Wasilewski — który też listami, teraz wydanymi w „Kurierze" się był zajął — a z najmłodszych Suchodolski. Dobrze się stało, że podjął się tego wydania tak niezwykle zasłużony dla badań nad polskim romantyzmem Pigoń Znajdujemy w listach tego samego człowieka którego znamy i z dzieł. Prawdziwy to obrok duchowy, ta korespondencja człowieka zawsze o wysokim etosie duchowym. Towianizm, którego zwolennikiem był Goszczyński, przemawia w jego korespondencji w tonie nieco powszedniejszym niż u Mickiewicza. Zajęły listy wizerunek duchowy poety pełnego głębi uczucia, chęci urzeczywistnienia ideału moralnego, nawet ascetyzmu, mogącego być przekładem dla następnych generacyj. Dobrze jest zajrzeć do tej korespondencji, („Listy Seweryna Goszczyńskiego (1823—1875)". Zebrał i do druku przygotował St. Pigoń, Kraków 1937) by zobaczyć typ, który wszystko poświęcił dla drugich a dla siebie nie żądał niczego... (T. Gr.)

OCHRONA PRZYRODY

Osobliwy zabytek przyrody. Piszą nam z Katowic (ad): Z Siemianowic Śląskich do Czeladzi (Zagłębie Dąbrowskie) prowadzi aleja obsadzona pięknymi rosłymi klonami i jaworami. Ruch kołowy jest tu zabroniony z powodu podkopów kopalnianych. Osobliwość tej aleii stanowi klon zwyczajny (Acer platanoider), który się zsunął z brzegu szosy, na 14 metrów wgłąb opuszczonego kamieniołomu. Było to wiosną 1903 roku podczas szalejącej nad całym Śląskiem burzy. Klon nie doznał żadnych „obrażeń". Do dziś dnia tu rośnie, sięga ponad poziom szosy i ma piękną koronę. Klon ten umieścił w spisie zabytkowych drzew Śląska prof. dr Schube z Wrocławia w książce „Waldbuch von Schlesien". Minęło już tyle lat; klon-samotnik stoi smutnie bez żadnej opieki, a przecież jest zabytkiem przyrodniczym, bardzo osobliwym.

Lasy pod Warszawą nie są gęste i liczne, to też najbliższy stolicy kawałek zieleni leśnej zasługuje na ochronę. Uzyskał ją razem z nazwą „Lasku im. króla Jana Sobieskiego"; mieszkańcy Warszawy znają go pod nazwą „Wawerskiego". Ponieważ mieści on ciekawe zabytki przyrodnicze, przeto umieszczono komplet pouczających tablic wraz z przepisami utrzymania porządku. Najbardziej na zniszczenie mało kulturalnych letników narażony kawałek lasu ogrodzono płotem na przestrzeni 2 km. W tzw. Puszczy Kampinoskiej istnieje rezerwat przyrodniczy Sieraków; jest on cokolwiek dalej od miasta położony; otrzymał również szereg turystycznych udogodnień i kładek przez malownicze trzęsawiska. (jmł)

Jutro:

WIZYTA U ORZESZKOWEJ

przez

dra Tadeusza Grabowskiego

Pisma nadesłane

„Działka i Osiedle". Nr. 4. Treść: „Pokłosie 10-letniej pracy organizacyjnej". — Dr B. Liebetanz: „Wiosenne nawożenie drzew i krzewów owocowych". — S. Alwin: „Program opryskiwania drzew i krzewów owocowych" i „Kędzierzawska brzoskwini". — „Prawidłowe sadzenie i pikowanie". — Inż. dr J. Szuman: „To i owo o wychowie piskląt". — Reportaż. — Wiadomości Związkowe. — Adr. Red. Poznań, ul. Słowackiego 38, m. 4

KAPELUSZE wiosenne i letnie damskie i męskie w największym wyborze poleca Reparacje wykonuje w własnym zakresie **TOMASEK** Pocztowa 9. Tel. 51—40 Jedyny spec. magazyn i wytwórnia kapeluszy.
dg 42248

„Przejdź obok świata, który jest niczym"

Jak się kształtował charakter Japończyka

Zamknięta w ciasnych granicach wulkanicznych wysp, morzem od kontynentu azjatyckiego odcięta Japonia, przeżyła podobnie jak większość krajów i państw liczne rewolucje wewnętrzne,

nigdy nie deptała jej stopa najeźdźców.

Do roku 1860 utrój Japonii wytworzony w ciągu średniowiecznych feudalnych wojen odpowiadał ściśle ustrojowi feudalnemu z cesarzem jako głową religii i reprezentantem państwa na czele. Władzę polityczną, wobec czysto reprezentacyjnej roli cesarza pełnił

„Shogun", któremu podlegało bezpośrednio 68 „wielkich" zwanych „Daimyo".

Byli to lennicy Shoguna, sprawujący z jego ramienia władzę nad powierzonymi sobie obszarami. Niektórzy tylko daimyowie byli bezpośrednio lennikami cesarza, większość zależała od Shoguna. — Na dworze cesarza żyła nieliczna elitarna grupa tak zwani „Kuge" szlachta dworska,

rekrutująca się z członków starożytnych rodów japońskich.

Shogun i każdy z daimyo mieli orszak „miecznikowi" - samurajów, dziedzicznych swych lenników spełniających powinności wojskowe. Po samurajach następowała warstwa włościańska „hyaksho", czyli

tzw. „ludzie stu imion"

kupiec japoński, przed r. 1860, niezależnie od posiadanych bogactw i majątku stał socjalnie niżej od chłopów, co jednak członkom klasy „daimyo" ani samurajom nie przeszkadzało zaciągać u kupców olbrzymich długów. Najniższą warstwę tworzyli

tzw. „nieludzie" zwani „Eta".

Do tej grupy należeli również przedstawiciele pewnych zawodów, j. np. rzeźników, które uznawane były za nieszlachetne, kalające. Zamknięty w ramach ciasnego ustroju, skazany na ubogie życie w kraju przepięknym choć biednym, Japończyk w zależności od socjalnych i gospodarczych warunków kształtował swój charakter narodowy. Warstwy panujące od Daimyo do najuboższych Samurajów , wytworzyły swój odrębny styl życia — kulturę, w której brak bogactw,

wpłynął dodatnio na wytworzenie się zamiłowania do piękna.

Wytworność smaku zastępowała samurajom wystawność, która była cechą rycerskich dworów w Europie Zachodniej. Estetyka, z najgłębszych pokładów etycznych wypływająca przekształciła całkowicie tryb życia japońskiego wyrażając się nawet w najdrobniejszych formach codziennego bytowania. Domy japońskie budowano z najszlachetniejszych gatunków drzew — ogrody, wobec braku ziemi zamieniano w miniaturowe parki, będące odbiciem ogólnego krajobrazu. Przygotowywanie i nalewanie gościom herbaty, sadzenie kwiatów, zdobienie nimi mieszkań,

wszystko to połączone z ceremoniałem omal religijnym.

Natura narzuciła Japończykom trudne warunki bytu, uformowała w połączeniu z systemami religijnymi ich charakter, wytwarzając typ człowieka rozmiłowanego w pięknie, pełnego, mimo surowości warunków bytu, dziwnej wewnętrznej dobroci, której zewnętrznym wyrazem jest charakterystyczny japoński uśmiech. Przejdź obok świata, który jest „niczym" — uczy buddyzm, zbliżając się do jednej z podstawowych prawd chrześcijańskich o zmienności zjawisk ziemskich.

Mimo dokonanego od 1860 roku postępu w kierunku „europeizacji",

podstawowe cechy charakteru japońskiego pozostały nienaruszone.

Jak w dawnych wiekach, chłopcy japońscy ćwiczą się we władaniu mieczem i długą lancą, zwaną „naginata". Dziewczęta pilnie studiują sztukę samoobrony „dżiu - dzitsu". Po dawnemu pielęgnowane są stare rycerskie tradycje.

Nieskalaność honoru jest najwyższym nakazem dla współczesnego Japończyka, jak przed wiekami dla rycerza.

I dziś utrata honoru jest zarazem wyrokiem dobrowolnej śmierci „harakiri", jako jedynego zadośćuczynienia duchom przadków za złamani. czci rodu.

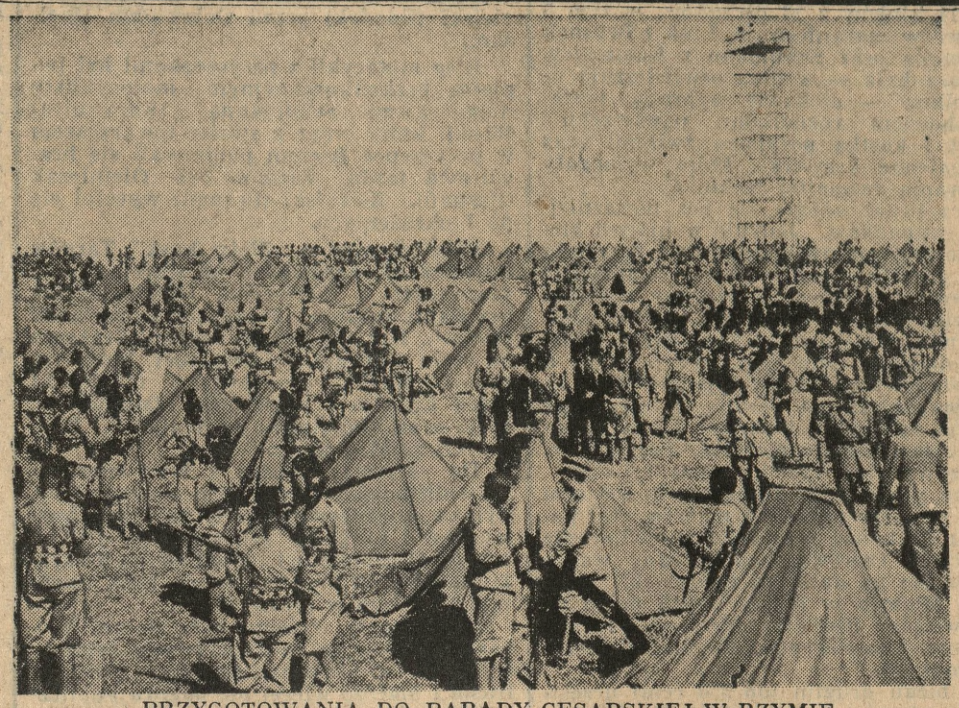

PRZYGOTOWANIA DO PARADY CESARSKIEJ W RZYMIE
9 maja odbędzie się w Rzymie wielka parada przed królem Italii i cesarzem Abisynii. W Monte Sacro pod Rzymem rozbiły już namioty oddziały wojsk kolonialnych, sprowadzonych specjalnie na ten dzień do Rzymu.

Cień długości 300 kilometrów

Na wyspie Tenerifie, należącej do grupy wysp kanaryjskich, znajduje się góra El Titon. Jest to stroma skała, wznosząca się z dna morskiego na 4.000 metrów.

Góra ta o wschodzie i zachodzie słońca rzuca cień, długości 300 kilometrów. Teoretycznie, każdy przedmiot o wschodzie i zachodzie słońca rzuca cień, długości nieskończonej. Długość cienia góry El Titon wymierzono w tych dniach i stwierdzono, że pada on na wody Atlantyku na długości 300 km. w kierunku kontynentu amerykańskiego. Jest to zapewne najdłuższy cień, jaki zanotowano na ziemi.

Trzeci mąż jedenastej żony

W stanie Illinois w Ameryce Północnej bezrobotny Sylwester Pulmlee, staruszek 64-letni, ożenił się z 69-letnią Leną Wayman. Najciekawsze w tym jest, że oboje poznali się przez ogłoszenie w dziale matrmonialnym jednego z pism i zobaczyli się po raz pierwszy dopiero u pastora, który udzielił im ślubu. „Sądzę — powiedział Plumlee po ślubie — że jest to mój ostatni związek małżeński. Lena jest moją jedenastą żoną". Dla Leny Wayman obecny mąż jest trzecim z rzędu.

Jakie kobiety podobają się mężczyznom — malowane czy naturalne?

Jedno z pism londyńskich rozpisało niedawno ankietę na temat tego, jakie kobiety podobają się bardziej mężczyznom: malowane czy też nie ozdobione żadnym sztucznym dodatkiem.

Rezultat ankiety wypadł bardzo znamiennie. Okazało się, że znaczna większość mężczyzn woli kobiety niemalowane, naturalne, ubrane prosto, bez przesadnej, krzykliwej elegancji.

Malowane policzki, czernione rzęsy, karminkowane wargi, przesadnie ondulowane włosy, wszystko to zostało jak najbardziej stanowczo potępione. Tak modny do niedawna typ wampa jest obecnie, w oczach panów londyńskich, bezapelacyjnie zdyskredytowany.

Ale... każdy medal ma dwie strony. Pismo publikując wynik tej ankiety, podaje jednocześnie do wiadomości wysokość przeciętnych sum, jakie Angielki wydają na kosmetyki. Wydatek ten wynosi bagatelkę po prostu, bo tylko... 20 milionów funtów rocznie.

Dziewięćdziesiąt procent tej sumy wydają robotnice fabryczne, stenotypistki i... studentki. Większość klientek w zakładach fryzjerskich i gabinetach kosmetycznych to kobiety pracujące. Jak pogodzić wyniki ankiety z tymi danymi cyfrowymi? Trudno wprost z sobą to jakoś powiązać.

Chyba, żeby przyjąć tę dosyć niewiarygodną ewentualność, że kobiety angielskie bardzo niewiele interesują się zdaniem mężczyzn, jeżeli idzie o ich powierzchowność.

Jest jeszcze i druga ewentualność. Może gusta londyńczyków są wyjątkowo zmienne i ich upodobanie do niemalowanych kobiet datuje się od tak niedawna, że nie mogło jeszcze wpłynąć w jakiś sposób na obrót w handlu kosmetykami i na ruch w zakładach fryzjerskich.

Daventry najsilniejsza radiostacja

Wielka radiostacja brytyjska Daventry ulegnie teraz modernizacji i będzie nadadała tylko na krótkich falach. Po tej inowacji audycje Daventry będą bez żadnych przeszkód słyszane we wszystkich koloniach i dominiach brytyjskich. Daventry będzie obecnie najsilniejszą na świecie krótkofalową stacją nadawczą. Posiadając sześć aparatów nadawczych, Daventry będzie mogło nadawać w sześciu kierunkach jednocześnie. Celem reorganizacji Daventry jest przeciwdziałanie wpływom radiopropagandy obcej w koloniach brytyjskich, gdyż obecnie Daventry zagłuszy i zneutralizuje audycje obce.

Odznaczenie lekarza

orderem św. Grzegorza

Do Léopoldville (Kongo belg.) przybył w r. 1922 jako lekarz dr. Staub, Alzatczyk z pochodzenia. Przez długie lata oddawał się, jako lekarz misyjny wyłącznie leczeniu ludności murzyńskiej. Dzięki gruntownej wiedzy lekarskiej zdobył sobie zaufanie ludności czarnej i białej i zapobiegał epidemiom, które dziesiątkowały ludność tubylczą. Bardzo wielu misjonarzy zawdzięcza jego umiejętności zdrowie i życie.

Ostatnio objął w Léopoldville prywatną praktykę lekarską dla ludności białej, nie zaniedbując tubylców. Ponieważ leczenie Europejczyków przynosi mu odpowiednie dochody, nabył samolot, którym przewozi z najwięcej zapadłych wiosek chorych murzynów do szpitala w Léopoldville. Podkreślić należy że jak dawniej, kiedy był lekarzem misyjnym, tak i dziś leczy ludność tubylczą bezinteresownie, przyczyniając się tym jak również swoją gorliwością religijną do szerzenia i pogłębienia wiary wśród murzynów Konga belgijskiego. W dowód uznania za pracę lekarsko - misjonarską Ojciec św. odznaczył dra Stauba orderem św. Grzegorza.

To są skutki

Mała Zosia nie chce w żaden sposób umyć twarzy.

— Bądź grzeczna — upomina ją babcia — gdy ja byłam w twoim wieku, zawsze chętnie myłam się.

— No, i jak babcia teraz wygląda?...

Film, na który dawno czekaliśmy! Film dla milionów!

„TY, CO W OSTREJ ŚWIECISZ BRAMIE"

ukaże się już jako następna premiera kin

APOLLO i METROPOLIS

Potężne to arcydzieło wyróżnia się pośród wszystkich dotychczasowych filmów produkcji rodzimej **niesłychanie emocjonalną treścią i głęboką prawdą życiową.**

Film ten jest nietylko obrazem o wyjątkowych wartościach artystycznych ale również i filmem nad wyraz ciekawym, mocnym, przykuwającym uwagę widza od pierwszej do ostatniej sceny.

Najznakomitsi artyści sceny i ekranu: JUNUSZA - STĘPOWSKI, CYBULSKI, BOGUSZ, SIELAŃSKI, ŻELICHOWSKA, TRAPSZO, SZCZEPAŃSKI, BUCZYŃSKA, JASIŃSKA i wiele innych, prześcigają się nawzajem w kunszcie aktorskim — ich gra jest wprost niezrównana.

Strona muzyczna tego arcydzieła jest nie mniej rewelacyjna: muzyka profesora JANA MAKLAKIEWICZA, śpiew IGNACEGO DYGASA, chóry OPERY WARSZAWSKIEJ.

Niezrównane arcydzieło kinematografii polskiej „TY CO W OSTREJ ŚWIECISZ BRAMIE" to wspaniała i wzruszająca epopea dramatycznych przeżyć ludzkich, — o niespotykanym dotąd rozmachu i potędze realizacji.

GUERNICA — ŚWIĘTE MIASTO BASKÓW
„Czerwoni", uciekając przed zwycięskimi oddziałami wojsk powstańczych w swej nienawiści podpalili święte miasto Basków Guernica. Na zdjęciu z lewej ponury widok jednej ze zniszczonych ulic, z prawej oddziały narodowe, po wkroczeniu do miasta zaopatrują w żywność ludność cywilną.

Mistrzostwa bokserskie Europy w r. 1938 w Irlandii

Mediolan. — W niedzielę przybyła tu polska reprezentacja pięściarska, która weźmie udział w mistrzostwach Europy. W drodze Polacy zatrzymali się na dobę w Wenecji. Drużyna polska czuje się dobrze. Wszyscy są zdrowi, zamieszkali w hotelu „Titanus Loretto". Po południu Polacy odbyli pierwszy trening kondycyjny. Waga niestety wykazała szereg przekroczeń zawodników. Najgorzej jest z Czortkiem, który wykazał aż dwa kilogramy nadwagi. Jest jednak nadzieja, że w ciągu 3 dni uda się Polakom nadwagę zlikwidować.

Poza Polakami przybyli narazie jedynie Niemcy i Rumuni.

W poniedziałek odbył się kongres Międzynarodowej Federacji (FIBA), na którym rozpatrywano przydział następnych mistrzostw Europy, przy czym ubiegały się o ich organizację Polska i Irlandia. Ostatecznie większość wypowiedziała się za Irlandią. W dalszych obradach dokonano wyborów uzupełniających, przyjęto na członków Kubę i Litwę, a przy omawianiu przepisów ustalono, że niski cios będzie tylko wtedy uznany, jeżeli zostanie zauważony i potwierdzony przez dwóch sędziów punktowych.

Narodowe biegi na przełaj

Warszawa. — W dniu 3 maja odbyły się na terenie całej Polski narodowe biegi na przełaj. Według pobieżnych obliczeń biegów tych było około 500 a liczba startujących sięga 16 tysięcy zawodników. Najwięcej biegów odbyło się: w województwie warszawskim — 103 z 3600 zawodnikami, poznańskim — 101 biegów z 3021 zawodnikami, lwowskim — 58, śląskim — 33. Najgorzej wypadł bieg w Krakowie, gdzie na starcie stanęło zaledwie 4 zawodników.

W poszczególnych miastach zwyciężyli: We Lwowie na dystansie 5 km Kucharski w 15:48 przed Opiakiem 15:56; Toruń na 6 km — 1) Szymański (KPW), 2) Andrzejewski; Warszawa na 7 km — 1) Badal (AZS) 23:23, 2) Ruszlewski 23:36, 3) Duplicki; Katowice na 5 km — 1) Kulej (Pog.) 17:20, 2) Szymczak; Wilno na 6 km — 1) Zylewicz 21:01, 2) Kulinkowski 21:02; Białystok na 5 km — 1) Półtorak 15:23, 2) Łukaszewicz.

Hokej na trawie

WKS — Czarni 2:0 (2:0). Wojskowi górowali zdecydowanie w pierwszej połowie, w której zdobyli obie bramki przez Kurowskiego. Po zmianie stron gra się wyrównała. (wz)

Lekka atletyka

W Żabikowie Warta (kombinowana) pokonała Sokół Żabikowo 56,5:35,5 p. Wyniki osiągnięto następujące: **100 m:** 1) Bajerlein (W) 11.7, 2) Lettnik (W); **400 m:** 1) Bajerlein (W) 57.7, 2) Lettnik (W); **1 500 m:** 1) Maćkowiak (W) 4:30.5, 2) Górny (W); **kula:** 1) Jensch (Sok) 12.02, 2) Roger (W) 11.59; **dysk:** 1) Jensch (Sok) 33.37, 2) Roger 32.02; **oszczep:** 1) Roger (W) 42.90, 2) Jensch (Sok) 41.43; **skok w zwyż:** 1) Roger 1.48, 2) Zbyszewski (W) 1.30; **w dal:** 1) Bajerlein (W) 6.00, 2) Lettnik (W) 5.88, **4 × 100 m:** 1) Warta (w składzie: Bajerlein, Maćkowiak, Roger, Lettnik 52.3, 2) Sokół Żabikowo (mz)

Przewidziany na 30 bm. trójmecz lekkoatletyczny Bydgoszcz — Gdańsk — Królewiec oraz zawody Prusy Wschodnie — Polska Półn. odbędą się prawdopodobnie 6 czerwca. (Pat)

Juniorzy Warty pokonali KPW 44:34 p. Wyniki osiągnięto następujące: 60 m: 1) Musielak (W) 7.7, 2) Pawlak (W); 100 m: 1) Musielak (W) 12.5, 2) Dański (KPW); 500 m: 1) Wiśniewski (KPW) 1:16.2, 2) Iczakowski (W); **kula:** 1) Dański (KPW) 12.54, 2) Moczyński (W) 11.90; **dysk:** 1) Dukowski (W) 37.05, 2) Lechowski (KPW) 33.92; **w zwyż:** 1) Dański (KPW) 1.45, 2) i 3) Pawlak i Wasilewski (W) po 1.40; **w dal:** 1) Dański (KPW) 5.50, 2) Moczyński (W) 5.27; **4 × 100 m:** 1) Warta (w składzie: Pawlak, Fidler, Iczakowski i Musielak) 51.06, KPW zdyskwalifikowano za przekroczenie toru. (mz)

W trójboju pań Warta pokonała Sokół 465,5:348,5. Wyniki przedstawiają się następująco: **60 m:** 1) Kryżanka S. (W) 8.7, 2) Kryżanka P. (W) 8.9, 3) Andraszewska (S) 9.4; **skok w zwyż:** 1) Laubówna (S) 1.32, 2) Kryżanka S. (W) 1.26, 3) Kryżanka P. (W) 1.23; **kula:** 1) Kryżanka S. (W) 9.05, 2) Laubówna (S) 7.99, 3) Kryżanka J. (W) 7.98. (mz)

Trójbój drużynowy (Sokół, Warta b i kombinowana HCP i KPW) zakończył się zwycięstwem Warty 4921.30 p. przed Sokołem 4462.80 p. i kombinowaną drużyną 3492,85 p. **W skoku w dal:** 1) May (W) 6.15, 2) Kułakowski (S) 6.05, 3) Stawiński (W) 5.99; **100 m:** 1) Kozłowski (W) 11.8, 2) Kułakowski (S) 11.9 i 3) May (W) 12.1; **kula:** 1) Kozłowski (W) 10.38, 2) May (W) 9.50, 3) Kułakowski 9.38. (mz)

W wewnętrznych zawodach AZS poznańskiego uzyskano kilka dobrych wyników. Hoffmann Marian w skoku w dal osiągnął 7.09 i w trójskoku 14.10. Z pań Lubelska poszczycić się może zwycięstwem na 100 m nad słabą w tym dniu Lubiczówną.

Panie. **100 m:** 1) Lubelska 13.8, 2) Lubiczówna (o pół metra), 3) Roszakówna; **200 m:** 1) Lubiczówna 29.2, 2) Wohlgetanówna, 3) Roszakówna; **kula:** 1) Lubiczówna 8.12, 2) Jeziorkówna 7.12, 3) Roszakówna 7.09; **skok w wyż:** 1) Wohlgetanówna 1.25, 2) i 3) Lubiczówna i Lubelska po 1.22; **w dal z miejsca:** 1) Kamieńska 2.29, 2) Lubelska 2.22, 3) Lubiczówna 2.20; **w dal z rozb.:** 1) Lubiczówna 4.83, 2) Lubelska 4.46, 3) Wohlgetanówna 4.27; **rzut dyskiem:** 1) Jeziorkówna 21.99, 2) Wohlgetanówna 20.71, 3) Lubiczówna 20.45.

Panowie. **60 m:** 1) Popek 7.1, 2) Tęsiorowski (o metr), 3) Sokołowski; **kula:** 1) Schmidt 12.69, 2) Hoffmann II 12.32, 3) Kaszubski 11.88; **skok w wyż:** 1) Hoffmann I 1.81, 2) Schmidt 1.75, 3) Farowicz 1.66; **800 m:** 1) Modrzewski 2:07, 2) Reinko 2:15.3; **400 m:** 1) Zieleniewski 54.2, 2) Michalski 56.2, 3) Penno; **w dal z rozb.:** 1) Hoffmann II 7.09, 2) Hoffmann I 6.82, 3) Schmidt 6.70; **oszczep:** 1) Cylke 50.80, 2) Rejecki 44.94, 3) Klepacki 42.47; **trójskok:** 1) Hoffmann II 14.10, 2) Hoffmann I 13.60, 3) Kaszubowski 13.05; **dysk:** 1) Hoffmann I 38.45, 2) Cylke 35.69, 3) Kaszubowski 34.72; **4 × 100 m:** 1) AZS I (Popek, Hoffmann I, Sokołowski, Tęsiorowski) 46, 2) AZS II. (mz)

W Włocławku odbyły się zawody lekkoatletyczne. Hanke (Warszawianka) skoczył w dal 7.31 m (wynik tylko o 7 cm gorszy od rekordu Polski Nowaka). Inne wyniki: kula Gierutto 15.05 m 1 500 m Wirkus 4.18. (i)

Bieg narodowy w Poznaniu. W pierwszym biegu na trasie 3 500 m startowali seniorzy. Zawodnicy po trzykrotnym okrążeniu bieżni boiska Sokoła wybiegli poza boisko. Na bieżnię pierwszy wpadł Niewiada (HCP), który w ładnym stylu i dobrej formie ukończył bieg przed Nowickim (KPW) mając czas 12:59, 3) Grześkiewicz (Sok), 4) Molski (HCP), 5) Geisler (HCP), 6) Braun (HCP).

W drugiej grupie startowali juniorzy od 16 do 18 lat, dla których trasa wynosiła około 2 000 metrów. Startowało 30 zawodników. Pierwsze miejsce zajął tegoroczny zwycięzca młodzików biegu Kuriera Poznańskiego Badura (HKS) w czasie 7:14, 2) Sypniewski (HCP), który cały czas prowadził i dopiero na finiszu przegrał. 3) Kahl (DSC).

W trzecim biegu juniorzy do 16 lat przebiegli trasę 1 500 m. 1) Janer (gim. Szillera) 5:54, 2) Hernes (HKS Jarocin) i 3) Trawiński (Niestowarzyszeni). (mz)

W niedzielę w południe odbył się tradycyjny bieg na przełaj organizowany przez KSM Poznań Boże Ciało w lasku debińskim. Idealna wprost trasa biegu prowadziła cały czas ścieżkami lasu i wynosiła około 2 400 m. Na starcie stanęło 16 zawodników, z których 13 bieg ukończyło. Niespodziewane zwycięstwo odniósł Szych (Warta) przebywając trasę w czasie 6:37.2, 2) Jakubowski (Sokół Poznań) o 15 m za zwycięzcą, 3) Mańkowski (KSM Stęszew), zdobył jako pierwszy członek KSM puchar wędrowny oddziału Boże Ciało, 4) Czekała (KSM Główna), 5) Molski (HCP), 6) Klub (KSM Winiary). (al)

W Gnieźnie stanęło do zespołowego biegu na przełaj miast Wielkopolski na trasie 4 300 m 32 zawodników. Zwyciężył Świniarski (Poznań) 17:57.2, 2) Płotkowiak (Poznań), 3) Rogalski (Poznań), 4) Przybylski (Poznań), 5) Marcinkowski (Sokół Gniezno). W ogólnej punktacji zwyciężył Poznań 20 pkt. przed Gnieznem. (br)

Do biegu narodowego w Ostrowie stanęło 22 zawodników. Zwyciężył Gorych (Sokół Zacharzew) 13:58.5 (trasa 4 000 m) 2) Kaczmarek (Sokół Ostrów) 14:12.6, 3) Müller Fr. (WKS).

Juniorzy — trasa 1 500 m: 1) Grobelny St. (KPW Skalmierzyce), 2) Molski Jan (Sokół Ostrów), 3) Czempik (Sokół Ostrów).

Panie na 1 000 m: 1) Nowicka Bożena (Sokół Ostrów) 4:14, 2) Artmańska Gertruda (S. O.), 3) Tomczakówna Helena (S. O.) (os)

O mistrzostwo m. Ostrowa. Pchnięcie kulą — juniorzy: 1) Kuśnierkiewicz 13.45, 2) Szczublewski Józef 12.88, 3) Wronecki Henryk 11.19. Wszyscy z Gim. Kupieckiego. Skok w dal pań: 1) Strumpfówna Kaz. (KPW) 4.08, 2) Tomczakówną H. (Sokół) 3.73, 3) Nowicka Barb. (Sokół) 3.58. Skok wzwyż panów: 1) Nowaczyk Andrzej (Sokół) 1.62, 2) Kuśnierkiewicz 1.56, 3) Droszcz Wit. 1.50. 60 m pań: 1) Strumpfówna 8.7, 2) Nowicka Bożena 9.1, 3) Tomczakówna 9.3. 60 m jun.: 1) Wronecki 8.1, 2) Trzciński 8.6, 3) Kopka Edw. 8.7. Kula 1) Koperzanka Anna 6.80, 2) Olekówna M. (Sokół) 6.49, 3) Tomczakówna H. (Sokół) 6.41. W dal panów seniorów: 1) Droszcz W. 5.72, 2) Nowaczyk (Sokół) 5.45, 3) Szczublewski J. (Sokół) 5.20. W dal jun.: 1) Kopka 4.97, 2) Wronecki 4.67, 3) Kamiński 4.60. 100 m seniorów: 1) Kubacki 12.4, 2) Łęczyński 12.8, 3) Muszyński Edw. 13.1. (os)

Piłka nożna

Admira — Szamotulski 3:0 (1:0).

Czarni i Pogoń 1: 0 (1.0).

Mistrzostwa młodzików PZOPN. Pogoń i Britania 2:1 (0:1). San i Admira 1:0 (0:0). HCP I i Sparta 3:1. Warta I i Blask 10:1 (5:0). — KPW i Młodzież Mosina 6:0. Polonia (Gł) i Pentatlon 3:1 (1:0).

Inne wyniki: Pogoń II i Warta III 4:4 (2:1). Polonia komb. (Gł) i Huta Szkła (Antoninek) 6:2 (2:1). Polonia II i Sparta 2:1 (1:0). Sokół Mosina i Obra (Zbąszyń) 4:1 (1:1). Legia (Środa) i Britania 3:0 (1:0). Pentatlon — Grom 2:1 (1:0). Sokół Jeżyce i Blask 2:1 (2.0).

Mistrzostwa klasy A. PZOPN. Polonia (Główna) i HCP 4:0 (1:0).

San i Warta II. 3:0 (2:0).

Kościański i Polonia (Kępno) 0:0.

Stella Żabikowo — R. K. S. „Naprzód" 2:1.

Holandia — Belgia 1:0 (1:0). W Rotterdamie wobec 60 tys. widzów Holandia zrewanżowała się za poniesioną w rb. w Brukseli porażkę.

Niemcy — Szwajcaria 1:0 (1:0). W Zurychu odbyło się w niedzielę, po raz 20, międzypaństwowe spotkanie, zakończone zwycięstwem reprezentacji Niemiec. Na zawodach obecnych było 35 tys. widzów, co stanowi, jak na stosunki szwajcarskie swojego rodzaju rekord

O „Złoty kask" Targów Poznańskich

Pierwsze motocyklowe wyścigi uliczne w Poznaniu!

Poznań. — Ostatni, na szeroką skalę zakrojony wyścig motocyklowy w Poznaniu, wyścig o mistrzostwo Polski i „Grand Prix", odbył się w 1932 roku. Wyścig uliczny, który rozegrano w niedzielę, był nowością w naszym mieście i dlatego cieszył się niebywałym zainteresowaniem, gromadząc wzdłuż 2000 m długiej trasy, prowadzącej ulicami Jarochowskiego (start i meta), Sczanieckiej, Matejki, Grottgera i Ułańską, ponad 20 tys. publiczności.

Wyścigi składały się z sześciu biegów, z których każdy odbywał się na trasie 20 km (10 okrążeń). Ogółem udział wzięło 25 motocyklistów na 28 zgłoszonych, przy czym na starcie nie stanęli Bathelt, Szydłowski i Lemański. Reprezentowanych było 14 klubów z 13 ośrodków, w tym 3 kierowców zagranicznych, Link i Beranek z Wiednia oraz Schumann z Kamienicy.

Trasa była — według oświadczenia uczestników — ciekawie wybrana, posiadała bowiem różnorodną nawierzchnię (asfalt i kostka posypana żwirem) oraz urozmaicone krzywiny, które wymagały stosowania rozmaitej techniki.

Szczęśliwie odbyło się bez poważniejszych wypadków. Jedynie w piątym biegu zderzyły się dwie maszyny i przy tym lekko zraniły trzech widzów. Mianowicie Ostapowicz z Gdyni wyrzucony został z krzywiny tak, że jechał tuż przy chodniku i wtedy kierownicą zawadził o jakiegoś żołnierza. Motocykl wywrócił się, a na Ostapowicza najechał jadący tuż za nim Śmigielski. W rezultacie trzy osoby spośród publiczności zostały lekko ranione a obie maszyny poważnie uszkodzone. Obaj zawodnicy wyszli z wypadku cało.

Bieg pierwszy w kategorii do 600 ccm odbył się przy udziale 9 maszyn. Od początku do końca prowadził zdecydowanie Mieloch z Ostrowa, podczas gdy walka toczyła się na dalszych miejscach. Zwyciężył Mieloch w czasie 17:42.4 przed Ostapowiczem (Gdynia), Menkem (Toruń) i Falkowskim (Gdynia). Wyścig ukończyło 6 maszyn.

W biegu drugim (do 350 ccm) uczestniczyło również 9 motocykli. Również tu aż do mety prowadził stawkę Breslauer z Sosnowca. Krótko po starcie zerwał się hamulec wiedeńczykowi Berankowi, który musiał się wycofać z konkurencji. Za Breslauerem 16:47.5 uplasowali się Link (Wiedeń), Dąbrowski (Gdynia), „Bezet" (Warszawa) i Korytyński (Bielska).

Cztery maszyny kategorii do 250 ccm, wystartowały w trzecim biegu, przy czym wszystkie przyszły do mety. Najszybszym zawodnikiem był tu Ziółkowski (Poznań), który jednak z powodu upadku krótko po starcie stracił prawie 2 minuty, a mimo to zdołał wysunąć się z ostatniego na drugie miejsce. Zwyciężył zdobywca ostatniego „kasku" poznańczyk Weyl 18:25.5. Trzecie miejsce zajął Śmigielski (Gdańsk) przed Golasikiem (Bielsko).

Bieg motocykli z przyczepkami był popisem bezkonkurencyjnym motocyklisty niemieckiego Schumanna (Kamienica) 16:46.4, który wraz z swoim towarzyszem w przyczepce Beerem popisywali się brawurową jazdą. Drugim był Olejniczak (Poznań). Kowalski (Poznań) wycofał się po 7 okrążeniach.

Bieg główny o „Złoty kask" Targów Poznańskich zgromadził na starcie trzech pierwszych z pierwszych trzech biegów bez Dąbrowskiego. Początkowo prowadził Mieloch, lecz już po pierwszym okrążeniu na czoło wysunął się Breslauer, który też zdobył „Kask", przychodząc w 16:09.4 przed Linkem i Mielochem. Ostapowicz, Weyl oraz Śimigielski wycofali się. Ziółkowski zajął 4 miejsce.

Do ostatniego biegu z wyrównaniem zakwalifikowało się dwóch zawodników. Był to rewanżowy wyścig między Breslauerem i Linkem. Jadącemu na drugiej pozycji Breslauerowi zerwał się na 8 okrążeniu łańcuch i w ten sposób Link ukończył bieg sam w czasie 16:13.7.

Organizacja wyścigu była dobra. Wobec szczególnego rodzaju terenu istniały trudności z utrzymaniem porządku na trasie i dlatego więcej niż połowa publiczności dostała się na nią bez biletów.

Polska — Francja 5:2

Warszawa. — W spotkaniu z mocno rezerwowym zespołem francuskim, które odbyło się w dniach od soboty do poniedziałku w Warszawie, gracze polscy wykazali, iż są już w dobrej formie. Spotkanie to było, zarówno treningiem jak i próbą sił przed walką Polski z Czechosłowacją, która odbędzie się w dniach 14—16 bm. w Warszawie. W wyniku stoczonych spotkań reprezentacja wyznaczona została następująco: gry pojedyńcze — Hebda i Tarłowski, gra podwójna — Hebda i Tłoczyński.

W niedzielę, w drugim dniu odbyły sę trzy gry, którym przyglądało się przeszło 6000 widzów. Tarłowski po regularnej i ostrej grze, w której przez cały czas miał inicjatywę, pokonał Petra 6:1, 8:6, 6:3. Jędrzejowska nie miała trudnego zadania z Henrotin, która grała bardzo miękko. Polka panowała przez cały czas na korcie i wygrała 6:0, 6:3. Jak było do oczekiwania, grę podwójną para polska Hebda i Tłoczyński przegrała zdecydowanie, mimo że lepszymi graczami byli Polacy, lepszą parą zaś Francuzi. Jamain i Petra wygrali 6:2, 4:6, 7:5, 6:2.

W trzecim, ostatnim dniu Tłoczyński spotkał się z Petrą, górując nad nim rutyną i większą regularnością, gdyż Francuz psuł niekiedy bardzo łatwe piłki i przegrał 4:6, 2:6, 6:2, 3:6. W ostatniej grze Tarłowski pokonał Jamaina 7:5, 9:7, 6:8, 6:0. Francuz grał lepiej niż z Hebdą, regularnie i pracowicie. W trzecim secie Tarłowski miał meczbal.

Po grach ambasador francuski p. Noel wręczył zwycięskiej polskiej drużynie ofiarowany przez siebie puchar przechodzi.

Sunderland — Preston North End 3:1 (0:1). Finałowe spotkanie o puchar Anglii odbyło się na wypełnionym do ostatniego miejsca, 93 tysięcznym tłumem, stadionie w Wembley. Przeszło 300 tys. osób nie dostało się na stadion. Prowadzenie zdobył Preston przez Franka O'Donnela. Dopiero po zmianie stron Sunderland uzyskał przewagę i trzy bramki przez Gurney'a, Cartera i Burbanksa. Puchar oraz medale wręczał król Jerzy VI, który wraz z małżonką był obecny na spotkaniu.

Terminarz rozgrywek międzyokręgowych o mistrzostwo Polski ustalony został następująco:

20. 6.: Poznań — Warszawa, Pomorze — Łódź, Kielce — Śląsk, Lwów — Lublin, Stanisławów — Wołyń, Wilno — Polesie.

27. 6.: Poznań — Łódź, Warszawa — Pomorze, Śląsk — Kielce, Lublin — Wołyń, Stanisławów — Lwów, Polesie — Białystok.

11. 7.: Pomorze — Poznań, Łódź — Warszawa, Śląsk — Kraków, Lwów — Wołyń, Lublin — Stanisławów, Wilno — Białystok.

18. 7.: Warszawa — Poznań, Łódź — Pomorze, Kraków — Kielce, Lublin — Lwów, Wołyń — Stanisławów, Polesie — Wilno.

25. 7.: Łódź — Poznań, Pomorze — Warszawa, Kielce — Kraków, Wołyń — Lublin, Lwów — Stanisławów, Białystok — Polesie.

1. 8.: Poznań — Pomorze, Warszawa — Łódź, Kraków — Śląsk, Wołyń — Lwów, Stanisławów — Lublin, Białystok — Wilno.

Spotkania rzutu II odbędą się w następujących terminach: 8, 15, 22 i 29 sierpnia oraz 5 i 19 września rb.

Mistrz i wicemistrz awansują jak wiadomo do ligi.

Doroczne międzymiastowe spotkanie między robotniczymi reprezentacjami Warszawy i Łodzi o puchar przechodni wygrała Warszawa w stosunku 2:0.

Zwycięstwo Fiałki w Berlinie

Berlin. (PAT.) W międzynarodowym biegu przez Berlin jedyny startujący Polak Fiałka odniósł duży sukces, zajmując pierwsze miejsce, bijąc wszystkich zawodników zagranicznych i elitę biegaczy niemieckich. Zwycięstwo Fiałki było

Krakowianin jako zwycięzca

bezapelacyjne, co zresztą wynika chociażby z faktu, że Polak wyprzedził następnego z kolei Anglika Sullivana o 2 minuty. Fiałka od samego początku objął prowadzenie, nie oddając je do końca. Na drugim miejscu przez pewien czas trzymał się berlińczyk Braesecke, który w końcu spadł na 9 miejsce. Na ostatniej, trzeciej części trasy na drugie miejsce wysunął się Anglik Sullivan. Nie potrafił on jednak zagrozić Polakowi, który powiększał coraz bardziej dystans, dzielący go od Anglika. Zwycięstwo Polaka wywarło olbrzymie wrażenie na tłumach publiczności, których liczba przewyższała 100 tysięcy.

Popularna ta impreza sportowa, która tak mile się skończyła dla nas, przyniosła Niemcom sporo rozczarowania, gdyż zarówno w biegu, jak i w chodzie na tym samym dystansie zwyciężyli bezapelacyjnie goście zagraniczni.

Tłumy śledziły z zapartym oddechem perypetie obu imprez, tracąc pod koniec coraz bardziej nadzieję na zwycięstwa

Fiałka na trasie w Berlinie

niemieckie. Piękna słoneczna pogoda miała tę niedogodną stronę, iż upał dawał się we znaki mniej wytrzymałym zawodnikom. Wielu z nich odpadło, nie dokończywszy biegu.

Techniczne wyniki biegu są następujące: 1) Fiałka (Polska) w czasie 1 g. 26:37.2, 2) Sullivan (Anglia) 1 g. 28:31, 3)

Modne wiosenne **Kapelusze** tak dla Pań jak dla Panów

Bielizna — Trykoty — Szale
Pończochy - Rękawiczki - Krawaty
Ng 42 187/8

Najkorzystniej tylko w firmie

M. SVENDA
POZNAŃ, STARY RYNEK NR 65

Bertsch (Niemcy) 1 g. 28:42.2, 4) Borgsen (N.) 1 g. 29:02.6, 5) Ghaedig (N.) 1 godz. 30:08.4.

Wyniki chodu: 1) Whitlock (Anglia) w czasie 2 g. 02:14, 2) Bleiweiss (Niemcy) 2 g. 02:22, 3) Dahlinsch (Łotwa) 2 g. 04, 4) Prehn (Niemcy) 2 g. 05:33, 5) Priga (Łotwa) 2 g. 06:11.

Automobilizm

Wyniki I zjazdu klubowego Polskiego Touring Klubu. 1 maja rozpoczął się I zjazd klubowy Polskiego Touring Klubu z całej Polski. Przybyły do mety wozy z najodleglejszych województw oraz zagranicy, ogółem 54 samochody bez punktów karnych oraz kilka maszyn poza konkursem. Wszystkie pojazdy uczestników zostały gratisowo ulokowane w odpowiednich garażach. Zaznaczyć należy, że przyjazd do mety obowiązywał tylko członków biorących udział w imprezie organizowanej w ramach zjazdu, który właściwie rozpoczął się zebraniem ogólnem uczestników w dniu 2 maja o godz. 17 w salonach Klubu Urzędn. przy ul. Fredry 12. Zebranie zagaił delegat okręgowy inż. Trampler. Najciekawszym momentem zjazdu był referat sędziego apelacyjnego p. dra Cypriana pt. „Motoryzacja i prawo", który niezwykle żywo i interesująco poruszył dziedzinę odpowiedzialności kierowcy w wypadkach samochodowych i szczegółowo naświetlił moment spowodowania wypadku, oraz jego przyczyny z punktu widzenia sędziego orzekającego.

Złoty puchar Międzynarodowych Targów Poznańskich zdobyła po raz drugi ekipa poznańska Polskiego Touring Klubu uzyskując wspólnie 3 522.20 punktów. Pierwszą nagrodę zdobył inż. Kremky na samochodzie Opel, II nagrodę zdobyła p. drowa Ceglińska na samochodzie Polski Fiat, III — Augustyn ks. Czartoryski na samochodzie Polski Fiat, IV — Christian Queck na samochodzie Mercedes Benz, poza tym wszystkim zawodnikom rozdano gratisowo pamiątkowe plakiety.

Doroczny Zjazd Gwiaździsty na międzynarodowe Targi Poznańskie, zorganizowany w niedzielę przez Automobilklub Wielkopolski, cieszył się nie notowanym od lat powodzeniem. Na zgłoszone 72 samochody, na znajdującą się przy placu Wolności metę przybyło w godzinach przedpołudniowych w niedzielę 60 wozów. Pierwszy raz odbył się również zjazd motocyklowy, w którym uczestniczyło ponad 70 zawodników.

W ogólnej punktacji konkurencji zwyciężył członek AW., Kwiatkowski na Polskim Fiacie 508, tkóry wystartował z nad granicy polsko-rumuńskiej z Podwołoczysk. 2) Bellen (Autom. Łódzki) na Polskim Fiacie 1500, startując z poza Wilna, 3) Laurysiewicz (Automobilklub Polski, Warszawa), 4) dr Ign. Chrzanowski (AW.). W kategorii juniorów zwycięsko wyszedł Szypuła (AW) na Adlerze. (wz.)

Kolarstwo

Drużynowy wyścig o mistrzostwo okręgu poznańskiego na dystansie 100 km odbył się na trasie Osiedle Warszawskie przez Swarzędz, Kostrzyn, Neklę, Wrześnię, Czerniejewo, Neklę, Kostrzyn i Swarzędz na metę. Warunki szosowe były dobre, dużą przeszkodą był jednak duży ruch samochodwy. Najlepszy czas a zarazem zwycięstwo odniosła pierwsza drużyna „HCP" w składzie: Kluj, Lange M., Szymański, Stankowski i Antowski, która przejechała trasę w czasie 3 godz. 01:05 (liczy się czas czwartego przybytego do mety zawodnika); drugie miejsce zajęła drużyna PTC i M (Sarnowski, Komorniczak, Thiem i Garczyński) w czasie 3 g. 12:30. Drużyna ta jechała razem całą trasę i przybyła na metę w jednym szeregu. — Trzecie miejsce zajęła II drużyna „HCP" 3 g. 15 min.; 4) „Sokół" (Inowrocław), 5) Zw. Strz. 3 g. 21:25 6) „Polski Kl. Kol." (Gniezno) 3 g. 34:20, 7) „Stomil" 3 g. 39 min. Organizacja wyścigu na trasie jak i na mecie była sprawna.

O puhar Davisa

Australia — Meksyk 4:1.

Belgia — Węgry 3:2. W ostatnim dniu spotkania w Budapeszcie Lacroix pokonał Węgra Gabory 6:1, 6:2, 6:3 a Dallos odniósł zwycięstwo nad Nayaertsem 7:5, 4:6, 6:2, 3:3, po czym Belg zrezygnował z dalszej walki.

Poł. Afryka — Holandia 4:1. W Amsterdamie Południowa Afryka odniosła wysokie zwycięstwo nad Holandią 4:1. W niedzielę Farquharson zwyciężył Teschemachera 9:7, 6:1, 6:3, a Kirby oddał zwycięstwo Hughanowi bez walki.

Ameryka — Japonia 5:0.

Szwajcaria — Irlandia 3:2 i spotka się w drugim kole z Belgią.

Piłka ręczna

W turnieju o mistrz. Europy w Rydze Polacy przegrali do Francji 24:29 (11:15). Drużyna nasza wykazała brak zgrania oraz słabą kondycję fizyczną. Kosze zdobyli: Różycki 9, Stok 8, Grzechowiak 4, Kasprzak 2 i Patrzykont 1. Litwa niespodziewanie pokonała Włochy 22:20 (15:9), Estonia — Egipt 44:15, Łotwa — Czechosłowacja 44:11.

Wszystkie drużyny podzielono na dwie grupy po cztery państwa. Polska gra w grupie II: Polska, Francja, Łotwa i Czechosłowacja. Do półfinału wchodzą dwie pierwsze drużyny z każdej grupy.

W Kościanie rozegrała reprezentacja poznańskich szkół średnich zrzeszona w Miedzyszk. KS spotkanie w koszykówce oraz w siatkówce z miejscowym Gim. KS „Hellada", ulegając nieoczekiwanie bardzo ambitnie grającym gospodarzom: w koszykówce — 21:22 (12:10), przy czym kosze zdobyli dla zwycięzców: Bromka (10), Popiołek (8). Kozłowski i Siewruch (po 2), a dla MKS Wrzesiński (9), Abramowicz (8), Rydlewski i Jarczyński (po 2). W siatkówce „Hellada" wygrała w stosunku 2:0 (15:2, 18:16). (a)

Szermierka

Półfinał szermierczych drużynowych mistrzostw Polski. Niespodziewanym sukcesem poznańskiego mistrza zakończyły się niedzielne spotkania półfinałowe w szpadzie i szabli o drużynowe mistrzostwo Polski. Z braku środków finansowych poznańscy Akademicy nie uczestniczyli ostatnio w żadnych zawodach, a odbyte przed tygodniem spotkanie treningowe z miejscowym WKS, wykazało nienajlepszą formę zawodników.

Przed południem odbyły się walki na szpady z następującymi wynikami (w nawiasach podajemy stosunek trafień): AZS Poznań — PPW Łódź 12:4 (41:24); AZS Poznań — AZS Warszawa 9.5:6.5 (36:33); AZS Warszawa — PPW Łódź 10:6 (35:27); Walki na szable stoczono po południu z następującymi wynikami: AZS Poznań — PPW Łódź 13:3 (72:35); AZS Poznań — AZS Warszawa 10:6 (65:55); AZS Warszawa — PPW Łódź 14:2 (75:31). W obu broniach AZS Poznań zajął pierwsze miejsce przed AZS Warszawa i PPW Łódź i zakwalifikował się do finału mistrzostw drużynowych, które odbędą się 29 czerwca w Warszawie.

Strzelanie

Na strzelnicy wojskowej w Poznaniu przy Bramie Warszawskiej odbyły się strzelania z broni wojskowej o mistrzostwo m. Poznania, dla organizacyj zrzeszonych w Polskim Związku Strzelectwa Sportowego. Zawody odbyły się w dwóch grupach.

Mistrzostwa indywidualne w grupie I: 1) Tomaszewski Jan (Zw Rez.) 92/100 p., 2) Stryczyński Marian (H. Cegielski) 90 p., 3) Dudziński Czesław (Zw. Prac Skarb.) 90 p., 4) Jędrzejak Józef (KPW dw. os.) 90 p., 5) Kamiński Stanisław (KPW III) 90 p., 6) Matysiak Jerzy (Zw. Prac. Skarb.) 88 p., 7) Ciesielski Stefan (Zw. Prac. Skarb.) 87 p., 8) Modzelewski Wacław (Zw. Prac. Skarb.) 86 p.

Mistrzostwo zespołowe w grupie I zdobył zespół Pracowników Skarbowych w składzie: Dudziński Czesław, Matysiak Jerzy, Ciesielski Stefan, Modzelewski Wacław, Wagner Stefan 428/500 p., 2) Pocztowe Przysposobienie Wojsk. III 418 p., 3) Państwowe Zakł. Umundurowania 393 p.

Mistrzostwa indywidualne w grupie II: 1) Pożoga Stanisław (Policyjny KS) 144/200 p., 2) Marciniak Władysław (PPW I) 139 p., 3) Sieradzki Kazimierz (Państw. Mon. Spir.) 136 p., 4) Gadomski Ignacy (Bractwo Kurk.) 132 p., 5) Koperski Wacław (KPW dyr.) 132 p., 6) Maserak Stanisław (KPW dyr.) 127 p., 7) Muszyński Nikodem (Bractwo Kurk.) 126 p., 8) Sosno Wiktor (Policyjny KS) 125 p.

Mistrzostwa zespołowe w grupie II: 1) KPW ognisko dyr. w składzie: Koperski Wacław, Maserak Stanisław, Łukaszyk Wiktor, Demarczyk Feliks, Mikusiński Władysław 606/1000 p., 2) Bractwo Kurkowe 590 p., 3) Pocztowe Przysp. Wojsk. I 487 p.

Ogółem w grupie I brało udział w zawodach 87 zawodników z pośród 12 organizacyj, w grupie II 51 zawodników z 8 organizacyj, co w porównaniu z rokiem ubiegłym stanowi bardzo duży wzrost zainteresowania się sportem strzeleckim w organizacjach.

Liga okręgowa PZOPN

HCP — OSTROVIA 5:3 (3:3)

Poznań. — Zawody odbyły się na boisku Cegielskiego, który zdaje się definitywnie zapewnił sobie tytuł mistrzowski. Zwycięstwo jednak tym razem drużynie HCP nie przyszło łatwo, gdyż Ostrovia stawiała zacięty opór. Bramki dla zwycięzców uzyskali Musielak (2), Sztok, Konopa i Skrzypczak. Sędziował p. Staliński.

LEGIA — POLONIA 2:1 (1:0)

Leszno. — Dość szczęśliwe zwycięstwo, po na ogół wyrównanej grze — odniosła drużyna Legii. W 37 minucie Legia strzeliła przez Przybyłowicza pierwszą bramkę. W 8 min., po zmianie stron, Martynow wyrównał. W 39 min niespodziewany daleki strzał Przybyłowicza z 30 metrów przyniósł gościom zwycięstwo. Sędziował p Berdychowski.

KPW — WARTA 2:2 (2:0)

Poznań. — Zawody były bardzo interesujące. Wynik remisowy na ogół odpowiada przebiegowi gry. Nawrot i Lis zdobyli bramki dla Warty a dla KPW — Białas i Jańczak. Sędziował p. Kosmowski.

Korona przegrała w Ostrowie z tamtejszym KPW 1:4 (0:2)

K. P. W. (Ostrów) — Korona 4:1 (2:1). Gra do przerwy dość wyrównana przy lekkiej przewadze gospodarzy. Bramki w tej części dla gospodarzy zdobyli Urbaniak i Leiński; Szymański nie wykorzystał jedenastki. Dla gości jedyną bramkę dnia strzelił Gabryelewicz. Po przerwie gospodarze mieli przewagę. Drużyna gości opadła na siłach i grała b. słabo, wskutek czego gospodarze przy końcu meczu zupełnie opanowali boisko. Sędziował dobrze p. Rucholski z Krotoszyna. Widzów około 700.

Warta — Warszawianka 1:1 (0:1)

Warta straciła pierwszy punkt

Poznań. — Warta nie ma szczęścia do Warszawianki. Goście stanowią typ drużyny, która wybitnie ustępuje drużynie poznańskiej, zawsze jednak sprawia Warcie na jej własnym boisku dużo trudności. I tym razem nie było inaczej. — Warszawianka jako całość ustępowała Warcie, mimo to już w 4 minucie gry Smoczek zdobył prowadzenie dla swych barw. Warta wyrównała po ciężkich tarapatach po przerwie w 23 min. przez Genderę. Zawody prowadził p. Rutkowski wobec przeszło 4 tys. widzów, w tym dużo gości targowych.

Warszawianka przyjechała zgodnie z domysłami prasy stołecznej z Martyną na obronie.

Ruch — ŁKS 4:2 (2:1)
Gracovia — Pogoń 5:1 (1:0)
AKS — Garbarnia 2:1 (2:0)

1. Warta 11 p. (6, 16:3),
2. Wisła 10 p. (6, 19:3),
3. Cracovia 10 p. (7, 20:6),
4. Ruch 10 p. (6, 16:7),
5. A. K. S. 10 p. (6, 13:7),
6. Warszawianka 8 p. (7, 15:12),
7. Garbarnia 5 p. (5, 8:5),
8. Pogoń 5 p. (6, 7:11),
9. Ł. K. S. 5 p. (7, 12:18),
10. Dąb 0 p. (18, 0:54).

Konkursy hippiczne w Gnieźnie

Gniezno. — Drugi dzień konkursów hippicznych w Gnieźnie ściągnął ponad 600 widzów.

W konkursie pań, w którym startowało 12 koni, zwyciężyła p. Zwierzchowska na „Urwisie", 2) von Essen na „Skattmanie", 3) Rozwadowska na „Faraonie", 4) Schweikert na „Pantherze", 5) Zwierzchowska na „Monologu", 6) Rowecka na „Mumie".

W konkursie panów cywilnych, w którym startowało 17 koni, zwyciężył Strzeszewski na „Owadzie". Drugie i trzecie miejsce zajął ten sam jeździec na „Rysiu" oraz na „Banzaju II, 4) Rómmel na „Dyngusie", 5) Lüttwitz na „Antylope", 6) Buhle na „Walorze II".

W konkursie zespołów o nagrodę miasta Gniezna, w którym startowało 14 zespołów, zwyciężył zespół Centrum Wyszkolenia Kawalerii w składzie: rtm. Kulesza na „Abdel Krimie", por. Komorowski na „Zbiegu II", rtm. Czerniawski na „Dionie", por. Bilwin na „Andaharze". — Drugie miejsce zajął pierwszy zespół Pomorskiego Towarzystwa Zachęty do Hodowli Konia, zespół Leszczyńskiego Klubu Jazdy Konnej oraz zespół Pułku Strzelców Konnych w Garwolinie. Drugą i trzecią nagrodą dzielą się więc trzy zespoły. Nagrodę honorową Koła Ziemianek powiatu gnieźnieńskiego dla indywidualnie najlepszego jeźdźca konkursu zdobył por. Komorowski na „Zbóju".

W konkursie szybkości startowało 40 koni. Zwyciężył p. Wołoszowski na „Astrze", 2) Strzeszewski na „Rysiu", 3) kpt. Dąbski-Nehrlich na „Polusie", 4) Rómmel na „Reszce" 5) kpt. Dąbski-Nehrlich na „W. Księciu", 6) Strzeszewski na „Owadzie", 7) bar. Essen na „Skattman", 8) mjr Lewicki na „Duncanie", 9) por. Męczarski na „Wojowniczej" i 10) rtm Czerniawski na „Argawie". (br.)

Trzeci dzień konkursów

Gniezno. — W poniedziałek, w trzecim dniu gnieźnieńskich konkursów hippicznych odbyły się 3 konkursy, które przyniosły następujące wyniki:

Konkurs ciężki (dokładności) — startowało 69 koni: 1) por. Bukowski (CWK) na „Tarzanie", 2) por. Skulicz (CWK) na „Aroza", 3) rtm. Czerniawski (CWK) na „Aragwa", 4) por. Komorowski (CWK) na „Zbiegu II", 5) ppor. Wołoszowski (1 p. s. k.) na „Żubrze II", 6) por. Piechocki (C. W. K.) na „Selimie", 7(mjr dypl. Lewicki (6 p. uł.) na „Kikimorze II", 8) Strzeszewski (Strzemienne) na „Banzaju II", 9) Rómmel (Łódź) na „Reszce", 10) ppor. Giera (16 p. uł.) na „Walkirii IV".

Konkurs szybkości pań i panów cywilnych — startowały 22 konie: 1) M. Zwierzchowska (Warsz.) na „Urwisie", 2) A. Rozwadowska (Starogard) na „Faraonie", 3) Strzeszewski na „Rysiu", 4) Hanna Schweikert (Łódź) na „Pantherze", 5) inż. Grabianowski (Poznań) na „Latawcu", 6) Strzeszewski na „Owadzie".

Konkurs parami (zwykły) — startowało 11 par: 1) bar. M. von Essen (Szwecja) na „Skattmanie" i por. bar. von Essen na „Brance", 2) Rozwadowska na „Banzaju" i Strzeszewski na „Bezeorze", 3) bar. von Essen „Wenusie" i rtm. Skupiński na „Promieniu". (br.)

Nowy zeszyt „Prasy"

Wyszedł z druku kwietniowy zeszyt „Prasy", organu Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism.

Artykuł wstępny tego zeszytu pt. „Doniosłe porozumienie" poświęcony jest omówieniu zawartego między Polskim Radiem a Polskim Związkiem Wydawców Dzienników i Czasopism układu, mającego na celu uzgodnienie usiłowań i ułatwienie realizacji wspólnych zadań obu instytucyj na drodze harmonijnej współpracy. Polskie Radio, oceniając znaczenie propagandowe prasy, współdziałać z nią będzie na rzecz podniesienia czytelnictwa pism. Prasa będzie popierała rozwój polskiej radiofonii, jako doniosłego czynnika kultury.

W artykule pt. „Zagadnienia propagandowe w Polsce" p. Franciszek Głowiński zwraca uwagę na konieczność podjęcia prac nad zorganizowaniem w Polsce racjonalnej propagandy i reklamy zbiorowej, jako środka zmierzającego do podniesienia poziomu naszego życia gospodarczego i ułatwienia zadań obrony i gospodarki finansowej państwa.

Artykuł p. Jana Mokrzyckiego „Prasa jako czynnik życia gospodarczego" stanowi zakończenie serii artykułów tegoż autora, drukowanych w „Prasie" począwszy od numeru grudniowego, a omawiających udział i wpływ przemysłu prasowego na życie gospodarcze.

Praca pt. „Zdrojownictwo krajowe i turystyka wewnętrzna a prasa" poświęcona jest zagadnieniu stosunku prasy do spraw turystyki krajowej i zdrojownictwa oraz kwestii wzmożenia ruchu turystycznego i podniesienia frekwencji w naszych miejscowościach klimatycznych, zdrojowiskach i letniskach przez przeprowadzenie na właściwą skalę odpowiedniej propagandy prasowej, zbiorowej i indywidualnej.

Artykuł p. Edmunda Seyfrieda, naczelnego dyrektora T-wa „Ruch" pt. „Kolportaż pism w r. 1936 za pośrednictwem Polskiego Towarzystwa Księgarni Kolejowych „Ruch", przynosi szereg ciekawych cyfr i zestawień z dziedziny kolportażu dzienników i czasopism.

W dziale „Sprawy i organizacje dziennikarskie" znajdujemy dalszy ciąg Rejestru Dziennikarzy, a mianowicie: Warszawa, lista nr. 3 i Wielkopolska, lista nr. 1.

Nadto zwykłe rubryki: Prace Związku Wydawców, kronika krajowa, prawo a prasa, prasa na szerokim świecie.

III Zlot gwiaździsty Aeroklubu Poznańskiego

Poznań. — W ciągu niedzieli i poniedziałku odbyły się na lotnisku cywilnym na Ławicy zawody lotnicze zorganizowane przez Aeroklub Poznański. W niedzielę odbył się zlot plakatowy, w którym zwyciężyła załoga poznańska — Koźmiński i Rychlicki, zdobywając nagrodę miasta Poznania.

W poniedziałkowym locie na orientację na pierwszym miejscu znalazła się osada lwowska — R. Weigl i B. Szolak, zaś w lądowaniu na punkt, nagrodę „Stomila" za najlepszy wynik zdobyli Pruszyński i Wielkoszewski (Lwów).

W ogólnej punktacji zlotu kolejność była następująca: 1. B. Kocjan i Abramski (Warszawa), zdobywając nagrodę Aerokl. Pozn., 2. Weigl i Szolak (Lwów), 3. Matheus i Pozowski (Gdańsk). Z osad poznańskich w ogólnej punktacji wysunęła się załoga Kowalski i Wydrowski, zdobywając odbiornik Elektrit.

Impreza odbyła się bez jakiegokolwiek wypadku. Na 22 zgłoszone awionetki na metę przyleciało 21 maszyn, z których wszystkie ukończyły konkurencje. (wz)

Czytajcie i abonujcie „Ilustracje Polska"!

Bezpłatne bilety do Cyrku Staniewskich dla Czytelników

ważne już na dzisiejsze wieczorowe przedstawienie

Bawiący od kilku dni Cyrk Staniewskich cieszy się olbrzymim powodzeniem, obecny program jest doprawdy rewelacyjny składający się z kilkunastu światowych atrakcyj.

Wydawnictwo chcąc wszystkim dać możność zwiedzenia wspaniałego programu, uzyskało specjalną zniżkę uprawniającą przy kupnie jednego biletu do wprowadzenia drugiej osoby na identyczne miejsce zupełnie bezpłatnie.

Kupon „Kuriera Poznańskiego"
do Cyrku Staniewskich ul. Fr. Ratajczaka
Okaziciel niniejszego kuponu, przy kupnie jednego biletu może wprowadzić drugą osobę na identyczne miejsce zupełnie BEZPŁATNIE.
Kupon ważny tylko we wtorek, 4 maja na przedstawienie wieczorowe.

Ng 42 275

DZIAŁ GOSPODARCZY

Popierajmy chrześcijańskie kasy bezprocentowe!

Co raz częściej spotykamy w prasie polskiej informacje i wzmianki o powstawaniu nowych chrześcijańskich kas kredytu bezprocentowego. Każdy niemal numer „Monitora Polskiego" przynosi ogłoszenia o dokonanej rejestracji takich kas na terenie różnych województw. Świadczy to o wyraźnym zainteresowaniu społeczeństwa polskiego akcją zakładania kas bezprocentowych. Warto więc obecnie zaznajomić najszerszy ogół z charakterem, rolą i znaczeniem tych kas dla naszego życia gospodarczego.

Należy przede wszystkim podkreślić, że chrześcijańskie kasy bezprocentowe są stowarzyszeniami dobroczynnymi. Działalność statutowa tych kas ma na celu okazywanie pomocy ubogiej ludności chrześcijańskiej w drodze udzielania kredytu bezprocentowego na cele gospodarcze, a więc: na zakładanie drobnych warsztatów rzemieślniczych, na otwieranie straganów, na handel domokrążny, na potrzeby rękodzielnictwa, drobnego rolnictwa itp. Nie trzeba nadmieniać, że pożyczki bezprocentowe są udzielane również i na podtrzymanie już istniejących, lecz z braku kredytu nie mogących się rozwijać, chrześcijańskich placówek gospodarczych. Pożyczki bezprocentowe, udzielane przez te kasy, są oczywiście bardzo drobne i w rzadkich wypadkach przekraczają jednorazowo 100 złotych.

Działalność kas bezprocentowych zmierza w prostej linii do złagodzenia klęski bezrobocia przez zatrudnienie bezrobotnych na polu samodzielności gospodarczej, przyczynia się do podniesienia i rozwoju chrześcijańskiego drobnego handlu i rzemiosła, umożliwia przejmowanie warsztatów pracy z rąk obcych itd. W tych warunkach należałoby życzyć kasom bezprocentowym jak największego rozwoju dla dobra zarówno ubogiej ludności chrześcijańskiej, jak i naszego życia gospodarczego. Osiągnięcie tego celu możliwe jest jednak tylko przy poparciu chrześcijańskich kas bezprocentowych przez całe społeczeństwo polskie.

Chrześcijańskie kasy bezprocentowe nie otrzymują dotychczas żadnej pomocy finansowe ze strony Państwa Polskiego. Subwencje, jakie udaje się uzyskać w poszczególnych wypadkach od samorządów gminnych i sejmików, wyrażają się w cyfrach znikomych, umożliwiających kasom zaledwie tylko rozpoczęcie działalności kredytowej. A potrzeby są wielkie. Całe stosy zgłoszeń pożyczkowych, otrzymywanych przez Zarządy kas bezprocentowych, leżą bez możności załatwiania z braku funduszów. Zarządy kas (nota bene pracujące honorowo i bardzo ofiarnie) czynią bohaterskie wprost wysiłki, by sprostać pilnym potrzebom pożyczkowym w swoim terenie, lecz nie są w stanie potrzeb tych w całości zaspokoić. Rzecz zrozumiała, iż praca Zarządów kas jest w tych warunkach istotnie niezmiernie ciężka. I tutaj winno przyjść do głosu społeczeństwo polskie. Ofiarna i bezinteresowna działalność chrześcijańskich kas bezprocentowych musi znaleźć niezwłocznie jak najszersze poparcie całego naszego społeczeństwa. Takie samo poparcie, jakie otrzymały żydowskie kasy bezprocentowe od społeczeństwa żydowskiego. Jest warunkiem należytego rozwoju tych kas i, powiedzmy to sobie otwarcie, ma wręcz decydujące znaczenie dla wykonania tych zadań gospodarczo-społecznych, jakie chrześcijańskie kasy bezprocentowe mają przed sobą.

Dlatego też sprawa nie cierpi zwłoki. Poparcie społeczeństwa wyrażać się winno przede wszystkim w zapisywaniu się na członków kas bezprocentowych chrześcijańskich, rozrzuconych po całym kraju. Składka członkowska wynosi przeciętnie od 25 do 50 groszy miesięcznie. Jest to wydatek naprawdę minimalny i kosztem tak niewielkiej ofiary każdy z łatwością spełnić może swój obowiązek obywatelski w tej dziedzinie. Wydatniejszą pomoc okazać mogą członkowie tzw. wspierający i dożywotni, dla których istnieją odpowiednio wyższe normy składek. Poza tym bardzo pożądane są wszelkie większe ofiary na fundusz pożyczkowy kas, udzielanie kasom pożyczek bezprocentowych, zwrotnych itd. Wszystkie chrześcijańskie przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe mają obowiązek opodatkowania się minimalnymi bodaj sumami (jednorazowo czy też stale) na rzecz kas bezprocentowych. W kasach tych, nie mających prawie żadnych wydatków administracyjnych, żaden grosz nie będzie zmarnowany i każda wpływająca suma użyta zostanie na powiększenie funduszów pożyczkowych. Pierwszy, próbny okres działalności chrześcijańskich kas bezprocentowych wykazał już, jak doniosłą rolę odegrać mogą te kasy w naszym życiu gospodarczym. Roli tej nie wolno lekceważyć lub też jej nie rozumieć. W obecnej chwili w każdym prawie powiecie są już zorganizowane względnie będące w stadium organizacji chrześc. kasy bezprocentowe. Pośpieszmy, nie zwlekając, z pomocą materialną tym kasom, każdy w swoim powiecie, czy mieście. Jeżeli w jakiejś miejscowości nie ma jeszcze chrześc. kasy bezprocentowej, to do czasu jej założenia należy okazać pomoc najbliżej położonej kasie kredytu bezprocentowego. Adresy tych kas otrzymać może każdy, zwracając się do Polskiej Centralnej Kasy Kredytu Bezprocentowego, Warszawa, ul. Miodowa 7, będącej Centralą wszystkich chrześcijańskich kas bezprocentowych w Polsce i zrzeszającej te kasy pod swym patronatem.

A więc wszyscy, komu dobro i przyszłość naszego gospodarstwa narodowego nie są obojętne, zapisujmy się na członków chrześc. kas bezprocentowych, składajmy ofiary na zasilenie ich funduszów pożyczkowych, szerzmy propagandę na rzecz tych kas i wszelkimi dostępnymi drogami popierajmy chrześcijańskie kasy bezprocentowe!

RYNKI PIENIĘŻNE I TOWAROWE

Pieniądz i papiery wartościowe

Tydzień ubiegły przyniósł silną baissę na wszystkich większych giełdach papierów wartościowych. Szczególnie gwałtowne formy przybrała ona w Londynie, Nowym Jorku, Paryżu i Budapeszcie. Ostatnia zniżka wełny była podjętą przez prez. Roosevelta akcją w kierunku przeciwdziałania zwyżce cen oraz przejściowym osłabieniem tendencyj na rynkach zbożowych i niektórych surowców przemysłowych. Dotychczasowa bardzo pomyślna koniunktura na rynkach towarowych, wywołana głównie dużymi zbrojeniami i gromadzeniem zapasów wojennych, może ulec w bliskiej przyszłości wydatnemu pogorszeniu. Poza tym na osłabienie tendencji wpłynęła również niejasna sytuacja finansowa i walutowa, a na poszczególnych rynkach jeszcze momenty lokalne i techniczno - giełdowe.

Dużą rolę w ostatnich wydarzeniach na giełdach światowych odegrała spekulacja. Zawodowi spekulanci, zwłaszcza w Londynie i Paryżu, którzy zakupili większe partie akcyj na terminy, wobec zbliżającego się terminu wykupu tych papierów, musieli sprzedać swoje akcje dla zdobycia gotówki potrzebnej na zapłacenie papierów nabytych na termin. Spowodowało to dużą podaż materiału a w konsekwencji spadek notowań.

Po raz drugi silny wpływ gry spekulacyjnej uwydatnił się pod koniec tygodnia. Na niektórych bowiem giełdach spekulanci wykorzystując niskie notowania, starali się nabyć większe ilości papierów. Wywołało to dość silną reakcję w postaci zwyżki kursów i wzmocnienie się ogólnej tendencji.

Pożyczki polskie na giełdzie nowojorskiej miały usposobienie słabsze. W dniu 30 kwietnia notowano: (w nawiasach cyfry z 23 kwietnia rb.): 8 pct poż. Dillona 46.25 (47.50), 7 pct poż. stabilizacyjna 61.75 (63.37½), 6 pct poż. dolarowa 48.25 (48.50), 7 pct poż. m. Warszawy 42.25 (44.25), 7 pct poż. śląska 42.25 (44.25).

Giełda warszawska nie pozostawała zupełnie pod wpływem rynków zagranicznych. Kursy większych wahań nie wykazały. Kursy ważniejszych dewiz zagranicznych kształtowały się jak następuje (pierwsza cyfra z 23, druga z 30 kwietnia rb.): Amsterdam 289.15 — 290.00, Bruksela 89.15 — 89.40, Londyn 26.08 — 26.17, Nowy Jork czek 5.27⅝ — 5.27⅞, kabel 5.28 — 5.28¼, Paryż 23.43 — 23.70, Praga 18.39 — 18.40, Sztokholm 134.35 — 134.95, Zurych 120.90 — 121.25.

Ziemiopłody

Ceny naszych głównych zbóż kształtowały się w zeszłym tygodniu następująco:

	26. 4.	27. 4.	28. 4.	29. 4.	30. 4.	1. 5.
Pszenica						
Warszawa	30,50	30,50	30,75	31,25	31,25	—
Poznań	27,75	28,00	28,00	28,25	28,50	29,00
Bydgoszcz	29,25	29,25	29.25	29,50	29,50	29,75
Łódź	—	30,75	31,00	31,25	31,50	—
Żyto						
Warszawa	23,50	23,50	23,75	24,00	24,50	—
Poznań	23,00	23,25	23,50	23,75	24,00	24,25
Bydgoszcz	24,50	24,50	24,50	24,50	24,50	24,50
Łódź	—	24,50	24,75	25,00	25,50	—
Jęczmień						
Warszawa	24,00	24,00	24,00	24,00	24,00	—
Poznań	24,50	24,50	24,50	24,50	24,50	24,50
Bydgoszcz	24,75	24,75	24,75	24,75	24,75	24,75
Łódź	—	—	—	—	—	—
Owies						
Warszawa	22,75	22,75	23,00	23,00	23,00	—
Poznań	22,25	22,25	22,25	22,25	22,25	25,25
Bydgoszcz	22,25	22,25	22,25	22,25	22,25	25,22
Łódź	—	22,75	22,75	23,00	23,25	—

Na rynkach zagranicznych trwała w dalszym ciągu tendencja zniżkowa po przejściowej poprawie cen. Kraje z nadwyżką eksportową — jak Kanada, Argentyna itd., wykazywały w ub. okresie sprawozdawczym większą aktywność, chcąc pozbyć się nagromadzonych (niezbyt wielkich zresztą) zapasów przed nowymi żniwami.

W Polsce natomiast ceny poprawiły się ponownie. Niewątpliwie działają tutaj obawy o stan zasiewów, które w wielu okręgach poważnie ucierpiały.

Masło

Tendencja na poznańskim rynku masła jest nadal bardzo mocna na skutek trwającego dużego zapotrzebowania w województwach centralnych i południowych, gdzie produkcja nie wystarcza dla pokrycia popytu. Wywóz poważnych ilości towaru na inne rynki krajowe spowodował haussę na rynku poznańskim; dotychczasowych cen nie udało się utrzymać. W ubiegłym tygodniu ceny masła zwyżkowały do poziomu 3,60 zł za 1 kg. w detalu; cena II gatunku masła deserowego wynosiła w ub. tygodniu w detalu 3,40 zł za 1 kg. Wskutek takiego ukształtowania się warunków rynkowych zmalał oczywiście nasz eksport masła. (az)

Jaja

Tendencja na poznańskim rynku jaj doznała w ub. tyg. znacznego wzmocnienia na skutek nieco zmniejszonego dowozu towaru do okręgów konsumcyjnych. Aczkolwiek produkcja jest zadowalająca, to przecież producenci muszą swoje dostawy ograniczyć z uwagi na konieczność nasadzania kur; obecny czas jest bowiem okresem wylęgu, do czego zużywa się znaczne ilości jaj. Mimo to kupcy poznańscy zdołali dotąd ceny utrzymać na dotychczasowym poziomie, aczkolwiek nie kryją się z tym, że utrzymanie cen na dalszą metę natrafi na poważne trudności. Eksport jaj był dotąd dość znaczny przy dobrych cenach. (az)

Bydło i mięso

Na poznańskim rynku trzody chlewnej zaznaczyła się w ub. tyg. pewna poprawa, wyrażająca się w zwyżce cen oraz gładkim targu. Notowania cen wszystkich kategoryj świń wykazały zwyżkę o 2 zł na 100 kg.; świnie I kategorii notowano w ub. tygodniu od 102 do 104 zł, podczas gdy w tyg. poprzednim ceny wahały się pomiędzy 100 a 102 zł. Powodem pomyślniejszego ukształtowania się warunków rynkowych był niewątpliwie okres bezpośredni przed Targami Poznańskimi oraz z uwagi na dużą ilość świąt w b. tyg., co przeszkadza rzeźnikom w normalnej pracy ubojowej; z tej przyczyny rzeźnicy zakupywali towar na pokrycie swojego zapotrzebowania na przeciąg około dwu tygodni. Spęd świń był normalny, gdyż ogółem dowieziono 1.810 sztuk.

Analogicznie ułożyły się warunki na poznańskim rynku bydła. Wprawdzie notowania cen pozostały bez zmiany, lecz towar lokowano dość łatwo. Do gładkiej sprzedaży przyczynił się przyjazd kupców z okręgów południowo - zachodnich kraju, którzy szukali bydła na eksport do Włoch. Jedynie dobre gatunki krów z trudem znajdowały nabywców. Ceny cieląt zwyżkowały o 2 zł na 100 kg., przy czym zaznaczyć należy, że zwyżka ta spowodowana została przypadającym na b. tydzień terminem targów i dużą ilością świąt. Na rynku owiec nie zaszły żadne szczególne zmiany.

Tendencja na rynku ogólnokrajowym utrzymuje się nadal i wykazuje cechy pewnej stabilizacji warunków. (az)

Uczciwy Polak popiera polski handel, przemysł i rzemiosło.

KRONIKA GOSPODARCZA

Z KRAJU

(k) **Rozwiązanie dalszych karteli w przemyśle przetwórczym.** Orzeczeniem ministra przem. i handlu rozwiązano z dniem 1 bm. dalszych 9 karteli w przemyśle przetwórczym oraz 1 międzynarodowe porozumienie kartelowe polsko-czechosłowackie. Rozwiązaniu uległy następujące organizacje kartelowe: 1. kartel producentów drutów i gwoździ, utworzony w Warszawie dnia 30 marca 1935 r. w formie spółki podwójnej pod firmą „Biuro Sprzedaży Zjednoczonych Fabryk Drutu i Gwoździ". W skład kartelu wchodziły 23 fabryki. 2. Kartel producentów rozjazdów kolejowych, krzyżownic, skrzyżowań oraz przecięć torów, który opierał się na umowie zawartej w Warszawie dnia 25 luego r. ub. przez 8 firm. 3. Kartel producentów części kutych, dostarczanych dla P. K. U., utworzony został w grudniu 1933 r. na czas nieoznaczony przez „Górnośląskie Zjednoczone Huty Królewska i Laura S. A." oraz „T. A. dla fabrykacji śrub i wyrobów kutych Brewilier i S-ka i A. Urban i Synowie". 4. Kartel producentów łańcuchów i wędzideł, utworzony przez dwie firmy w Katowicach dnia 24 kwietnia 1934 r. 5. Kartel producentów wentyli rowerowych oraz ich części utworzony przez dwie firmy. 6. Kartel producentów płytek ściennych glazurowanych, utworzony przez dwie firmy. Jednocześnie z rozwiązaniem tego kartelu orzeczono rozwiązanie międzynarodowego porozumienia kartelowego z czeską spółką „Keramika" w Pradze. 7. Kartel producentów szpagatów, utworzony w Warszawie dnia 11 grudnia r. ub. pod firmą „Biuro Kontroli Szpagatów firm Stradom, Lenko i Rassalski" przez trzy fabryki. 8. Kartel producentów olejny i stearyny, utworzony w Warszawie dnia 18 sierpnia r. ub. przez dwie firmy. 9. Kartel producentów przetworów owsianych, zawarty w Warszawie dnia 18 sierpnia 1936. przez dwie firmy.

(k) **Egzaminy dla pracowników handlowych.** Art. 124 prawa przemysłowego przewiduje możność wprowadzenia drogą rozporządzeń ministrów przemysłu i handlu oraz opieki społecznej egzaminów dla wykwalifikowanych pracowników m. in. i w handlu towarowym. Naczelna Rada Zrzeszeń Kupiectwa Polskiego, wychodząc z założenia, że wprowadzenie tego rodzaju egzaminów przyczynić się może w bardzo znacznym stopniu do podniesienia poziomu pracowników handlowych, wypowiedziała się jednomyślnie za wydaniem rozporządzenia wprowadzającego egzaminy na wykwalifikowanych pracowników handlowych.

Pasy transmisyjne w znanych od 59 lat jakościach dostarcza
Z. MAZURKIEWICZ Sp. z o. o.
Fabryka pasów i składnica artykułów techniczn.
Poznań, Kantaka 8/9 — tel. 30-22

Z ZAGRANICY

(z) **Targi Wrocławskie.** W dniu 5 maja otwarte zostaną uroczyście doroczne Targi Wrocławskie. Szczególnie bogato reprezentowany będzie dział maszyn rolniczych obesłany przez wszystkie niemal formy niemieckie. Obok działu maszyn rolniczych znajduje się stoisko samochodów. Wystawione będą poza tym obrabiarki do drzewa i metali, chłodnie, instalacje pomiarowe i mleczarskie, jak również różne motory i narzędzia. W centralnym punkcie Targów obok eksponatów zagranicznych , oferowane będą rowery, maszyny do szycia, maszyny biurowe, piece, instalacje oświetleniowe itp. W specjalnym pawilonie znajdą się artykuły radiotechniczne, instrumenty muzyczne, porcelana oraz przedmioty do gospodarstwa domowego. Rolników zainteresuje m. in. Śląska Wystawa Budowlana. Odrębne miejsce przeznaczone jest na stoiska dla państw południowo - wschodniej Europy i Polski. Udającym się na Targi Wrocławskie z Polski przysługują na terenie Rzeczypospolitej 25-procentowe zniżki kolejowe, a na kolejach niemieckich 60-procentowe.

(z) **Międzynarodowa konferencja cukrownicza** wchodzi w końcowe stadium swych prac. Ogłoszony został komunikat, który podaje zasady ewentualnego porozumienia. Porozumienie to byłoby zawarte na okres 5 lat, przy czym kilka krajów zgodziło się na zmniejszenie swego kontyngentu w pierwszym roku trwania układu (1937(38). Wyrażane są przypuszczenia, że niektóre kraje nie będą mogły w tym roku wyeksportować całości przyznanego im kontyngentu, co wpłynie na uzdrowienie tzw. wolnego rynku. Ażeby jednak eksport był możliwie dostosowany do zapotrzebowania, wprowadzona zostanie klauzula, na której podstawie specjalna instytucja nadzorcza będzie upoważniona do równomiernego, nieprzekraczającego 5 pct, ograniczenia kontyngentu. Jeżeli — przeciwnie — zapotrzebowanie rynku wolnego wzrośnie, możliwe będzie równomierne podwyższenie kontyngentów poszczególnych krajów.

Zakończenie procesu o zajścia w Czyżewie

Zeznania księży i adw. Jursza

Przewód sądowy procesu o zajścia w Czyżewie dobiegł końca, wyrok jednak ogłoszony zostanie dopiero dzisiaj, we wtorek po południu.

Ostatni dzień procesu wypełniły zeznania 120 świadków. Zaczęło się od zeznań policjantów, którzy mówili, że widzieli niektórych oskarżonych w tłumie. Z kolei zeznawało 18 świadków, Żydów.

Największe zainteresowanie wywarły zdecydowane zeznania księży z Czyżewa ks. Chmielewskiego i ks. Zaremby oraz adw. Jursza, b. więźnia Berezy.

ZEZNANIA KSIĘŻY

Świd. ks. Stanisław Chmielewski, wikariusz z Czyżewa: — W dniu 5 stycznia rb. między godz. 12 a 1 po południu usłyszałem krzyk na rynku. Zauważyłem większą ilość policji. Zapytałem się komisarza policji, kto kazał wyrzucać ludzi ze sklepów chrześcijańskich. Komisarz odpowiedział, że starosta Świątkiewicz. Świadek dał się do starosty i od niego dowiedział się, że Stron. Narod. nie prowadzi obecnie bojkotu, a akcję antypaństwową, więc dlatego chce zrobić porządek w powiecie za pomocą sprowadzonej policji. Starosta oświadczył, iż uczynił to z czystym sumieniem.

Ks. Chmielewski zeznaje, że komisarz P. P. żądał od księdza, by kazał ludziom, chroniącym się przed pałkami policyjnymi na cmentarz kościelny, opuścić to miejsce. Ksiądz odmówił temu żądaniu, bo schroniły się tam kobiety i dzieci. Kiji, kłonic, ani kamieni ludzie nie mieli.

Słyszał świadek, jak ludzie krzyczeli: „Policja bije, uciekajcie". Ksiądz wpływał na ludność, by prowadzono spokojną akcję bojkotową.

Ksiądz Chmielewski wydaje najpochlebniejsze świadectwo o osk. Stefanie Kraszewskim.

ZACHOWANIE SIĘ POLICJI W CZYŻEWIE

Świd. ks. Stanisław Zaremba — wikariusz z Zambrowa, zeznaje, że słyszał od członków Stron. Narod., iż mieli polecenie spokojnej akcji bojkotowej. Ks. Zaremba był w czasie zajść w Czyżewie.

Zachowanie się oddziałów policyjnych było „wyzywające i niesympatyczne". Widział, jak „zielona" policja biła kolbami ludzi, m. i. osk. Ołdakowskiego, którego „bito w sposób nieludzki, leżącego na ziemi". Sam to świadek na własne oczy widział. Policja goniła i wyłapywała ludzi. Polaków rozpędzała policja, a gromad Żydów nie rozpędzano. Widział świadek, jak przy wypędzaniu ze sklepu policja tak biła, że nawet lufa odpadła od karabinu. Widział świadek poplamione krwią miejsca w sklepach. To widział świadek w rynku.

Wezwano nawet ks. Zarembę do udzielania ostatniego namaszczenia Olejami św. jednego z pobitych. Widział, jak też policjanci bili kobiety. Wystraszeni Polacy pochowali się. Na rynku pozostała tylko policja i Żydzi.

Akcja policyjna wywarła złe wrażenie na ludności polskiej.

Prokurator: — Dlaczego zachowanie się policji było wyzywające?

Ks. Zaremba: — Bo zadaniem policji jest spokój, a nie było tego łagodnego stosunku wobec ludności.

ZAGROŻENIE BEREZĄ

Adw. Marian Jursz, b. więzień Berezy zeznaje:

— Od 1933 r., kiedy Roman Dmowski rzucił hasło odżydzenia Polski. Str. Narodowe z całą energią wzięło się do tego dzieła, więc i w powiecie wysokomazowieckim podjęliśmy to dzieło.

Przewodniczący kilkakrotnie przerywa świadkowi.

Dnia 29 listopada 1936 r. starosta zawezwał świadka i zażądał, by p. Jursz utrzymał spokój w powiecie, bo premier Składkowski na inspekcji powiatu zagroził p. Jurszowi w wypadku niepokojów Berezą. Świadek oświadczył, iż zachowanie spokoju jest zadaniem policji, która ma do dyspozycji auta, telefony i środki techniczne, a nie Stronnictwo Narodowe.

Świadek przestrzegał starostę przed takim eksperymentowaniem, bo to nie doprowadzi do uspokojenia ludności.

Adw. Jursz odpowiedział staroście, że Berezą go nie zastraszą.

Okazało się, iż Bereza nie zlikwidowała Stronnictwa Narodowego w pow. wysoko-mazowieckim.

Późnym wieczorem nastąpiły przemówienia stron, przy czym prokurator zrzekł się oskarżenia w stosunku do siedmiu oskarżonych z powodu braku dowodów winy.

Po triumfach w Krakowie, Warszawie i Lwowie wystąpi

w środę, dnia 5 maja w auli Uniwersytetu Poznańskiego o godz. 20

Jadwiga Lachowska

światowej sławy śpiewaczka, primadonna Wielkiej Opery w Madrycie i Opery w San Carlo w Neapolu w jedynym koncercie

W PROGRAMIE PIEŚNI KOMPOZYTORÓW POLSKICH I ZAGRANICZNYCH — przy fortepianie prof. M. Sauer

Cały dochód przeznaczony na niezamożną młodzież akademicką. zg 1434

Wielki wieczór tańca

Przypominamy o dzisiejszym występie świetnych solistów baletu warszawskiego ze słynnym tancerzem i baletmistrzem Janem Gieplińskim na czele. Niezwykle bogaty program wieczoru oraz sławne nazwiska wykonawców pp.: Z. Peczyńskiej, Z. Dąbrowskiego, J. Hryniewickiej, J. Leitzkówny, H. Szmolcówny, St. Wierzbickiego ściągną tłumy publiczności, gdyż będzie to rzadka okazja podziwiania niejednokrotnych laureatów międzynarodowych konkursów tanecznych w Warszawie, Wiedniu i Berlinie.

Balet Parnella w Poznaniu
Nowy zupełnie program

Jak się dowiadujemy z prasy stołecznej **FELIKS PARNELL przygotował nowy program baletowy na powtórny objazd zagranicę.** Każdy numer jest tak precyzyjnie wykonany, że nie będzie przesadą jeśli powiemy, że wprowadza nas w podziw, że jeden człowiek może mieć tyle i takich pomysłów. **Mistrz Parnell** również daje pomysły co do ilustracji muzycznej. Projekty na dekoracje i kostiumy, to też każdy numer **Parnella** jest wielkim arcydziełem, zupełnie słusznie oklaskiwany przez cały świat. Również wiele pracy włożyli w to kompozytorzy, komponując zupełnie nowe melodie przystosowane do choreograficznych wymagań Parnella. **Galewski** stworzył przepiękne w stylu i kolorycie dekoracje. Kostiumy dostosowane do całości cieszą oko pomysłem, barwą, wykonaniem, projektowane są przez **prof. Adama Bunscha** i **Gieną Galewską.** Wszyst. to jednak razem wzięte przechodzi przez surową cenzurę mistrza **Parnella** i jego niezrównanej partnerki **Zizi Halamy,** która w swe kompozycje taneczne włożyła cały swój talent znakomitej tancerki. Nic też dziwnego nowy program baletu **FELIKSA PARNELLA** jest wspaniałym widowiskiem tak pod względem choreografu jak i wystawy. Z zadowoleniem dowiadujemy się, że balet Parnella przed powtórnym wyjazdem zagranicę wkrótce zawita i do naszego miasta wraz z całym zespołem w skład którego wchodzą: **ZIZI HALAMA, ALICJA HALAMA, M. BISIAKÓWNA, J. SZOMAŃSKA, I. DZIEKANOWSKA, FELIKS PARNELL, CZESŁAW KONARSKI, Z. KILIŃSKI, T. WOLIŃSKI, S. KAPLIŃSKI, K. MACIASZCZYK i T. ANDRZEJEWSKI.**

BALET PARNELLA wykon. nowy zupełnie program, między innymi: „CHŁOPCY MALOWANI", — RAPSODIA WĘGIERSKA, — STO LAT WALCA — W KAŻDYM PORCIE DZIEWCZNA — MIŁOŚĆ HISZPANKI — NOWE MASKI — CYRULIK W ZALOTACH CASANOWA.

Orkiestra pod dyrekcją kompozytora Zygmunta Wiehlera.

Znakomity Balet Parnella wystąpi w Poznaniu dwukrotnie a to: w sobotę i w niedzielę 9 maja o godz. 11 wiecz. w kinoteatrze „Słońce". Ze względu na niebywale zainteresowanie dwoma występami BALETU PARNELLA uprasza się Szan. Publiczność o wcześniejsze zakupywanie biletów, które w cenie od 1—5 zł są już do nabycia w składzie cygar p. Szrejbrowskiego ul. Br. Pierackiego 20. Telef. 56-38.

zg 26 899

KOMUNIKATY TEATRALNE

We środę 5 bm. „Goplana" Wł. Żeleńskiego.

We czwartek 6 bm. o godz. 12 wielki poranek taneczny zespołu Jana Cieplińskiego.

O godz. 15 „Miłostki kadetów".

Wieczorem znakomita opera Verdiego „Bal maskowy".

Z Teatru Polskiego

Tydzień Targowy wypełnią następujące sztuki: 4 maja „Kwadrans przed dwunastą", 5 maja „Gdzie diabeł nie może", 6 maja po południu „Zamieszaj", wieczorem „Bessie", 7 maja „Wieczór trzech króli", 8 maja prapremiera ostatniej nowości „Niezwykła transakcja", komedia hiszpańska M. Sierra i O. Maura.

Z Teatru nowego

Z powodu niezwykłego powodzenia „Warszawska Szopka Polityczna" pozostaje jeszcze kilka dni. Przedstawienia odbywają się codziennie o godz. 7,15 i 9.15 wiecz. W szopce występują wszystkie najbardziej znane osobistości ze świata politycznego, artystycznego i literackiego, stworzone ręką znakomitego karykaturzysty J. Zaruby i ilustrowane tryskającym humorem i satyrą tekstem i piosenkami w wykonaniu świetnych artystów scen warszawskich A. Boguckiego, i E. Solarskiego. Przedsprzedaż biletów po cenach zniżonych w firmie F. Zygarłowski.

Jutro w środę w kinoteatrze „Słońce" Leon Wyrwicz i Tadeusz Faliszewski.

Jutro, w środę, czeka miasto nasze artystycz na atrakcja. Oto po dłuższej nieobecności w Poznaniu — przybywa na jedyny występ **LEON WYRWICZ,** najznakomitszy estradowy komik polski, ulubieniec całej Polski i wystąpi w swym własnym popisowym repertuarze:

jutro w środę, dnia 5 maja o godz. 11-tej wiecz. w kinoteatrze „SŁOŃCE". LEON WYRWICZ w Poznaniu reklamy nie potrzebuje! Zna go dobrze i kocha cała Polska! Gdziekolwiek na estradzie zjawi się ten znakomity komik — to z góry można przewidzieć, że zbiegną się tłumy żądne śmiechu i radości, którą hojnie nieci swym humorem ten niezrównany polski humorysta. W jutrzejszym WIECZORZE udział przyjmie ponadto ulubieniec publiczności znakomity piosenkarz **TADEUSZ FALISZEWSKI,** który odśpiewa szereg najnowszych przebojów swego przebogatego repertuaru. Cała Polska zna dobrze Faliszewskiego z płyt gramofonowych i radia nic więc dziwnego, że wszystkie Poznanianki ciekawe są zobaczyć i usłyszeć swego ulubieńca. **A więc wszyscy jutro w środę do „Słońca" na występ WYRWICZA i FALISZEWSKIEGO. Bilety po cenach najniższych od 1—3 zł są do nabycia w składzie cygar p. Szrejbrowskiego ul. Pierackiego 20 Telef. 56-38.**

zg 26 900

W czwartek bezpłatna podróż do Gdyni

Ze względu na kolosalne zainteresowanie rozdawaniem bezpłatnych biletów do Gdyni i z powrotem, ofiarowanych przez Biuro Podróży „Orbis", — ilość osób ograniczona (jeden pociąg narazie wystarczy) — Liga Morska i Kolonialna przygotowała dla PT. Publiczności taką sensację poza atrakcją, jaką niewątpliwie będzie występ w „Słońcu" **w czwartek, 6 bm. o g. 12-tej,** najweselszego człowieka w Polsce, **Ludwika Sempolińskiego,** na poranku artystycznym w otoczeniu 14 osób najpopularniejszych artystów poznańskich. Moc niespodzianek. Bilety w cenie od 1 zł do 2,50 zł wcześniej do nabycia u Szrejbrowskiego.

dg 23 043

Repertuar Teatru Wielkiego
w okresie Targów Poznańskich

Wtorek, 4 maja 1937 o godz. 20
Uula Uniwersytecka

„Quo Vadis?"

Oratorium Feliksa Nowowiejskiego
na sola, chór i orkiestrę.

O godz. 20 **Wielki wieczór baletowy**

Zespołu Jana Cieplińskiego

Udział biorą: J. Ciepliński, Z. Buczyńska, Z. Dąbrowski, J. Hryniewicka, J. Leitzkówna, H. Szmolcówna, W. Wierzbicki.

Środa, 5 maja 1937 o godz. 20

Goplana

Opera Wł. Żeleńskiego. W głównych partiach: H. Dudicz-Latoszewska, Z. Fedyczkowska, St. Drabik, E. Maj, R. Peter.

Czwartek, 6 maja 1937 o godz. 12.
Poranek baletowy

Zespołu Jana Cieplińskiego

O godz. 15

Miłostki Kadetów

Operetka P. Gyöngyego i A. Steinbrechera. Gościnny występ Mieczysława Dowmunta.

O godz. 20

Bal Maskowy

Opera G. Verdiego. W głównych partiach: dr. Stani-Zawadzka, dr. Roessler-Stokowska, J. Woliński, E. Maj.

Piątek, 7 maja 1937 o godz. 20

Czterech Gburów

Opera komiczna E. Wolf-Ferrariego Obsadę stanowią: H. Dudicz-Latoszewska, Z. Fedyczkowska, M. Janowska-Kopczyńska, J. Musielewska, K. Urbanowicz, W. Szpingier, R. Peter, R. Cirin, A. Warchalewski, J. Gruszczyński.

Sobota, 8 maja 1937 o godz. 20

Aida

Opera G. Verdiego. W głównych partiach: dr Stani Zawadzka, dr Roessler-Stokowska, J. Woliński, E. Maj, W. Szpingier, R. Cirin.

Niedziela, 9 maja 1937 o godz. 15

Ptasznik z Tyrolu

Operetka K. Zellera. Gościnny występ Władysława Bratkiewicza.

o godz. 20. Zakończenie oficjalnego sezonu

Czterech Gburów

Opera komiczna E. Wolf-Ferrariego. Obsadę stanowią: H. Dudicz-Latoszewska, Z. Fedyczkowska, M. Janowska Kopczyńska, J. Musielewska, K. Urbanowicz, W. Szpingier, R. Peter, R. Cirin, A. Warchalewski, J. Gruszczyński.

Przedsprzedaż biletów w firmie A. Szrejbrowski ul. Pierackiego 20, telefon 56-38. Również w niedzielę i święta od godz. 12—2. Kasa Teatru Wielkiego otwarta w dzień przedstawienia od godz. 18, w niedziele i święta od godz. 12.

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

Dnia 2 maja o godz. 11,30 zasnął w Bogu opatrzony Sakramentami św., przeżywszy lat 89, nasz najdroższy ojciec, dziadek, teść, brat i wuj, ś. p.

Stanisław Mielcarski

emerytowany rektor szkoły powszechnej i honorowy obywatel miasta Borku, kawaler orderu „Polonia Restituta"

Złożenie zwłok do grobowca rodzinnego w Borku nastąpi w środę, 5 b. m. o godz. 16-tej.

zg 26 898

W głębokim smutku pogrążeni

Borek, Poznań, Trzemeszno. **dzieci i rodzina.**

W niedzielę, dnia 2 maja 1937 roku rozstał się z tym światem, nasz najukochańszy syn i brat, ś. p.

Jerzy Mieczysław Namysł

student II roku medycyny U. J. K.

przeżywszy lat 19. Pogrzeb odbędzie się we Lwowie, w środę, dnia 5 maja br. o czym zawiadamiają

w ciężkim smutku pogrążeni

Lwów, ul. św. Wojciecha 6b. **rodzice i brat.**

dg 23 042

W poniedziałek, dnia 3 maja 1937 o godz. 2 w nocy zasnął w Bogu, opatrzony Sakramentami św. mój najdroższy mąż, nasz ukochany i najlepszy ojciec, brat, szwagier i wuj, ś. p.

Stefan Szymandera

w 57 roku życia. Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 6 b. m. o godz. 5 po południu z kaplicy przy Wałach Jana III., na cmentarz świętomarciński przy ul. Bukowskiej. Msza św. żałobna w sobotę, o godz. 9 w kościele św. Marcina.

W ciężkim smutku pogrążona

żona, synowie i rodzina.

ng 43025 Osobnych uwiadomień nie wysyła się

KUPISZ

NAJTANIEJ **Dywany** Chodniki z pluszu boucle — ceraty linoleum

Kołdry na wacie wełnie puchu

NAJLEPIEJ **Materiały** trwałe bielskie damskie męskie

FIRANY JEDWABIE INLETY PŁÓTNA OBRUSY

W. GROSZKIEWICZ

POZNAŃ ST. RYNEK 59 — KROTOSZYN ODDZIAŁ: Rynek 12

Przyjmuje się asygnaty „Kredyt"

PRZY HEMOROIDACH (KRWAWIENIE, SWĘDZENIE, PIECZENIE, BÓLE) CZOPKI i MAŚĆ „VARICOL" GĄSECKIEGO DO NABYCIA W KAŻDEJ APTECE

ng 42 730

†

Dnia 1 maja 1937 roku rozstał się z tym światem po ciężkich z cierpliwością znoszonych cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy mąż, nasz najtroskliwszy i ukochany ojciec i wuj śp.

Józef Szymkowiak

przeżywszy lat 64.

Pogrzeb odbędzie się w środę, 5 b.m. o godz. 16,15 z kaplicy na cmentarzu Bożego Ciała na Dębcu.

W nieutulonym smutku pogrążeni

żona, dzieci i rodzina

Poznań, Półwiejska 21 zg 26 898

Najprzewielebniejszemu ks. kanonikowi Szrejbrowskiemu, przewielebnemu duchowieństwu, chórowi kościelnemu i towarzystwom śpiewackim, wszystkim którzy oddali ostatnią przysługę naszemu drogiemu synowi

śp. księdzu Jarosławowi

i okazali nam szczere współczucie składamy serdeczne

Bóg zapłać

Kalikstowie Jankiewiczowie

Gostyń dg 23044

Otwierajcie szafy! Przeglądajcie garderobę! Najlepiej odzież wiosenną czyści chemicznie i farbuje BARWA-KAŁAMAJSKI

Filie we wszystkich dzielnicach Poznania.

Pg 25 130/1-9.23/4

Dnia 2 maja 1937 r. zmarł we Lwowie

o. Ignacy Mieloch T. J.

Rektor Domu Rekolekcyjnego i 3-ciej Probacji

Msza św. w intencji ś. p. o. Ignacego odprawi się w kościele OO Jezuitów w Poznaniu w środę, 5-go b. m. o 9 godzinie.

zg 26 898 **oo. Jezuici.**

WRÓCIŁEM

Dr Wł. SUWALSKI

specjalista w chorobach kobiecych i położnictwie

ul. Cieszkowskiego 7

Lecznica prywatna. *Przyjm. 11,30—1 i 3—5*

Pg 27545-55,102

PALARNIĘ KAWY

na ca 15 kilo tylko mało używaną kupię. **St. Barełkowski,** hurt kolonialny. **Poznań,** Woźna 18

gn 42 017

TANATOL tępi KARALUCHY i PRUSAKI

ng 42 723

W sobotę, dnia 1 maja 1937 r. zasnęła w Bogu, opatrzona św. Sakramentami, nasza najukochańsza matka, teściowa i babka ś. p.

z Kowalskich

Michalina Kunzowa

przeżywszy lat 78.

Pogrzeb odbędzie się we wtorek 4 bm. o godz. 17 z domu żałoby przy ulicy Cichej 16 na cmentarz św. Wojciecha.

W ciężkim smutku pogrążona

rodzina

zg 27 546-55 108

Zakł. Pogrzeb. „Ceremonial", ul. Towarowa 25, tel. 31-80.

FORVIL PARIS ULUBIONY PUDER PANI

ng 43 094

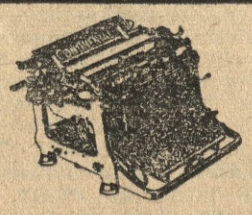

CONTINENTAL MERCEDES-EUKLID

maszyny do pisania kuferkowe i biurowe, maszyny do liczenia samozapisujące. kalkulacyjne maszyny klawiszowe, ręczne i elektryczne.

PRZYGODZKI, HAMPEL i SKA, Poznań

ng 42 987 SEW. MIELŻYŃSKIEGO 21 — TEL. 21-24

Wystawiamy na Międzynarodowych Targach Poznańskich Hala 17, stoisko nr. 1701

Poszukuję zaraz

MAGISTRA(Ę)

z prawem zarządu. Per 1. 7. 1937

ASYSTENTA i MAGISTRA

początkującego. Panowie o dobrej prezencji, wład. biegle język. niem., rutynowani sprzedawcy z dłuższą nieprzerwaną praktyką, zechcą szczegół. ofertę z życiorysem, odpis. świadectw, podaniem warunków i referencji przesłać do Skrytka pocztowa nr. 78 — Toruń.

dg 22 811

†

Dnia 1 maja 1937 r. zasnął nagle przeżywszy 78 lat, nasz najdroższy mąż i ojciec, ś. p.

Oktawian Ułaszyn

były ziemianin Kresów wschodnich

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 5 maja o godz. 16-tej z kaplicy cmentarnej na Jeżycach, o czym powiadamiają

pogrążeni w głębokim smutku

zg 26 901 **żona, córki i zięć.**

Przecznica 4. m. 5.

Dobrze zaprowadzony

interes zbożowy

z powodu śmierci właściciela **do wydzierżawienia.** Oferty do Kuriera Poznańskiego pod **zg 26894**

5-cio pokojowe

komfortowe, pierwsze piętro, zł 125,— stosowne dla lekarza **zaraz do wynajęcia WIERZBIĘCICE NR. 15** blisko dworca autobusowego. Wiadomość u stróżki. zg 26897

Poszukuję **akcji**

DRUKARNI POLSKIEJ

(Kurier Poznański)

Zgłoszenia do Biura Ogłoszeń „Par" pnd nr. Pg 27537-1/88

†

Dnia 2 maja 1937 r. zasnęła w Bogu, opatrzona Sakramentami św., nasza najukochańsza matka, żona, teściowa, ś. p.

z Tarasów

Maria Chlebowska

primo voto Kubiakowa

w 59 roku życia. Pogrzeb odbędzie się w środę, 5 b. m. o godzinie 4.30 z kaplicy cmentarnej w Dębcu, o czym zawiadamiają

w ciężkim smutku pogrążeni

ng 26902 **mąż, dzieci i rodzina.**

LOKAL składający się z 3 pokoi przy placu Wolności. Odnowiony, winda do dyspozycji,

od zaraz do wynajęcia.

Oferty Kurier Poznański **zdr 26 876**

Gospodarstwo

trzydziestomorgowe masywnymi zabudowaniami, inwentarzami 8 000, wpłaty 4 000, powiecie szamotulskim, korzystnie. Poznań. Wodna 27 (skład cukierków).

zd 986

Lokal Licytacji BRUNONA TRZECZAKA Stary Rynek 46/47. (dawniej ul. Wroniecka 4) sprzedaje codziennie od godz 8—18-ej **urządzenia domowe, kompletne pokoje, pojedyńcze meble, dywany, fortepiany, pianina, obrazy, lustra, podarki praktyczne i dekoracyjne, urządzenia składowe oraz różne towary.**

Przeprowadzam taksowanie oraz likwidację **mieszkań i składów** u zleceniodawcy lub zabieram przedmioty na życzenie do własnego Lokalu Licytacji. Pg 27 259-17,141

Erika pisze lżej, prędzej ciszej, ładniej i wykonuje do 12 odbitek

SKÓRA i S-KA-POZNAŃ

Al. Marcinkowskiego 23 — Telefon 18-47

BACON EXPORT GNIEZNO SP. AKC.

FABRYKI i ODDZIAŁY:
Bydgoszcz — Gniezno — Grodzisk — Tczew — Chojnice — Skalmierzyce — Gdynia — Warszawa — Dubno.

EXPORT bekonów, szynek i konserw w puszkach, wędlin, żywych i bitych świn, drobiu, jaj, kapusty, ogórków, i t. p.

DYREKCJA: Bydgoszcz, ul. Maks. Piotrowskiego 12/14

Wystawiamy na Międzynarodowych Targach Poznańskich pawilon 17

PRACA UCZONYCH

w dziedzinie kosmetyki lekarskiej dała wyniki nadspodziewane. Ludzie ci wypowiedzieli wojnę przedwczesnemu starzeniu się i stworzyli środki, wywołujące działaniem swym cudowne wprost rezultaty. Do środków tych należy Krem Cazimi Metamorphosa, który dzięki swym odżywczym składnikom „zmieniającym" (metamorphosa) odnawia najbardziej zniszczoną cerę, usuwając piegi, zmarszczki i wągry. Udelikatnia skórę i nadaje jej młodzieńczą świeżość.

KREM CAZIMI METAMORPHOSA

usuwa piegi, zmarszczki, wągry i inne wady cery

ng 42 731

STAN RACHUNKÓW

Stan czynny — **Banku Związku Spółek Zarobkowych Sp. Akc. w dniu 31 grudnia 1936 r.** — Stan bierny

		zł	gr
Kasa i sumy do dyspozycji:			
a) gotowizna w kasie	1.598.423,84		
b) pozostałość w bankach emis. i państw.	4.399.335,88	5 997 759	72
Pieniądze zagraniczne		102 637	83
Kupony		1 648	42
Papiery wartościowe własne:			
a) papiery państwowe	1.232.351,13		
b) listy zastawne	799.459,90		
c) obligacje	51.227,85		
d) akcje	1.463.317,81	3 546 356	69
Akcje i udziały w przedsiębiorstwach konsorcjalnych		2 227 848	—
Bank Akceptacyjny — należne obligacje		9 306 284	44
Banki Loro:			
a) krajowe	685.023,05		
b) zagraniczne	63,70	685 086	75
Banki Nostro:			
a) krajowe	698.110,16		
b) zagraniczne	796.518,68	1 494 628	84
Weksle zdyskontowane:			
a) spółdzielni	3.551.605,49		
b) inne	31.142 034,87	34 693 640	36
Rachunki bieżące:			
a) zabezpieczone:			
1. pap. wartościowemi	675.966,57		
2. wekslami z 2 podpisami i list. gwar.	13.084.798,86		
3. hipotekami	15.753 681,67		
4. tow. i list. przewoz.	651 766,19		
b) niezabezpieczone	1.161.554,30		
c) rach. z spółdzielniami	8.811.828,60	40 139 596	19
Pożyczki terminowe		1 565 451	44
Należności z tyt. układów konwersyjnych		1 110 535	17
Ruchomości		569 328	32
Nieruchomości		17 490 093	18
Sumy przechodnie		13 733 559	21
		132 664 454	56
Udzielone gwarancje:			
a) listy	5.885.387,25		
b) żyra	273.500,—	6 158 887	25
Inkaso		9 222 887	09
		148 046 228	90

		zł	gr
Kapitały własne:			
a) zakładowy	20.000.000.—		
b) fundusz amortyzacyjny	1.040.215,76	21 040 215	76
Wkłady:			
terminowe:			
a) spółdzielni	1.119.745,74		
b) inne od 14 dni do 3 mies.	6.565 333,55		
c) inne ponad 3 miesiące	10.712.222,04		
d) oszczędnościowe	11.533.954,59		
à vista	16.935.873,18	46 867 129	10
Rachunki bieżące:			
a) spółdzielni	3.827.436,40		
b) inne	11.546.412,14	15 373 848	54
Zobowiązania inkasowe		345 307	83
Redyskonto weksli:			
a) spółdzielni	2.506.053,26		
b) inne	19.131.418,11	21 637 471	37
Banki Loro:			
a) krajowe	4.137.285,61		
b) zagraniczne	1.839.260,20	5 976 545	81
Banki Nostro:			
a) krajowe	15.746.227,36		
b) zagraniczne	14.475,56	15 760 702	92
Przekazy na bank		347 331	92
Wierzyciele hipoteczni		550 000	62
Procenty i prowizje na 1937 r.		59 859	14
Sumy przechodnie		4 676 400	84
Zyski		29 632	71
		132 664 454	56
Zobowiązania z tyt. udzielonych gwarancji:			
a) listy	5.885.387,25		
b) żyra	273.500,—	6 158 887	25
Różni za inkaso		9 222 887	09
		148 046 228	90

Winien — **Rachunek strat i zysków za rok 1936** — Ma

	zł	gr
Procenty i prowizje wypłacone	5 560 382	69
Koszty handlowe	4 158 120	74
Świadczenia socjalne	212 039	64
Podatki	397 232	12
Amortyzacja nieruchomości	98 510	—
Amortyzacja ruchomości	29 963	94
Zyski	29 632	71
	10 485 881	84

		zł	gr
Pozostałość z 1935 roku		105 581	37
Procenty i prowizje pobrane		9 474 436	64
Zysk na operacjach dewizowych i papierach wartościowych		251 213	78
Administracja nieruchomości:			
dochód z administracji	549.988,69		
podatki	228.298,24	321 690	45
Odzyskane pretensje		281 786	57
Nadwyżka na sprzedanych nieruchomościach		51 173	03
		10 485 881	84

MIŁOWODY

Zakład Przyrodoleczniczy i Sanatorium dla sercowo chorych
Wskazania: Choroby serca i naczyń (angina pectoris, skleroza), choroby nerwowe, choroby żołądka i jelit, choroba Basedowa, artretyzm, ichias, cukrzyca, choroby gardła i krtani, stany wyczerpania. Kuchnia dietetyczna — tanie ryczałty.

Informacje: Administracja Miłowody p. Oborniki Wlkp.
Ng 36 103

Szkło

okienne, ogrodowe, ornamentowe, dachowe itp.
szyby wystawowe i lustra
Obrazy i listwy na ramy
Polskie Biuro Sprzedaży Szkła S. A.
Poznań, Woźna 15. Tel. 28-63.
Oddział w Łodzi, ul. Wigury 15, tel. 134-53 Pg 27.535/17116

W niu 28 maja 1937 r. o godzinie 11 przed południem odbędzie się na sali św. Marcina w Poznaniu, ul. św. Marcin nr. 8

ROCZNE WALNE ZGROMADZENIE
„VESTY" T-wa Wzajemnych Ubezpieczeń od Ognia i gradobicia w Poznaniu

na które zapraszamy wszystkich członków uprawnionych do głosowania w myśl §§ 10 i 11 statutu.

Udział w Walnym Zgromadzeniu jest dozwolony tylko za przedłożeniem karty wstępu, którą wydaje Biuro Zarządu w Poznaniu, św. Marcin 61 (§ 10 statutu).

Chcący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu muszą do dnia 24 maja 1937 r. włącznie zgłosić się o kartę wstępu przy czym należy przedłożyć posiadane certyfikaty lub polisy oraz ostatni wykupiony kwit składkowy. Zastępcy winni wykazać się odpowiednim pełnomocnictwem (§ 11 statutu)

Walne Zgromadzenie odbędzie się wg następującego porządku obrad:

1. Zagajenie i wybór przewodniczącego.
2. Przedłożenie i rozpatrzenie sprawozdania, bilansu i rachunku zysków i strat za r. 1936:
   a) w dziale ubezpieczeń od ognia, b) w dziale ubezpieczeń od gradobicia, c) w dziale ubezpieczeń od kradzieży z włamaniem, d) w dziale ubezpieczeń szyb od rozbicia.
3. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej w poszczególnych działach ubezpieczeń.
4. Uchwalenie tantiemy Radzie Nadzorczej w myśl §§ 18 i 31 statutu.
5. Uchwała w sprawie spłaty kapitału zakładowego (§ 24 statutu).
6. Przyjęcie bilansu i podziału zysków oraz udzielenie pokwitowania Radzie Nadzorczej i Zarządowi:
   a) w dziale ubezpieczeń od ognia, b) w dziale ubezpieczeń od gradobicia, c) w dziale ubezpieczeń od kradzieży z włamaniem, d) w dziale ubezpieczeń szyb od rozbicia, oraz upoważnienie Rady Nadzorczej do poczynienia zmian ew. zażądanych przez Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń.
7. Uzupełniający wybór członków Rady Nadzorczej.
8. Upoważnienie członków Rady Nadzorczej do uczestniczenia we władzach towarzystw należących do Koncernu „Vesta" i Poznańsko-Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń. Pg 27 291-17,100

Dodatkowe sprawy na porządek obrad Walnego Zgromadzenia mogą być zgłoszone do dnia 14 maja 1937 włącznie i powinny odpowiadać warunkom z § 9 statutu.

Rada Nadzorcze. **Zarząd.**

Poznańsko-Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń
Spółka Akcyjna w Poznaniu

zaprasza Pp. Akcjonariuszów na

Roczne Walne Zgromadzenie

które odbędzie się w Poznaniu dnia 28 maja 1937 o godzinie 16,30 na salce posiedzeń „Vesty", Poznań, ul. św. Marcina 61.

Po myśli § 14 statutu udział w Walnym Zgromadzeniu z prawem głosu mogą wziąć ci wszyscy pp. Akcjonariusze którzy są zapisani w księdze akcyjnej i odpowiadają warunkom art. 399 § 1 kodeksu handlowego.

Walne Zgromadzenie odbędzie się według następującego porządku obrad:

1. Zagajenie i wybór przewodniczącego.
2. Sprawozdanie Zarządu oraz przedłożenie bilansu i rachunku zysków i strat za rok 1936.
3. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej Rady Nadzorczej.
4. Przyjęcie bilansu oraz rachunku zysków i strat i udzielenie absolutorium Zarządowi i Radzie Nadzorczej oraz upoważnienie Rady Nadzorczej do poczynienia zmian ewtl. zażądanych przez Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń.
5. Uzupełniający wybór członków Rady Nadzorczej.
6. Upoważnienie członków Rady Nadzorczej d ouczestniczenia we władzach towarzystw, należących do Koncernu „Vesta" i Poznańsko-Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń.
7. Wolne wnioski. Pg 27 212-17,108

Dodatkowe sprawy na porządek obrad Walnego Zgromadzenia mogą być zgłoszone najpóźniej do dnia 14 maja 1937 r. włącznie i powinny odpowiadać ustawowym warunkom.

Rada Nadzorcza. **Zarząd.**

OBWIESZCZENIE
Przewodniczącego Wydziału Powiatowego w Poznaniu z dnia 1 maja 1937 r. w przedmiocie wydzierżawienia sprzętu owocu z drzew przydrożnych.

We wtorek, dnia 18 maja 1937 r. o godz. 10 odbędzie się w biurze Powiatowego Zarządu Drogowego w Poznaniu przy Wałach Kościuszki 3, pokój 25 **publiczna licytacja sprzętu owocu z drzew przydrożnych, rosnących na drogach państwowych, wojewódzkich i powiatowych.**

Oferty pisemne należy składać w biurze Powiatowgeo Zarządu Drogowego w Poznaniu Wały Kościuszki 3 do dnia 16 maja 1937 r. włącznie. W wymienionym lokalu urzędowym wyłożony jest również wykaz odnośnych alei owocowych do wglądu dla zainteresowanych reflektantów.

Przed rozpoczęciem licytacji należy złożyć wadium w wysokości 10% oferowanej sumy.

Nr. P. Z. D. 16/238/37. dg 23 034

Przewodniczący: Dr Jerzykowski, Starosta Powiatowy.

ZDUMIEWAJĄCY WYNALAZEK NOWEGO PUDRU DO TWARZY!

„Eteryczny" puder ten jest dziesięciokrotnie cieńszy

NATURALNIE WYGLĄDAJĄCE

piękno — nie sprawia wrażenia „maquillage'u"

Puder ten spreparowany jest nowym, zadziwiającym sposobem. Jest on tak lekki, że *utrzymuje się w powietrzu*. Oto nowy „Eteryczny" Puder Tokalon. Puder ten jest niewidoczny na twarzy. Nie czyni wrażenia „maquillage'u", lecz nadaje naturalne piękno. Nie zawiera ziarnistych cząstek, które drażnią pory, tworząc wągry lub plamy. „Eteryczny" Puder Tokalon przylega do skóry w ciągu 8-iu godzin. Kładzie on kres tłustej, świecącej skórze i połyskowi nosa. Nie należy się już więcej zbyt często pudrować! Ani deszcz, ani wiatr lub pocenie się nie zepsują świeżej cery, którą puder ten nadaje. Osiągnij dziś jeszcze fascynujące piękno przez zastosowanie „Eterycznego" Pudru Tokalon. W razie niezadowolenia—zwrot pieniędzy.

W dniu 29 maja 1937 o godzinie 11 przed południem odbędzie się na sali św. Marcina w Poznaniu, ul. św. Marcin nr. 8

ROCZNE WALNE ZGROMADZENIE „VESTY" Banku Wzajemnych Ubezpieczeń w Poznaniu,

na które zapraszamy wszystkich członków uprawnionych do głosowania w myśl §§ 10 i 11 statutu.

Udział w Walnym Zgromadzeniu jest dozwolony tylko za przedłożeniem karty wstępu, którą wydaje Biuro Zarządu w Poznaniu, św. Marcin 61 (§ 10 statutu).

Chcący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu muszą do dnia 25 maja 1937 r. włącznie zgłosić się o kartę wstępu przy czym należy przedłożyć posiadane certyfikaty lub polisy oraz ostatni wykupiony kwit składkowy. Zastępcy winni wykazać się odpowiednim pełnomocnictwem (§ 11 statutu)

Walne Zgromadzenie odbędzie się wg następującego porządku obrad:

1. Zagajenie i wybór przewodniczącego.
2. Przedłożenie i rozpatrzenie sprawozdania, bilansu i rachunku zysków i strat za r. 1936:
   a) w dziale ubezpieczeń na życie,
   b) w dziale ubezpieczeń od odpowiedzialności,
   c) w dziale ubezpieczeń od następstw wypadków,
   d) w dziale ubezpieczeń samochodowych.
3. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej w poszczególnych działach ubezpieczeń.
4. Uchwalenie tantiemy Radzie Nadzorczej w myśl §§ 18 i 31 statutu.
5. Przyjzcie bilansu i podziału zysków oraz udzielenie pokwitowania Radzie Nadzorczej i Zarządowi:
   a) w dziale ubezpieczeń na życie,
   b) w dziale ubezpieczeń od odpowiedzialności,
   c) w dziale ubezpieczeń od następstw wypadków,
   d) w dziale ubezpieczeń samochodowych oraz upoważnienie Rady Nadzorczej do poczynienia zmian ewtl. zażądanych przez Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń.
6. Wylosowanie ulegających spłacie kwitów udziałowych (certyfikatów) na kapitał organizacyjny wzgl. na kapitał zakładowy (§ 24 statutu).
7. Uzupełniający wybór członków Rady Nadzorczej.
8. Uchwalenie dla działu ubezpieczeń na życie warunków dodatkowego ubezpieczenia przewidującego wypłatę podwójnej sumy ubezpieczenia w razie śmierci wskutek wypadku.
9. Uchwalenie ogólnych warunków ubezpieczenia młodzieży szkolnej od następstw nieszczęśliwych wypadków.
10. Upoważnienie członków Rady Nadzorczej do uczestniczenia we władzach towarzystw, należących do Koncernu „Vesta" i Poznańsko-Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń.
11. Wolne głosy.

Pg 27 293-17,105

Dodatkowe sprawy na porządek obrad Walnego Zgromadzenia mogą być zgłoszone do dnia 14 maja 1937 włącznie i powinny odpowiadać warunkom z § 9 statutu.

Rada Nadzorcze. **Zarząd.**

ng 42 883

Konie

dobre kasztany sprzeda Górski, Główieniec, stacja Antoninek. zd 823

Willa

z ogrodem, w dobrym położeniu na sprzedaż. Zgłoszenia Żabikowo, ul. Długa 38. zd 99 633

Bilans roczny
Komunalnej Kasy Oszczędności Miasta Poznania w Poznaniu
na dzień 31 grudnia 1936 r.

STAN CZYNNY. — Kasa i sumy do dyspozycji: a) gotowizna zł 331.693,52, b) pozostałość w Banku Polskim i P. K. O. zł 216.291,47, c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych zł 1.536.371,—; Kupony zł 196.477,75; Papiery wartościowe: 1) a) papiery państwowe zł 36 853,50, b) listy zastawne i obligacje zł 6.020.798,18, c) obligacje związków komunalnych zł 1.538.406,40, d) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych zł 967.637,85, e) inne zł 10.738,—; Banki i K. K. O. Nostro zł 398.440,26; Weksle zdyskontowane zł 568.557,49; Pożyczki wekslowe zł 1.753.441,30; Weksle protestowane zł 163.781,91; Rachunki bieżące otwartego kredytu: a) zabezpieczone papierami wartościowemi zł 6.995,20, b) zabezpieczone hipoteką zł 1.952.877,39, c) zabezpieczone innemi wartościami 2) zł 918.048,06; Pożyczki (na skrypty dłużne) komunalne zł 19.982,66; Pożyczki hipoteczne zł 3.104.787,48; Odsetki zaległe zł 290.612,24; Nieruchomości zł 1.056.448,53; Ruchomości zł 44.416,76; Różne 3) zł 54.052,65; Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe) zł 4.845,26; Depozyty zł 1.638.024,80; Inkaso zł 77.222,87; Razem zł 42.870.093,53.

1) W tem papiery wartościowe funduszu zasobowego zł 2.657.853,99.

2) W tem komunalne zł 699.386,22.

3) W tem subskrypcja 3% Premjowej Pożyczki Inwestycyjnej zł 3.075,—.

STAN BIERNY. — Kapitał zakładowy zł 200.000,—; Fundusz zasobowy zł 4.038.907,21; Fundusze specjalne: a) waloryzacyjny zł 61.460,89, b) wątpliwych pretensyj zł 400.554,82; Fundusz amortyzacji nieruchomości zł 212.491,89; Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno-publicznych: terminowe zł 3.193.505,21; Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych: a) bezterminowe zł 14.453.405,22, b) terminowe do 3 miesięcy zł 11.473.530,27, c) terminowe ponad 3 miesiące i warunkowe zł 4.593.421,97; Rachunki bieżące: a) instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno-publicznych zł 233.110,05, b) osób fizycznych i prawno-prywatnych zł 1.724.392,78; Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu zł 52.555,41; Zobowiązania inkasowe zł 2.507,88; Redyskonto weksli: a) w Banku Polskim zł 150.000,—, b) w Bankach Państwowych zł 64.360,—. Zastaw papierów wartościowych zł 1.742,25; Banki i K. K. O. Loro zł 4.568,53; Przekazy na Kasę zł 150,—; Różne 1) zł 230.830,37; Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe) zł 26.480,28; Nadwyżka za rok sprawozdawczy zł 30.870,83; Różni za depozyty zł 1.638.024,80; Różni za inkaso zł 77.222,87; Razem zł 42.870.093,53.

1) W tem subskrypcja 3% Premjowej Pożyczki Inwestycyjnej zł 3.105,—.

ng 43 019

BLUSKI - APASZKI najkorzystniej z firmy **„PANI"** **Aleje Marcinkowskiego nr. 13.**

dg 22802

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo. i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-łamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 2395, z 21 025, d 1811 i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11,10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 10,45.

1. DOMY - PARCELE

Parcele
budowlane, Jeżyce wysoko położone w okolicy ogrodu botanicznego korzystnie na sprzedaż. — Informacje Aleje Marcinkowskiego 13 m 39, tel. 40-37. zdg 171

Kamienica
ul. Długa, dochód 22 500 sprzedam za 180 000 Ofert Kurier Pozn. zdg 586

Puszczykowo
Lipowa 5, blisko dworca parcela sad do sprzedania. zdg 98 742

Kamienicę
w śródmieściu, dochód 11 500.— wpłaty 30 000 — sprzeda Czarnecki, Focha 80 — 3. zdg 99 706

Drzwi, okna
inne prace stolarskie, solidnie, tanio wykonują Młyny Tartaki — Dębieńko, poczta Steszew, telefon 6. zdg 96 477

Dom
piętrowy centrum Swarzędz, stajnie, ogrody, garaże zaraz na sprzedaż. Poznańska 9, I piętro, m. 3. zdg 631

Parcel
budowlanych największy wybór, najtaniej kupisz tylko „Osadopol", Rzeczypospolitej 9, telefon 41-65. zdg 99 835

Dom
składem Jeżyce, 3-piętrowy sprzedam cały lub częściowo. Cena całego 65 000. Oferty Kurier Poznański ng 42 610

Kamienica
nowa centrum, 82 000, kamienica nowa 92 000, kamienica nowa 55 000, kamienica nowa 44 000, kamienica nowa, restauracja 25 000. Karalus, Poznań, Marszałka Focha 25. zdg 891

Sołaczu
willa ogrodem, wpłaty 17 000. — Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 992

Dom
Dębiec ogródkiem, wpłata 20 tys. reszta amortyzacja. Zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 745

Kamienica
centrum Poznania, dochód 7.200, cena 62.000, wpłaty 40.000, wiele innych korzystnych kamienic poleca Kwiatkowski, Poznań, Działyńskich 10 zdg 718

Kamienicę
sprzedam 150.000, wpłaty 100.000. Oferty Kurier Pozn. zdg 733

Kamienicę
trzypiętrową, dochód 14.000 sprzedam 80.000. Oferty Kurier Pozn. zdg 1 096

3. LETNISKA UZDROWISKA

Żegiestów-
Zdrój „Sanato". Pensjonat Dr Piotrowskiego centrum, komfort, kuchnia warszawska, dietetyczna, ceny bardzo przystępne. ng 42 015

Chora
emerytka pokoju Puszczykowo, Puszczykówko. Oferty Kurier Poznański zdg 663

Skromne
pokoje z utrzymaniem lub bez w Krynicy dla chrześcijan-Polaków z Poznania i Wielkopolski wskaże L. Dziewiątkowa, Krynica, Hala Targowa 7. zdg 950/1

Na
czas Targów lub na lato w Puszczykowie, Klonowa 6, pokoje z werandami i kuchnią. Adres Willa Różanka. zdg 849

Truskawiec
Pensjonat chrześcijański „Mirka" otwarty. Centrum, komfort, ceny niskie. Pg 27 779-70,45

Letnisko - dwór
blisko Poznania uroczej okolicy, woda, las, stary park, światło elektryczne, dobre odżywianie, różne rozrywki, przyjmuje letników, cena 3,50—4,00 zł. Zgłosz. Kurier Poznański zd 803

4. OSOBISTE

Na
święta, uroczystości, wesela poczyń zamówienia w Śniadalni Sobczyńskiego, Ratajczaka 2. zdg 98331/2

Świadków
najechania przez samochód pana wsiadającego do tramwaju 4, przy placu Gwarnym 26, 4, około godz. 11 przed południem uprasza się o podanie swych adresów p. Kiełmińskiemu, Poplińskich 10, m. 5, lub do Kuriera Pozn. zdg 854

6. OŻENKI

Architekt budowniczy
kawaler, na stanowisku nawiąże korespondencje z panną do lat 30 posag wymagany. Oferty Kurier Poznański zdg 99 623

Rzemieślnik
lat 40 pozna panią celu matrymonialnym. Oferty Kurier Pozn. zdg 1 100

7. SPRZEDAŻE

Antyki
wielki wybór, ceny niskie. Wielkie Garbary 20. Pg 27 264-55,74

„Meble W. Paetz"
Najnowocześniejsze wzory niskie ceny Poznań, Wrocławska 15. Coroczna wystawa na Targach Miedzynarodowych. Ng 41 668

Wózki
tanio, wybór. Pierackiego 11 — Trąbczyńska podwórze. Asygnaty „Kredyt". zdg 89 050

Maszyny
i nożyce do blachy, drutu, żelaza, gięcia zawias do drzwi i okien, dziurkarki, wyciskarki, szlifierki, szmerglówki, wiertarki, gwinciarki, sikmaszyna, imadła, narzędzia kowalskie, ślusarskie, pasy etc.,

do drzewa
heblarki, wiertarki, frezarka, kijarka, tokarki, szlifierki, piły taśmowe warsztaty stolarskie narzędzia stolarskie etc. A. Koszewski — Poznań — Stary Rynek 61. zdg 98 907

Lisy
srebrne, krzyżaki, rude kamcz. różnego rodzaju na składzie. — Wielki wybór — niskie ceny. A. Łajewski, Poznań, Pierackiego 20. Pg 27 278-17.143

Okazyjna
sprzedaż wszelkich
Mebli
nowych — używanych specjalność
Kompletne
wyprawy, oraz
Kryształy
różne inne sprzety użytku domowego, biurowego najkorzystniej, Jezuicka 10 (Świętosławska). Pg 25 947-14.23

Maszyny
do pisania nowe i używane z gwarancją. — Skóra i S-ka, Poznań — Aleje Marcinkowskiego 23. ng 39 493

Rozlewnię
piwa, zmotoryzowaną, wytwórnię wód-lemoniad czynną sprzedam. Kurier Poznański, Gdynia „Egzystencja". ng 42 661

Skład kolonialno-delikatesowy
wyjątkowa okazja mieszkaniem, najruchliwsza ulica, powodu choroby sprzedam. Focha 39, mieszkaniem 17. zdg 1 045

Gramofon
szafkowy tanio na sprzedaż. — Płyty, Sienna 14, m. 9. zdg 1 016

Resztówka
6 mórg ogrodu, willą — dworkiem, blisko Poznania, 20.000,— wpłaty. Oferty Kurier Pozn. zdg 99 592

Łóżka
stół, stoliki, biurko tanio sprzedam. Niegolewskich 1, m. 12, od 3—5. zdg 99 608

Materiały Bielskie
GEYER ubraniowe, płaszczowe najkorzystniej
św. Marcin 18
narożnik Ratajczaka — Asygnaty „Kredyt". Pg 25 137-3,25

Cenny
salon tanio sprzedam (19—21 godz.) ul. Chełmońskiego 18, m. 11 zdg 1 098

Motocykl
używany przeczepką tanio również zamiana. Smolna 4, kolonialka. zdg 1 097

Restaurację
dobrze zaprowadzoną, zaraz sprzedam. Adres wskaże Kurier Poznański zdg 00 961.

Motocykl „Phänomen"
motorem Sachsa 2,75 KM 2 biegi 1 wolny światło elektryczne. Bezpodatkowy Rejestracja jak rower. Cena
695,—
Wul - Gum,
Poznań, Wielkie Garbary 8. Pg 25 100-52.93

Powóz
kryty gumowe koła, pakowny. — Degórski, Małe Garbary 7 a. zdg 99 958

Modne
Kapelusze
Koszule
Krawaty
tanio. M. Paszek, Poznań, Wrocławska 20. zdg 442

Samochody
kabriolet
Skoda
kareta 5 osobowa
Studebacker
Comandor, 8 cyl.
Tatra
dwucylindrowa — otwarta sprzeda korzystnie
Automotor
Poznań, Pl Nowomiejski 7, tel. 34-01. dg 22 861

Kanapę
gramofon tanio sprzedam. Mostowa 14 — 43. zdg 800

Kolonialkę
z mieszkaniem tanio sprzedam. dzierżawa 45, Zielona 3. zdg 267

Brązowy
Dobermann Ia rasa 1½ roku z pełną tresurą sprzeda Matejczyk, Kościerzyna, Strzelecka 9. zdg 299

Piekarnię
dobrze prosperująca sprzedam. — Adres Kurier Pozn zdg 132

Części zamienne
samochodów:
Renault — Essex
Steyr — Deimler — Puch — Dodge — Chrysler — opony: Continental — ceny fabryczne — dostawa odwrotna.
Automotor
Poznań Pl. Nowomiejski 7 telef. 34-01 dg 22 862

Torebki damskie
Parasole — laski
Walizy — Paski
Czysz,
Szkolna 11.
Pg 25 570-1/12,18-19

Radio
prąd zmienny sprzedam. Przemysłowa 23, m. 1. zdg 777

Fortepian
tanio. Krasińskiego 8 a. zdg 851

Limuzynę
„Citroen", 4-ro cylindrową, w bardzo dobrym stanie sprzedam. Telefon 59-88. zdg 01 032/3

Antykwarnia
Lamus, Strzelecka 1, poleca okazyjnie: dwunastoosobowy sztuciec srebrny, osiemnastoosobowy serwis obiadowy, świeczniki stylowe, kandalabry, zegary, perskie dywany
kryształy
lornetki pryzmatyczne, serwantki, komody, stoliki, wiele innych. Pg 27 267-55.76

Willkę
nową trzymieszk. ogródkiem, hipoteką sprzedam. Dąbrowskiego 261. zdg 457

Żaluzje i Rolety
poleca tanio
R. Schneider,
Gdańsk, Reitbahn 15. Inform. udzieli J. N. Ulatowski. — Poznań, Ogrodowa 20. Telefon 26-13.
automatyczne ng 40 143

Motor
na prąd stały, 5 konny marki „Stocznia Gdańska" tanio sprzedam. Oferty Kurier Pozn. zdg 634

Antyki
rozmaite meble inkrustowane, zegar angielski, szafa barokowa, flamandzkie meble, Biedermayer, szafy, komody, świeczniki, ul. Skarbowa 4, parter. zdg 805

Motocykl N. S. U."
3 KM 2 biegi 1 wolny. Bezpodatkowy — rejestracja jak rower
Najsilniejszy, Najtańszy Motor
Poznań, Dąbrowskiego 5. dg 22 588

Meble
kupuje się najtaniej u
Bakosia, Stary Rynek 51
zdg 98 197/8

2
lekkie platformy tanio sprzedam. Dąbrowskiego 94. zdg 635

Polowiec
wygodny w dobrym stanie zamienię na karetę lekką 4 osobową.

Rury
4 calowe z mufami ca 105 m korzystnie na sprzedaż. Oferty Kurier Pozn. zdg 646

Młynek
do mielenia farby olejnej podstawa sprzedam. Oferty Kurier Poznański zdg 760

Bibliofile!
List z obozu pod Barem 12 stycznia 1789 sprzedam. Oferty Kurier Poznański zdg 755

„Singera"
damska nowoczesna. Poznańska 27 a — 7. zdg 936

Skład
towarów krótkich, bielizny, najruchliwszy punkt śródmieścia 3 000 zł. Adres Kurier Poznański zdg 864

Pianino
czarne krzyżowe tanio sprzedam. Skarbowa 4, m. 8. zdg 814

Urządzenie drogeryjne
nowoczesne sprzedam. Oferty Kurier Poznański zdg 905

Pianino
nowe — tanio. Długa 16 — 1. zdg 913

Skład kolonialno - delik.
pierwszorzędnie urządzony, dobrze prosperujący, miasto fabryczne, dzierżawa niska, sprzedam z powodu objęcia hurtowni. Objęcie ca 4 000.— zł. Egzystencja zapewniona. Oferty Kurier Poznański zdg 919

Fortepiany, pianina
okazyjnie w dużym wyborze
Drygas,
Trzeciego Maja 4. zdg 921

Sprzedam
wózek dziecięcy w dobrym stanie, Saperska 43. zdg 881

Pianino
lustra. Ratajczaka 2 — 12a. zdg 694

Karbolineum
prawdziwe żywicznie prawnie zastrzeżone poleca Hatech, Marcina 65. dg 22 939

Fabryka mebli
poleca meble wszelkiego rodzaju. Skład fabryczny, Wrocławska 19. dg 22 951

Skład
kapeluszy, centrum Poznania, może być na inną branże. Oferty „Par" pod „55.84". Pr 27 288-55.84

Płaszcze Kostiumy Komplety
przodują elegancją — cenami najniższemi bo wprost z fabryki konfekcji damskiej
Wildowa - Syn Wodna 1
Asygnaty kredytowe. ng 39 944-5

Garderobianki
biurka, łóżka w szafce korzystnie sprzeda Komis, Ślusarska 6 a. zdg 542/3

Aparaty
trwałej wodnej dobrym stanie kompletne 120 sprzedam Adres Kurier Pozn. zdg 00 862/3

Tonem czarują, jakością przodują fortepiany i pianina
„Arnolda Fibigera"
Kalisz, Szopena 9. Gener. przedstawiciel:
Centralny Magazyn Pianin
Poznań, Pierackiego 11. Niskie ceny — dogodne spłaty. Ng 40 519/20

Kawiarnie,
restauracje, dancingiem Poznaniu tanio sprzedam. Prusa 20. Rynek Jeżycki. zdg 942

świetnie prosperujący
skład kolonialno-delikatesowy
śródmieściu, mieszkaniem maglem sprzedam. Adres Kurier Poznański zdg 819

Regały
stoły składowe używane każdej branży tanio. Mickiewicza 15. zdg 1 010

Gabinety
stylowe oraz nowoczesne
Jadalnie
nowe i używane
Antyki, Podgórna 6,
Magazyn Mebli. zdg 990

Pianino
na sprzedaż. Em. Sczanieckiej 10 — 3. zdg 670

Okazyjnie
kupisz
Sypialnie
gabinety, kuchnie,
Jadalnie
największy wybór
„Hala Mebli"
Wrocławska 38. Zważać na firmę. Pg 27 547-55.112

Fortepian
fa „Ecke" korzystnie na sprzedaż. Adres wskaże Kurier Pozn. zdg 1 106

Pianino
krzyżowe tanio, Kilińskiego 4, m. 5. zdg 1 035

Rower damski
półbalonowy prawie nowy. Mickiewicza 18a — 7. zdg 1 027

Motor
„Liester" 7 kon. tanio sprzedam. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 1 026

Modrzejewskiej
fotografię gabinetową z autografem rok 1890 sprzedam zaraz. — Oferty do Kuriera Ponznańskiego zdg 753

Powóz
kryty także do otwierania w bardzo dobrym stanie (Ojs Wrocław) tanio. Muller. Stawna 6. zdg 742

Kolonialkę
mieszkaniem. towarem. — Adres Kurier Pozn. zdg 797

National
kasa dobrym stanie, wentylator na prąd zmienny sprzedam. Fabryczna 34b, m. 25. zdg 725

Wózek
do lodów, konzerwator. Sala licytacyjna: Masztalarska 5a, I p. zdg 724

Blüthner
skrzydło pierwszorzędne
pianina, fisharmonie
okazyjnie, zamiany. Marcin 22, podwórze. zdg 696

Kolonialkę
w dobrym miejscu z towarem, mieszkaniem do sprzedania. — Adres wskaże Kurier Pozn. zdg 1 108/9

Rzeźnictwo
całkowitym urządzeniem Minikowie obok Starołęki sprzedam. — Stachowiak, Minikowo nad torem zdg 1 103

Skład kapeluszy damskich
w dobrym punkcie, pewna egzystencja, na sprzedaż. Powód wyjazd. Oferty Kurer Poznański zdg 1 101

Łóżeczko
dzieciece. Stroma 6, m. 9. zdg 1 040

Kolonialka
maglem, mieszkaniem zaraz. — Adres Kurier Pozn. zdg 1 081

Skrzypce
koncertowe sprzedam. Wroniecka 18, restauracja. zdg 946

Restaurację
centrum sprzedam lub wydzierżawię. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 947

Chłodnice
do samochodów Fiat Polski — Chevrolet — Ford — Komnick i wszelkie inne typy oraz błotniki poleca St. Gulczyński, Poznań, Dolina 17, telefon 75-52, ceny niskie. zdg 948

Zaraz
— później najchętniej urzędnikowi słoneczny — pianino. Półwiejska 21 — 11. zdg 1 114

Antyki
wyprzedaje, salony, gabinety, sekretarze, p onajniższych cenach. Pocztowa 22. Pg 27 544-55.105

10. MAJĄTKI

Majątek
800 mórg, wysoka kultura, nadkompletny 200.000, wpłaty 125.000 wiele innych majątków każdej wielkości poleca — Kwiatkowski, Poznań, Działyńskich 10. zdg 717

11. KUPNA

Trawy Sudańskiej
ca. 10 q., gwarantowaną siłą kiełkowania kupi natychmiast Zarząd Majętności Pietrzyków, poczta Koźminek, powiat Kalisz. zdg 41

Kupimy
kocioł do gorzelni ca 50 m² powierzchni ogrzewalnej, używany w dobrym stanie, zdatny do natychmiastowego użytku i warnik o pojemności ca 35 kwint. ziemniaków. Zgłoszenia skierować do Kuriera Poznańskiego zdg 300

Srebro, złoto, kwity lombardowe, wszelkie starożytności kupuje
„Lamus"
Strzelecka 1. Pg 27 271-55,77

Kupię
siodło kompletne kozackie (kaukazkie używane w dobrym stanie. Oferty pisemne) z podaniem ceny Kurier Pozn. zdg 645

Kupuje
i sprzedaje wszelkie używane rzeczy, meble, garderobę i obuwie. Komis, Ślusarska 6 a. zdg 544/5

Młyn kulowy młynki uniwersalne
(trzepaki) dobrze utrzymane kupię. Oferty Kurier Poznański zdg 842

Rewolwer Colt
oryginalny lub Smith Weson kupię. Wroniecka 17, mieszkanie 4, telefon 12-42. zdg 902

Ekshauster
do suszarni kupię. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 867

Rower
męski balonowy. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 973

Dźwigary
nr. 16, 18 długość 500—530. Adres wskaże Kurier Poznańsk zdg 1 104

Maszynę
do pisania walizkową kupię. Zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 01 062.

12. DO WYNAJĘCIA

Sołaczu
3 pokoje z ogrodem zaraz. Podhalańska 4. zdg 99 662

6 pokojowe
z przynależnościami. Aleje Marcinkowskiego. Oferty do Kuriera Poznańskiego zdg 98 144

Lokal handlowy
z obszerną ubikacją pod lokalem 3 pokoje z kuchnią przy ul. 27-go Grudnia. Oferty do Kuriera Poznańskiego zdg 98 143

Dwupokojowe trzypokojowe
komfortowe nowoczesne, parkiety, bezpodatkowe. Gen. Morawskiego 12, równoległa Emilii Sczanieckiej. zdg 99 186

Wydzierżawię
od czerwca 3 pokoje, 2, pokój, kuchnię, nowy dom, zaraz za Śródką przy kościele św. Jana zdg 99 498

Sześciopokojowe
z wygodami — parter od zaraz.
Pięciopokojowe
IV z wygodami tanio. Ogrzewanie centralne. Tel. 61-54, pomiędzy 15—20. zdg 99 114

Czteropokojowe
willi, (Ostroróg). Adres wskaże Kurier Poznański zdg 99 205

3—4
pokojowe mieszkanie, komfortowe, wszelkimi wygodami ogrzewanie centralne mieszkaniowe. — pierwsze piętro do wynajęcia od 1 maja lub 1 czerwca w nowym domu ul. Zbąszyńska 5, gospodarz. zdg 223

3
pokojowe — willa. Zalesie 4. — Puszczykowo. zdg 555

Bezdzietni
2 pokoje kuchnią, śródmieście — dzierżawa z góry. Oferty Kurier Poznański zdg 8

3
komfortowe, czynsz 75,— do wynajęcia, L. Rzepeckiego 7a, m. 1. zdg 660

2
pokoje, czynsz 31 50, zwrot kosztów, Wyspiańskiego 19, m. 11. zdg 662

3
pokojowe łazienkę Chociszewskiego 15 właścicl zdg 01 030/1

Dwupokojowe
z kuchnią. Winogrady 144, Szelag. zdg 776

6 lub 8 pokojowe
mieszkanie komfortowe, słoneczne, z obszernymi przynależnościami, centralnym ogrzewaniem, ul. Słowackiego, wysoki parter, oraz
2 pokoje
na biura wolne zaraz. Zgłoszenia Loga, Słowackiego 18, telefon 66-89. Pg 27 296-17.156

Dwa
pokoje kuchnia willi 1 czerwca
cztery
pokoje komfort. hall, balkon, willi 1 lipca. Wawrzyniak, Sołacz, ul. Śląska 11. zdg 897

3
komfort gospodarza, Wierzbięcice

1
kuchnia, Marcina

pokój
gospodarza. Wierzbięcice. Świerczewskiego 18. zdg 918

Pokój
kuchnia 30 zł pownemu płatnikowi. Jarochowskiego 73. zdg 871

Trzypokojowe
Dąbrowskiego 187. zdg 882

4½
pokojowe, nowoczesne, naprzeciw stadionu 350.—. Informacje Dąbrowskiego 44, m. 1. zdg 998

Dwupokojowe
kuchnia łazienka. Rataje. Wioślarska 12 zdg 689

Czteropokojowe
komfortowe Łukaszewicza 1, m. 7 zdg 748

2
pokojowe wygodami. Rynek Łazarski, Chłodna 5 — 3. zdg 1 102

Czteropokojowe
wolne zaraz. Kraszewskiego 11. zdg 1 021

Pomocnik
fryzjerski od 15. 5. Oborniki, ul. Poznańska, Kasprzycki. zdg 1 041

2
pokoje, pokoik, kuchnia, łazienka, balkon. Emilii Szczanieckiej 5b. Dziurla. zdg 00 968

13. SZUKA MIESZK.

3-pokojowe
nie wyżej II piętra, bliżej śródmieścia poszukuje. Oferty Kurier Poznański zdg 98 690

Pewny
płatnik, stała posada, poszukuje 2 pokoje z przynależnościami, okolica Jeżyce. Oferty Kurier Poznański zdg 642

Próżnego
gospodarza. Oferty Kurier Pozn. zdg 643

Izdebkę
Oferty ceną Kurier Pozn. zdg 647

Emeryt
szuka 1—3 pokojowego mieszkania od 15. 5. lub 1. 6. Oferty do Kuriera Poznańskiego zdg 693

Urzędnik
państwowy, bezdzietny szuka jedno- dwupokojowego. Oferty podaniem ceny Kurier Poznański zdg 786

3-pokojowego
początek Jeżyc lub Łazarza poszukuję. Oferty Kurier Pozn. zdg 01 060

14. ZAMIANA MIESZK.

Zamiana
3 pokojowe komfort ul. Szwajcarska, na takowe w śródmieściu. Oferty Kurier Pozn. zdg 1 046

15. POKOJE UMEBL.

Przyjezdnym
na targi Nowy Rynek (Kolegiacki) 5 — 3. dg 23 037/8

Niekrępujący
duży frontowy dwom panom 27 Grudnia 4 m. 7 zdg 00 962/3

Spokojny
elektryczność. Przemysłowa 27a, m. 14. zdg 633

Długa
14, m. 4. zdg 771

Elegancki
Wielka 19 — 9. zdg 865

Aleje
Marcinkowskiego 20 — 36. zdg 817

Focha
55, m. 6. zdg 812

Pokoik
od zaraz. Szyperska 3, m. 6. zdg 846

Śródmieściu
elegancki, także na biuro, II piętro. Aleje Marcinkowskiego 15, m. 1. zdg 705

Tanio
słoneczny także przyjezdnym, ul. Wrocławska 38 — 32. zdg 837

Klatka
piętnaście. Sapieżyński 3 — 7. zdg 895

Pokój
Młyńska 12 — 7. zdg 898

15
pościelą, 13 bez. Niegolewskich 16 — 9. zdg 937

Tanio
zaraz. Wroniecka 6/8 — 12. zdg 836

Matejki
38 — 14. zdg 833

Pokój
Wielkie Garbary 40 — 3. zdg 883

Przyjezdnym
niekrępujący. Ratajczaka 11 a, mieszkanie 112. zdg 999

Pokój
z wygodami w śródmieściu, sędziemu lub aplikantowi. Oferty Kurier Poznański zdg 683

Czysty
pokój elektrycznością. Pocztowa 14 — 2. zdg 685

Panience
Wodna 6b — 16. zdg 690

Elegancki
niekrępujący od zaraz. Podgórna 13 mieszkanie 10. zdg 1 059

Przyjezdnym
Ratajczaka 9 — 8. zdg 802

Pierackiego
12 — 10. zdg 763

Elegancki
kaltki. Łąkowa 16 — 6. zdg 756

Przyjezdnym
tanio. Szewska 19 — 8. zdg 793

Balkonowy
1—2 wydzierżawię. Wielkie Garbary 2, m. 9. zdg 729

Czysty
Strzałowa 6 — 2. zdg 713

Klatka
Strzelecka 26 — 5. zdg 704

Aleje
Marcinkowskiego 18 — 8. zdg 957

Szymańskiego
9 — 9. zdg 1 064

Komfort
jedno- dwuosobowy zaraz. Piekary 18 — 9 a. zdg 1 067

Niekrępujący
wygodami. Śniadeckich 30 — 6. zdg 949

Przyjezdnym
niekrępujący klatki. Piekary 24, m. 2. zdg 1 020

Pokój
dla dwóch osób od zaraz. Łazienna 1a, m. 27. zdg 1 090

Pokój
dla przyjezdnych. Piekary 24. — m. 3. zdg 1 089

Przyjezdnym
telefon, wysok parter. — Aleje Marcinkowskiego 2 — 1. zdg 1 049

Pokoik
niekrępujący Grobla 18 m. 4. zdg 01 059

16. SZUKA POKOJU

Małżeństwo
bezdzietne szuka pokoju od 15. Oferty Kurier Poznański zdg 1 008

Próżny
pokój poszukuję wprost od gospodarza. Oferty Kurier Poznański zdg 832

Pokój
wspólny za 15 zł szuka biuralista. Oferty Kurier Poznański zdg 931

Pokoiku
umeblowanego lub próżnego emerytka. Oferty Kurier Poznański zdg 906

Częściowo
lub umeblowany. Oferty Kurier Poznański zdg 1 007

Pokój
(dom kulturalny) całym utrzymaniem szuka ociemniały inwalida. Oferty Kurier Pozn. zdg 1 018

17. LOKALE

Sala
wystawę maszyn, mebli, podobne wynajmę. Fietz, Półwiejska 2. zdg 768

Kolonialkę
mieszkaniem wydzierżawię. Telefon 33-42. zdg 928

18. DZIERŻAWY

Budynek
oddam okazyjnie, przemysł, rzeźnictwo. Wybickiego 1. zdg 99 956

Do sprzedania
parcela na Ławicy 6256 m², odległość około 300 m od dworca. Tylko za gotówkę. Oferty do Kuriera Poznańskiego zdg 641

22. ZGUBY

Bransoletkę
zgubiłam, złotą, szalik schiffonowy — Golęcin, Sołacz. Oddać — wynagrodzeniem. Mckiewicza 28 m. 6. zdg 731

23. ROZMAITE

Bada
zdolności pracowników umysłowych i fizycznych. Psychotechnika. M. Focha 4, m. 5, tel. 73-49. zdg 140

Prośba
Kto ze szlachetnych wesprze biednego kleryka najmniejszym datkiem do ukończenia studiów? Zgłosz. Kurier Poznański zdg 632

Akuszerka
Poznań, Strzelecka 2.
przy Świętokrzyskim
przyjmuje, udziela porady, pomocy położniczej. dg 22 396/7

Kołdry puchowe
kto pikuje i poszywa? Potrzebny do dworu na wieś, polecenia wymagane. — Zgłoszenia do eksp. Kuriera Pozn. pod dg 23 040

Wydawcy
poszukuje celem wydania powieści, koszt własny, podać warunki. Oferty Kurier Poznański zdg 908

Znana Adarelli przepowiada nieomylnie
z Braminów — ręki. Przyjmuje również święta tylko Podgórna 13, mieszkanie 10. zdg 828

24. NAUKA

Kursy
stenografii, pisania maszynami, książkowości rozpoczynają się 5 maja. Kromczyńska, Ogrodowa 16, m. 5. zdg 775

Wszyscy
jadący do Paryża na wystawę nauczą się szybko, tanio konwersacji francuskiego. Oprócz niej angielska i niemiecka. — Oferty Kurier Poznański zdg 754

Koncesjonowane „Kursy Kroju"
założone 1870.
Masztalarska 8
Kazubowska, właścicielka. zdg 761/2

Stenografii, książkowości
udzielam. Kromczyńska, Ogrodowa 16, II. zdg 99 101

Gimnazjum Liceum
humanistyczne z prawami. Zakład wychowawczy na wsi. PP. Benedyktynki w Staniątkach za Krakowem. zdg 78

Szkoła
tańców
Szorskiego, Pierackiego 12. zdg 700

Kursa
10.— dywany perskie, smyrneńskie tkactwo artystyczne. Św. Marcin 56, m. 4. zdg 308

25. MUZYKA

Lekcji
gry fortepianowej udzielam na
Ostrorogu
Plowiecka 15 — 2, i ul.
Kantaka
2—5. Kazimiera Szymańska. zdr 155

Trio
zgrane z śpiewem podwójne instrumenty potrzebne zaraz — Strzelnica w Rawiczu. zdg 517

Lekcji
gry fortepianowej udzielam dorosłym i młodzieży na
Ostrorogu
Plowiecka 15 — 2, i ul.
Kantaka
2 — 5. Kazimiera Szymańska. zdg 155

Kursy
gry fortepianowej, dyplomowana nauczycielka
Aleje Marcinkowskiego 1 m. 8
(dom narożny). zdg 1 115

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

a) Służba domowa

Osoba
w średnim wieku, inteligentna, bezwzględnie, uczciwa, znająca wszelkie gospodarstwo domowe poszukuje posady. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 665

Posługaczka
uczciwa szuka posługi przedpołudniowej. Oferty Kurier Pozn. zdg 667

Pokojowa
dzielna z dobrymi świadectwami przyjmie posadę tylko w lepszym domu. Oferty Kurier Pozn. zdg 629

Posługaczka
uczciwa poszukuje posługi. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 648

Dziewczyna
uczciwa czysta poszukuje posady bez prania od zaraz. Zgłosz. do Kuriera Pozn. zdg 638

Gosposia
samodzielna wiejska, szuka posady zaraz — 15. Oferty Kurier Poznański zdg 604

Gosposia
przyjmie posadę od zaraz lub 15 maja, najchętniej u samotnej osoby. Oferty Kurier Poznański zdg 759

Kucharka
starsza z dobrym gotowaniem poszukuje posady od 15. 5. Oferty Kurier Poznański zdg 929

Osoba
inteligentna, wiek średni, zna się na dobrym gotowaniu, prowadzeniu gospodarstwa samodzielnego, na wskroś uczciwa i sumienna, poszukuje posady gospodyni, zarządczyni od 15. 5. lub później. Oferty Kurier Poznański zdg 868

programy radjowe

OGÓLNOPOLSKIE

Środa, 5 maja.

6.30 audycje poranne; — **11.30** audycja dla szkół: a) „Zielona żabka" — pogadanka przyrodnicza, b) Muzyka (płyty); **11.57** sygnał czasu; **12.03** zespół salonowy Pawła Rynasa; **12.40** dziennik południowy; **12.50** „Szukam letniska" — pogadanka (z Katowic); **15.00** wiadomości gospodarcze; — **15.15** koncert rozrywkowy (płyty); **15.55** skrzynka techniczna; — **16.10** „Zagadki muzyczne" — audycja dla dzieci starszych (ze Lwowa); **16.30** Chór Akademicki Fundacji Domów Akademickich pod dyr. Karola Dziadury; **17.00** „Wyprawa Kijowska 1920 roku" — odczyt; **17.15** Łódzka Orkiestra Salonowa pod dyr. Teodora Rydera; **17.50** „U wytwórców dzbanków i „zwierzątków" — w Iłży", pogadanka; **18.00** pogadanka aktualna; **18.10** wiadomości sportowe; — **18.20** orkiestra Geraldo Gaucho i zespół „Lecuona Cuban Boys" — (płyty); **18.50** „O przyszłość wiejskiej dziatwy" — pogadanka; — **19.00** „W sklepie z zabawkami" — opowiadanie; — **19.20** Dawid Ojstrach — laureat konkursu im. Ysaye'a w Brukseli (płyty); **19.45** lekkie wiązanki instrumentalne — (płyty); **20.35** „Chwila Biura Studiów"; **20.45** dziennik wieczorny; **20.55** pogadanka aktualna; — **21.00** koncert chopinowski w wykonaniu Jana Ekiera; **21.30** Robert Schumann: Kwintet fortepianowy Esdur op. 44; **22.00** muzyka taneczna w wyk. Wileńskiej Orkiestry P. R. pod dyr. Władysława Szczepańskiego i Wilnak **22.00—24.00** patrz programy lokalne.

WARSZAWA

Warszawa II (Mokotów) 13.10 utwory Edwarda Griega (płyty); **14.35** wiadomości z życia stolicy; **14.40** muzyka rozrywkowa (płyty); **23.05** muzyka taneczna (płyty).

POZNAŃ

Poznań — 13.00 koncert rozrywkowy (płyty); **13.55** przegląd giełdowy; **15.15** piosenki żołnierskie i tańce polskie (płyty); **15.35** „Życie kulturalne i społeczne Poznania"; **15.45** audycja dla dzieci: — **1 .30** koncert muzyki polskiej (Tr. ze studia na Targach). Wykonawcy: Męski chór „Hasło" pod dyr. Władysława Raczkowskiego i Sława Gogojewicz (mezzosopran); — **17.15** koncert lekkiej muzyki w wyk. orkiestry rozgłośni poznańskiej pod dyr. Ferdynanda Kowalika (Tr. ze studia R. P. na Międzynarodowych Targach Poznańskich; W przerwie: 5-cio minutowy skecz Tadeusza Markowskiego; **18.20** „Czwartek literacko-artystyczny w Pałacu Działyńskich"; 18.30 VIII koncert: „Wybitne indywidualności artystyczne"; **19.20** fragment operowy; — **19.35** recytacja poezji. Wśród najmłodszych poetów; **19.45** „Z muzyki słowiańskiej" (płyty); **23.00** muzyka z płyt.

PROPONUJEMY LAMPOWICZOM

16.00 Koenigsw. Muzyka popołudniowa. **16.30 Monachium.** Sonata a-dur Schuberta na fortepian.

17.00 Koenigsw. Muzyka lekka. **Monachium.** Muzyka organowa. **18.00 Frankfurt.** Audycja wokalno-instrum. z udz. ork. i sol. **Lion.** Muzyka kameralna.

19.00 Hamburg. Koncert solistów. **Monachium.** Audycja wesoła. **19.25 Wiedeń.** „Dziewcze z zachodu" op. Pucciniego. **Budapeszt.** Muzyka ludowa z udz. sol. **19.50 Tuluza.** Zespół Rayventura.

20.00 Bruksela flam. Koncert symfoniczny (muz. belgijska). — **20.30 Praga.** „Czart i oberżysta" słuch. Krzywoszewskiego. **Radio Paris.** „Czarne Domino" op. Aubera. — **Strasburg.** Muz. węgierska. **20.45 Monachium.** „Saksofon i trąbka". **Wrocław.** „Cyrulik sewilski" op. Rossiniego. **Sztutgart.** Koncert Beethóvenowsk

21.00 Berlin. Utwory Reznicka. **Mediolan.** „Król Lear" op. Ghislanzoniego. **Kopenhaga.** Muzyka wiedeńska. **21.15 Koenigsw.** Kwartet Calveta. — **21.35 Rzym.** Hymny i marsze.

22.00 Poste Parisien. Muzyka kameralna. **Radio Romania.** Muzyka lekka. **23.30 Lipsk i Monachium.** Koncert solistów.

23.00 Monachium. Muzyka lekka. **Hilversum.** Płyty.

24.00 Frankfurt i Sztutgart. Koncert nocny (utwory Szopena oraz koncert filharmonii węgierskiej. **Kopenhaga, Hilversum, Tuluza i inne.** Muzyka lekka i taneczna.

Gospodyni
i pokojówka samodzielne poszukują posady do pensjonatu. Oferty Kurier Poznański zdg 912

Dziewczyna
poszukuje posługi z praniem. — Oferty Kurier Poznański zdg 922

Poszukuję
posługi cały dzień. Oferty Kurier Poznański zdg 920

Praczka
czysto pioraca, dobre polecenia, 2,50. Oferty Kurier Poznańsk zdg 818

Dziewczyna
poszukuje posługi cały dzień praniem. Oferty Kurier Poznański zdg 874

Szukam
posady do dzieci i prac domowych. Oferty Kurier Poznański zdg 876

Dziewczyna
uczciwa i czysta pracowita, poszukuje posady do wszystkiego zaraz. Oferty Kurier Poznański zdg 879

Posady
posługi z gotowaniem poszukuję. Oferty Kurier Pozn. zdg 796

Uczciwa
pracowita gotowaniem poszukuje posady zaraz. Oferty Kurier Poznański zdg 732

Szukam
posługi od zaraz. Oferty Kurier Poznańsk zdg 709

Panienka
inteligentna, czysta, zdrowa, uczciwa i pracowita poszukuje posady do dzieci ulb pokojowej. — Oferty Kurier Pozn. zdg 705

Posługi
dobrze polecona ewtl. uprzątanie biura. Oferty Kurier Poznański zdg 702

Dziewczynę czystą
do wszystkiego, cośkolwiek gotowaniem szuka posady zaraz. — Oferty Kurier Poznańsk zdg 697

Gosposia
samodzielnym gotowaniem szuka posady. Oferty Kurier [illegible]ński zdg 960

Posady
gospodyni lub do wszystkie[illegible] poszukuje do 2 osób. Oferty [illegible]rier Poznański zdg 959

Dziewczyna
wiejska poszukuje posady z gotowaniem. Oferty Kurier Poznański zdg 1 048

Panienka
szuka posady do dzieci, zna szycie, robótki. Oferty Kurier Pozn. zdg 1 094

Wychowawczyni
starsza, samodzielna, z wyszkoleniem freblowskim i pielęgniarskim z praktyką przy starszych dzieciach i małych, szycie, niemieckie, pomoc w nauce, poszukuje posady. Oferty poste-restante Gniezno 1. „Bona". zdg 952

TEATRY

Poznań, wtorek, 4. 5.

TEATR POLSKI: Wtorek, 4. 5. „Kwadrans przed dwunastą". Środa, 5. 5. „Gdzie diabeł nie może".

TEATR WIELKI: Wtorek, 4. 5. Występ solistów baletu warszawskiego pod dyr. Jana Cieplińskiego.
Środa, 5. 5. „Goplana".
Czwartek, 6. 5. o 1[illegible]: Poranek taneczny solistów baletu warszawskiego pod dyr. Jana Cieplińskiego.
Czwartek, 6. 5. o 15: „Miłostki kadetów".
Czwartek, 6. 5. o 20: „Bal maskowy".

TEATR WIELKI KONCERTY SYMFONICZNE: **Aula Uniwersytecka:** Wtorek, 4. 5. o godz. 20-tej Oratorium Feliska Nowowiejskiego „Quo vadis". Dyrygent: dr Zygmunt Latoszewski.

CYRK STANIEWSKICH ulica Franciszka Ratajczaka. Program światowych atrakcyj. Codziennie dwa przedstawienia, godzina 4.30 po południu i 8.30 wieczorem.

KINA

Poznań, wtorek, 4. 5.
APOLLO: „Ogród Allacha".
CORSO: „Pat i Patachon jako bezdomni".
GLORIA: „Bolek i Lolek".
GWIAZDA: „Papa się żeni".
METROPOLIS: „Ogród Allacha".
OŚWIATOWE T. C. L.: „Generał Suter".
RENAISSANCE: „Mściwy jeździec".
SŁOŃCE: „Jej Wysokość tańczy walca".
SFINKS: „Wacuś — Wacuś".
ŚWIT: „Legia Zatraceńców".
TĘCZA-Łazarz: „Będzie lepiej".
TĘCZA-Wilda: „Ada to nie wypada".
WILSONA: „Trędowata".

Gospodyni
wszelkich prac domowych najchętniej w dom księdza poszukuje posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 1 017

b) Inni

Panna
szuka pracy do bufetu i prac domowych. Oferty Kurier Poznański zdg 5

Panienka
jako początkująca do składu piekarskiego przyjmie posadę. — Miejscowość obojętna. Of. Kurier Poznański zdg 00 610

Warszawianka
22-letnia, znająca stenografię, — buchalterię pisanie na maszynie poszukuje posady. Oferty Kurier Poznański zdg 664

Krawcowa
poszukuje posady z szyciem najchętniej do składu od zaraz. — Zgłosz. do Kuriera Pozn. zdg 637

Bławatnik
dekorator-ekspedient z dobrymi świadectwami poszukuje posady, miejscowość obojętna. — Oferty Kurier Poznański zdg 651

Pomocnica
krawiecka przyjmie posadę zaraz. Ofery Kurier Poznański zdg 650

Panienka
początkująca lub na praktykę, pisze maszyną, do większego przedsiębiorstwa, za małym wynagodzeniem szuka posady. Oferty Kurier Pozn. zdg 644

Pomocnik piekarski
dzielny, znający cukiernictwo, uczciwy z lepszej rodziny poszukuje posady za mniejszym wynagrodzeniem. Oferty Kurier Poznański p. 20 524

Panna
nie tutejsza, 4 klasy gimnazj., poszukuje posady do dzieci lub innej. Oferty Kurier Poznański zdg 289

Lekarz
poszukuje dobrej praktyki w Poznańskim lub Pomorskim. Oferty do „Par", Poznań, pod 55,50. Pg 27 538-55,50

Kupiec
szuka posady w charakterze woźnego lub inkasenta. Gwarancja bankowa. Zgłoszenia Kurier Po[illegible]ński zdg 99 999

Młodą
energiczną, była urzędniczka państwowa w krytycznym położeniu poszukuje jakiejkolwiek posady. Chętnie administracja domu. — Oferty Kurier Poznański zdg 452

Française
entre deux âges, références premier ordre, cherche situation dame de compagnie, leçons ou conversation (grands enfants seulement) en échanege séjour dans bonne famille ville ou compagne. Ecrire: Dąbrowa-Górnicza, ulica Sobieskiego 47 — 3. Mme Mignaval. zdg 96 307

Krawcowa
damską, dziecięcą 1.50 dziennie szuka posady po domach. Oferty Kurier Pozn. zdg 1 088

Ewangieliczka
osiemnastoletnia, inteligentna, 4 kl. gimn. w krytycznej sytuacji polecona, przyjmie posadę do dziecka, składu. Oferty Kurier Poznański zdg 787

Krawcowa
szuka posady w dom lub szwalni. Oferty Kurier Poznański zdg 914

Pielęgniarka
szuka jakiejkolwiek posady u lekarza pielęgnacji chorych lub do niemowlęcia. — Wynagrodzenie skromne. Oferty Kurier Poznański zdg 938

Inteligentna
panienka, ładnym charakterem pisma, maszyną szuka jakiejkolwiek posady. Oferty Kurier Poznański zdg 834

Ekspedientka
rzeźnicka szuka posady językiem polskim — niemieckim. Oferty Kurier Poznański zdg 975

Polowy
energiczny, własną broń i rower szuka posady zaraz lub później. Oferty Agentura Kuriera Pozn., Zbąszyń. zdg 671

Kto
wyuczy inteligentnego chłopca, radiotechniki. Oferty Kurier Poznański zdg 1 036

Krawcowa
poszukuje posady dom suknie, modelowane kroje pierwszorzędne. Mostowa 32, m. 6. zdg 1 044

Urzędnik gosp.
żonaty z małą rodziną, lat 41, z kilkunastoletnią praktyką oraz ukończoną szkołą rolniczą obowiązkowy, uczciwy i wszechstronnie doświadczony. Poważne referencje i dobre świadectwa, przyjmie stałą posadę od zaraz lub 1. 7. 73 r. na ordynarje lub samotnego. Łaskawe zgł. do Kuriera Poznańskiego zdg 00 953.

Krawcowa
krój szuka posady dziennie 2.—. Oferty Kurier Poznański zdg 785

27. WOLNE MIEJSCA

Dziewczyna
bardzo czysta, spokojna, samodzielna, dobre gotowanie do wszystkich prac na probostwo wiejskie potrzebna. Zgłoszenia Kurier Pozn. dr 23 035

Pani
w młodszym wieku, z dobrego domu, poszukiwana do samodzielnego prowadzenia gospodarstwa domowego. Zgłoszenia z podaniem wieku upraszam do Kuriera Poznańskiego pod zdg 99 388

Firma Piller - Neumanna we Lwowie ul Łyczakowska 3 przyjmie
maszynistę litograficznego
obznajmionego z obsługą maszyn płaskich ofsetowych. Reflektuje się tylko na siłę pierwszorzędną. zdg 99 928

Przedstawiciel młyna
na Poznań na sprzedaż i inkasowanie 150—200 worków mąki tygodniowo z kaucją potrzebny — Zgłoszenia do Kuriera Poznańskiego zdg 99 301

Ogrodnik
potrzebny. Bluszczowa nr. 7. zdg 636

Maszynista
do obsługi lokomobili parowej na cegielni potrzebny natychmiast. Zgłosz. W. Godlewski, Poznań, Al. Marcinkowskiego 7. zdg 640

Wspólnika
gotówką 2000 do przemysłu poszukuje. Oferty Kurier Pozn. zdg 692

Magister farmacji
bez praktyki lub z niewielką potrzebny do apteki w Poznaniu. — Oferty Kurier Poznański zdg 97

Apteka
małomiejska Wlkp.
laborantkę
kat., niem. język, zaraz, dłuższa praktyka, warunki. Oferty Kurier Poznański dg 23 017

Pokojówka
przy służącym, wiek 25—30, do wszelkiej pracy, z praniem i prasowaniem od 15. 5., 20 zł, pościel własna. Świadectwa Kretków, p. Żerków, majętność. dg 23 039

Ogrodnik
kawaler potrzebny jako kierownik wspólnik, gotówką od 2 000, ogrodnictwo handlowe Poznaniu, właścicielka panna, możliwy ożenek. Oferty Kurier Poznański zdg 769/70

Apteka
blisko Poznania poszukuje magistra (y) lub pomocnika (cy) z woj. egz. Zgłoszenia z podaniem warunków i referencji do Kuriera Poznańskiego dg 22 941

Posługaczka
W. Garbary 4 — 7. zdg 766

Kucharka
pierwszorzędna do pensjonatu na sezon. Zgłoszenia Marsz. Focha 121, m. 2. zdg 765

Szofer
ogrodnik, kawaler, uczciwy, pracowity, dobrze polecony potrzebny. Majętność Głębokie, poczta Sławno, powiat Gniezno. dg 23 041

Bufetowa
młoda przystojna, do lokalu ewentualnie kaucja. Adres Kurier Poznański zdg 815

Ekspedientka
do kawiarni cukierni, znająca niemiecki od zaraz. Matejki 2, m. 1. zdg 861

Stenotypistka
pisząca biegle na maszynie Underwood lub Reinmetal potrzebna do biura notarialnego na prowincji zaraz na miesiąc maj, ulica Przecznica 7, m. 14. zdg 856

Dziewczynka
do posyłek z dobrej rodziny zaraz. Janina Gertner, Grudnia 15. zdg 855

Wyręczycielka
pani domu oraz samodzielna kierowniczka składu pieczywa z kaucją potrzebna. W. Garbary 14, kawiarnia. zdg 845

Dziewczynka
do 2 dzieci. Długa 11 — 7. zdg 808

Fryzjer
wypomóżkę zaraz. Poznań Główna, Średnia 17. zdg 892

Potrzebny
pomocnik kominiarski zaraz. — Zgłoszenia Kurier Poznański pod zdg 903

Ekspedientka
do kol. i drogerii na prowincji. Oferty z świadectwami, możliwie fotografią do Kuriera Poznańskiego zdg 944

Ucznia
malarskiego przyjmie Czesław Mikołajski, Słowackiego 35. zdg 872

Dziewczyna
do wszelkich prac od zaraz. Winiary, św. Leonarda 1. zdg 886

Służąca
od zaraz potrzebna. Wały Król. Jadwigi 3 a, m. 11. zdg 1 006

Od 15 maja
potrzebna do dobrego domu służąca z gotowaniem do 30 lat. Telefon 20-03, godz. 4—7 wieczór. zdg 997

Młodszego
cukiernika lub robotnika do karmelków od zaraz potrzebny. — „Gonda". Dąbrowskiego 79. zdg 972

Krawcowa
potrzebna do Lubonia. Oferty Kurier Poznański zdg 672

Zastępców
miejscowych poszukuje fabryka musztardy. Oferty Kurier Pozn. zdg 675

Dziewczyna
uczciwa z gotowaniem potrzebna zaraz. Wielkie Garbary 1, m. 11 zdg 1 029

Dziewczyna
do wszystkiego z gotowaniem od zaraz. Szamarzewskiego 32, m. 1 zdg 1 028

Uczennice
do krawieczyzny potrzebne. Kantaka 8/9 — 3. zdg 1 024

Kucharka
zdolna rutynowana potrzebna zaraz. Zgłoszenia 6—7. Restauracja Ogrodu Zoologicznego. zdg 800

Służąca
gotowaniem. St. Rynek 6 — 9. zdg 801

Posługaczka
z praniem lub młodsza bez. Śniadeckich 26, m. 8. zdg 804

Krawcowe
zdolne zaraz potrzebne. Buchmanowa, Św. Marcin 33. zd 806

Kelner
młodszy do nocnego lokalu potrzebny od zaraz. Londyńska Masztalarska. zdg 758

Kucharka
restauracyjna tylko pierwszorzędna siła potrzebna. Restauracja Kasyno Obywatelskie M. Focha 54. zdg 1 095

Dziewczyna
lepsza, bardzo dobrym gotowaniem, młodsza, do wszystkiego potrzebna. Św. Marcin 45 a, m. 3. zdg 1 047

Niania
doświadczona skromna potrzebna zaraz na wieś do niemowlęcia. Świadectwa warunki pod zdg 1 043

Bufetowa
i służąca zaraz. Św. Wojciech 14/15. zdg 01 061

Dziewczyna
gotowanie do wszystkiego potrzebna. Zgłosz. świadectwami skład cukierków Dąbrowskiego 5 zdg 01 063

Pomocnik
szewski potrzebny. Dąbrowskiego 3, skład. zdg 1 042

Dziewczyna
kucharka młoda, dobra kuchnia. Matejki 40/41 — 4. zdg 1 092

Marszantka
ekspedentka samodzielna stałe. — Oferty Kurier Pozn. zdg 746

Służąca
z gotowaniem. Wały Jagiełły 22 m. 9. zdg 741

Uczennica
krawieczyzny na rok potrzebna. Cieszkowskiego 8 — 1. zdg 792

Posada
wolna dla chętnych do pracy wydawnictwie, gotówka 200—400. — Zgłoszenia 3 Maja 5 — 18. zdg 798

Chłopiec
do posyłek. Gośliński, 3 Maja 5. zdg 743

Ekspedientka
towary krótkie, dzielna, wyjazd, pensja utrzymanie. — Zgłoszenia 9—12 Kostecka, Kurzanoga 30, — m. 3. zdg 744

Pomocnik
fryzjerski dzielny. Górna Wilda 37. zdg 730

Fryzjer
stałe. Wodna 21. zdg 722

Potrzebna
prasowaczka. Wielkie Garbary 48 zdg 698

Służącą
restauracyjną do wszystkiego. Jadłodajnia, Romana Szymańskiego 10. zdg 1 065

Pomocnik
krawiecki, biegły, na małe sztuki zaraz. Długa 11 — 6. zdg 971

Dziewczynę
do wszelkich prac domowych z szyciem od zaraz. St. Rynek 13/14 (skład). dg 42 227

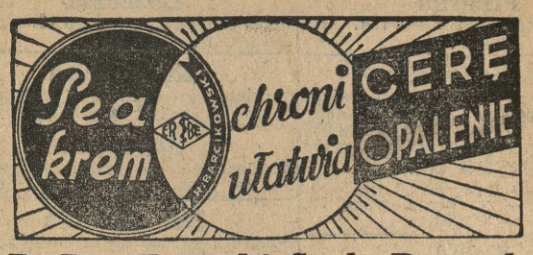

R. Barcikowski S. A. Poznań

Krawiec
miarowy potrzebny. Poznań, ul. Ogrodowa 2 — 8. zd 941

Pomocnik
krawiecki od zaraz potrzebny. — Poznań, ul. St. Karwowskiego 5, m. 10. zd 751

Czeladnik
szewski na reparacje i nowe męskie potrzebny od zaraz. Poznań Gołębia 3. zd 896

Pielęgniarka
dobrymi świadectwami potrzebna dla lecznicy. Cieszkowskiego 7. Pg 27 543-55,104

Chłopak
15—17 lat nawskroś uczciwy do osobistej obsługi od zaraz. Zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 1 019

29. ROZRYWKA

Lampy elektryczne
z trwałem połyskiem niklochromowane, prace bronzownicze najkorzystniej wprost z wytworni
Skrzypczak
Poznań, św. Marcin 27, tel. 29-95 zdg 99 112

„Boulevard"
restauracja, winiarnia Młyńska 3. Najtańszy lokal rozrywkowy. Dancing do rana. zdg 99 185

Nasze atuty:
12
złotych miesięcznie Pożyczki Państwowe
100
za 100
Radiomechanika
św.
Marcin
numer
25
Uwaga! Wystawiamy na
Targach
Poznańskich. ng 41 893/4

Aparaty
sieciowe - bateryjne najpoważniejszych fabryk do 18 rat
Detektory
z głośnikiem o bardzo wielkiej sile.
Żyrandole,
oraz wszelkie oświetlenia w wielkim wyborze. Przyjmujemy asygnaty „Kredyt"
Idaszak i Walczak
Poznań, św. Marcin 18 przy Ratajczaka. Pg 25 942-4,85

Restauracja - kawiarnia
„Gospoda Polska"
Aleja Marsz. Piłsudskiego 7, tel. 23-40. Otwarta do
3-ciej
w nocy. Śniadania, obiady, kolacje. W nocy ceny normalne. Piwo 15 gr wódka 15 gr. Karafka wódki 1,50 zł.
Salę
na uroczystości, zabawy i zebrania oddaje
bezpłatnie.
Pg 25 961-17,8

Adolf Dymsza
Żywiołowa polska komedia
„Wacuś — Wacuś"
Kinoteatr
„Sfinks".
zdg 48

„Edenie"
zabawisz się jedynie. Koncert — dancing. Plac Działowy 11. Pg 27 476-55,54

Trędowata
Kino Wilsona — Łazarz. zdg 260

Kinoteatr
„Gwiazda"
od środy 5. bm. Najpotężniejszy epos religijny
Don Bosko
zdg 774

Radioodbiorniki
ultranowoczesne
Spłaty
długoterminowe
Bez
wystawienia
Weksli
obiegowych
Radioekspert
Śniadeckich I (piętro) Tel. 64-44. Specjalista dziedziny radioodbiorczej. Pg 27 511 55,56

Radioekspert
Zamiejscowym klientom wysyła odbiorniki przez specjalnego technika, bezpłatnie. Pg 27 282-55 95

Radioekspert
Zamienia stare
Radiodbiorniki
na
Ultranowoczesne
Pg 27 283-55,94

Radioekspert
Jedyny w Poznaniu radiosprzedawca specjalista. Pg 27 284-55,95

Radioekspert
Jedyne w Poznaniu. Nowoczesna Radiolaboratorium. Pg 27 285-55,96

Radiodbiorniki
Ultranowoczesne
Spłaty
Długoterminowe
Bez
Wystawienia
Weksli
Obiegowych
Radioekspert
Śniadeckich I (piętro). Tel. 64-44. Specjalista dziedziny radioodbiorczej, dypl. radiotechnik. Jeden przystanek od Targów. Pg 27 281-55,92

Londyńska
Masztalarska poleca wesoły wieczór. Ceny zniżone. Orkiestra — Dancing. zdg 764

Miły
przyjemny pobyt zapewnia kawiarnia Abisynia, Grunwaldzka 11. zdg 749

Palmarium
Winiarnia — Bar — Dancing — Półwiejska 5, przyjemny pobyt, niskie ceny. zdg 707

Najmilej
spędzisz wieczór podczas
Targów
w znanej ze swych pielęgnowanych napoi
restauracji - winiarni
„Savoy"
ulica Szewska 9. Doborowa orkiestra — Dancing do rana — Ceny przystępne. Właśc. Walenty Kałek zdg 1 107

„Kapelusz"
modnie przefasonowany odświeżony zastąpi nowy. Tanie kapelusze na składzie. Polska Wytwórnia Kapeluszy, 27-go Grudnia 2 podwórze. zdg 85 552

Humor zagraniczny

— Chciałabym kupić książkę, któraby pozwoliła wypocząć mojemu umysłowi. (M)

(Judge, Nowy Jork).

Przedpłata na miesiąc maj 1937 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3.20, w agencjach w mieście zł 3.50, z odnoszeniem do domu w Poznaniu zł 3.70, z odnoszeniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.10, kwartalnie zł 12.30, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 5.00, w innych krajach zł 7,00—9,50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-łamowej 25 gr, na stronie 4-łamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr, na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr, na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr, przed wiadomościami potocznemi 200 gr od 1-łamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża, do wydania głównego (wieczornego) „drobne" do g. 11.10, w dni przedświąteczne do godz. 10,45, większe dłużej według możności. Drobne ogłoszenia (najwyżej) 100 słów w tem 5 nagłówk.), słowo nagłówk. (tłuste) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałą wskutek matryc, wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiał poświęcony danej uroczystości
Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedzielę, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72 P. K. O. Poznań nr. 200-149.